

Wójt Gminy Kiernozia
Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA**

I. UWARUNKOWANIA

*Załącznik nr 1 do
Uchwały Nr XXIV/150/13 Rady Gminy w Kiernozi
z dnia 27 września 2013 r.*

Warszawa, wrzesień 2013 r.

PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Podstawę formalno-prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowi uchwała Nr X/61/11 Rady Gminy w Kiernozi z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.), przedmiotem niniejszego opracowania jest określenie polityki przestrzennej obszaru gminy Kiernozia, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Wspomnianą politykę należy rozumieć jako formułowanie celów w zakresie rozwoju przestrzennego oraz sposobów ich osiągnięcia w procesie kształtowania zagospodarowania terenu. W świetle art. 9 ust. 2 ww. ustawy studium jest także narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy z planowaniem krajowym i regionalnym. Jest to druga koordynacyjna funkcja studium. Rangę studium określa art. 9 ust. 4 i 5 ww. ustawy, w myśl których studium, pomimo iż nie jest aktem prawa miejscowego, ma moc wiążącą dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

SPORZĄDZIŁ:

Wójt Gminy Kiernozia
ul. Sobocka 1a
99-412 Kiernozia

OPRACOWAŁ:

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa

w składzie:

dr Piotr Fogel – główny projektant, członek OIU z siedzibą w Warszawie nr 370
mgr inż. Kacper Kamiński
mgr inż. Wioletta Kamińska
mgr inż. Karolina Pawlak
mgr inż. Włodzimierz Rybarczyk
mgr Jacek Kuskowski
inż. Katarzyna Bąk
inż. Anna Piusińska

SPIS TREŚCI

I.1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	6
I.2.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY.....	8
I.2.1.	PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE KIERNOZIA – STAN PRAWNY.....	8
I.2.1.1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia.....	8
I.2.1.2.	Przyczyna zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia	13
I.2.1.3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	13
I.2.1.4.	Decyzje administracyjne	17
I.2.2.	DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW	21
I.2.2.1.	Użytkowanie terenu	21
I.2.2.2.	Struktura osadnicza	22
I.2.2.3.	Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa	23
I.2.2.4.	Tereny usługowo – produkcyjne	23
I.3.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	24
I.3.1.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZASOBY	24
I.3.1.1.	Rzeźba terenu.....	24
I.3.1.2.	Budowa geologiczna	24
I.3.1.3.	Warunki gruntowe	24
I.3.1.4.	Warunki glebowe.....	25
I.3.1.5.	Warunki klimatyczne	25
I.3.1.6.	Hydrologia	26
I.3.1.7.	Flora.....	27
I.3.1.8.	Fauna.....	27
I.3.2.	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE – ZAGROŻENIA.....	29
I.3.3.	LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	31
I.3.4.	ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	32
I.3.5.	WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	37
I.4.	WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	38
I.5.	WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	38
I.6.	WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	38
I.7.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	39
I.7.1.	ZARYS HISTORII I PRZEMIAN STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY.....	39
I.7.2.	WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	40
I.7.2.1.	Kiernozia.....	40
I.7.2.2.	Zespoły dworsko-folwarczne	41
I.7.2.3.	Cmentarze	42
I.7.2.4.	Pozostałe obiekty	42
I.7.3.	ROZPOZNANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO NA OBSZARZE GMINY... ..	42
I.7.3.1.	Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	42
I.7.3.2.	Stanowiska archeologiczne	42
I.7.3.3.	Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków	44
I.7.4.	STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	44
I.8.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	45
I.8.1.	POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY	45
I.8.1.1.	Liczba ludności i gęstość zaludnienia	45
I.8.1.2.	Dynamika zmian liczby ludności	47
I.8.2.	SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	49
I.8.2.1.	Podmioty gospodarcze	49
I.8.2.2.	Stan zatrudnienia i bezrobocie	51

I.8.3.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	53
I.8.3.1.	Oświata	53
I.8.3.2.	Ochrona zdrowia, pomoc społeczna	54
I.8.3.3.	Kultura	54
I.8.3.4.	Sport i turystyka	55
I.9.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	55
I.10.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	57
I.10.1.	DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO.....	57
I.10.1.1.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	57
I.10.2.	DOKUMENTY SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO	57
I.10.2.1.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	57
I.10.2.2.	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020	59
I.10.3.	DOKUMENTY SZCZEBŁA POWIATOWEGO	60
I.10.3.1.	Strategia Powiatu Łowickiego	60
I.10.3.2.	Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łowickiego	60
I.10.3.3.	Program Ochrony Środowiska Powiatu Łowickiego	60
I.10.3.4.	Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łowickiego	61
I.10.4.	DOKUMENTY SZCZEBŁA GMINNEGO.....	61
I.10.4.1.	Strategia rozwoju lokalnego gminy Kiernozia	61
I.10.4.2.	Zintegrowany Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kiernozia na lata 2007-2013	61
I.10.4.3.	Program Ochrony Środowiska Gminy Kiernozia	62
I.10.4.4.	Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kiernozia.....	63
I.10.4.5.	Plan Odnowy Miejscowości Gminy Kiernozia	64
I.10.5.	Wnioski złożone do SUIKZP	64
I.11.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.....	71
I.12.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	72
I.12.1.	OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	72
I.12.1.1.	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy	72
I.12.1.2.	Obszar Natura 2000	72
I.12.1.3.	Pomniki przyrody.....	72
I.12.2.	OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW	72
I.12.2.1.	Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	72
I.12.2.2.	Obiekty i obszary objęte ustaleniami ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	73
I.12.3.	OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE INNYCH NIŻ POWYŻSZE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	74
I.12.3.1.	Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach	74
I.12.3.2.	Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	75
I.12.3.3.	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód	75
I.12.3.4.	Obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych	75
I.13.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	76
I.13.1.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO.....	76
I.13.1.1.	Układ drogowy	76
I.13.1.2.	Komunikacja publiczna autobusowa.....	78
I.13.1.3.	Transport ładunków	79
I.13.1.4.	Ruch pieszy i rowerowy	79
I.13.2.	Ocena funkcjonowania i możliwości rozwoju systemu transportowego gminy	79
I.13.3.	GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA.....	80
I.13.3.1.	Zaopatrzenie w wodę	80
I.13.3.2.	Sieć wodociągowa	81
I.13.3.3.	Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków	82
I.13.4.	ELEKTROENERGETYKA	84
I.13.5.	ZAOPATRZENIE W GAZ	85

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

I.13.6.	ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ	85
I.13.7.	GOSPODARKA ODPADAMI	85
I.13.8.	TELEKOMUNIKACJA	86
I.14.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	87
I.15.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	87
I.16.	SPIS RYSUNKÓW, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I ZAŁĄCZNIKÓW	88

I.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

Gmina Kiernozia położona jest w północnej części województwa łódzkiego, w powiecie łowickim. Jest gminą wiejską, składającą się z 20 sołectw. Obszar gminy Kiernozia sąsiaduje z gminami: Żychlin od zachodu, Pacyna, Sanniki od północy, Iłów, Kocierzew Południowy od wschodu, Chańsko oraz Zduny od południa.

Rysunek 1: Położenie gminy Kiernozia w regionie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z portalu www.geoportal.gov.pl

Obszar gminy zajmuje powierzchnię ok. 76 km², z czego 89,7% to użytki rolne, zaś zaledwie 3,4% zajmują lasy. Tereny zurbanizowane stanowią ok. 5,5% powierzchni gminy.

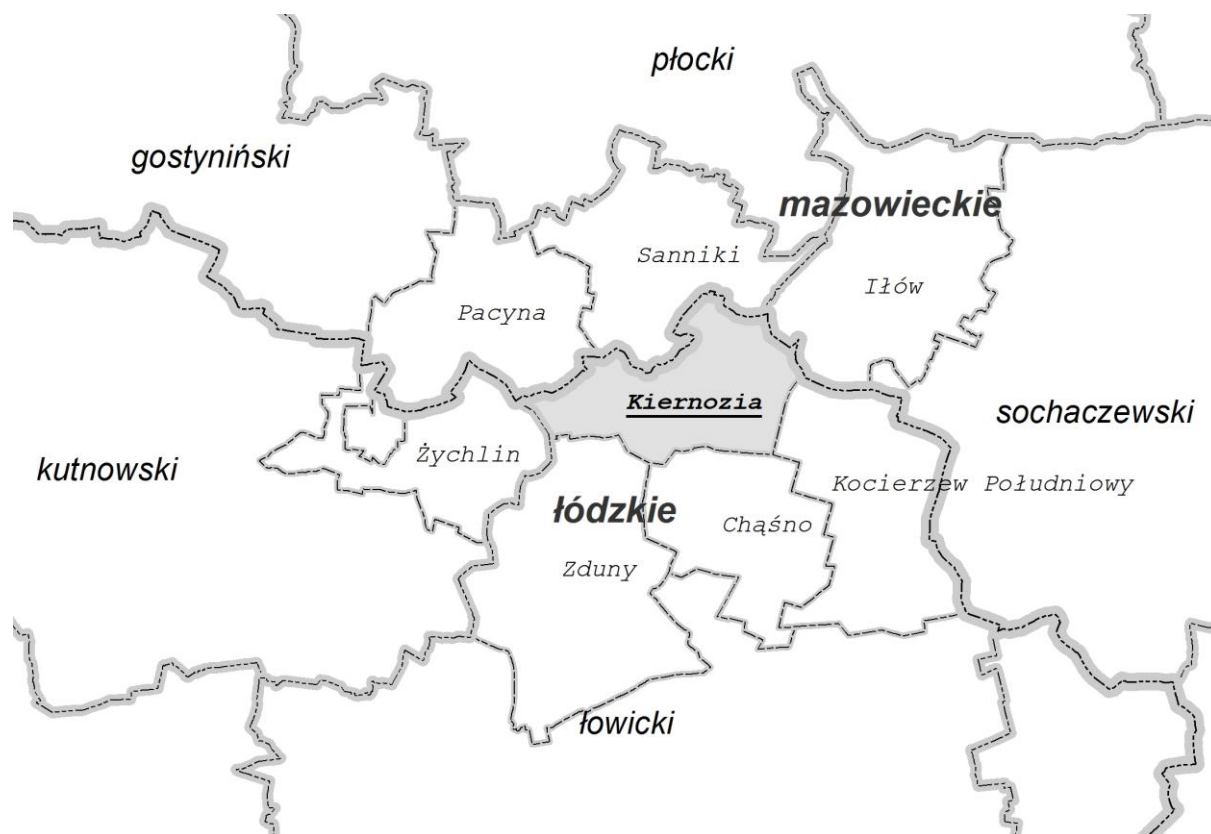
Sieć osadniczą gminy tworzy 20 wsi sołeckich. Rolę ośrodka dominującego, w którym koncentrują się funkcje handlowo-usługowe, produkcyjne oraz administracyjne pełni Kiernozia.

Kiernozia jest gminą o dominującej funkcji rolniczej. Jej rozwojowi w głównej mierze sprzyja jakość występujących gleb. Wskaźniki charakteryzujące rolniczą przestrzeń produkcyjną sytuują gminę wyraźnie powyżej średniej wojewódzkiej.

Najistotniejszą drogą dla powiązań zewnętrznych gminy jest droga wojewódzka nr 584 o przebiegu Sanniki – Kiernozia - Łowicz, łącząca powiat łowicki z powiatami gostyńskim i plockim w województwie mazowieckim, zapewniająca dojazd m.in. do dróg krajowych nr 92 (Warszawa – Poznań) i 14 (Łowicz – Łódź/autostrada A2/) w Łowiczu i wojewódzkiej nr 577 (Sochaczew – Łąck/Płock/) w województwie mazowieckim.

Administracyjne położenie gminy Kiernozia przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2: Gminy sąsiednie

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowe informacje o gminie¹:

- Powierzchnia – 7 623 ha
- Liczba mieszkańców – 3 615
- Gęstość zaludnienia – obszar gminy: 48 os./km²
- Liczba sołectw – 20 (Brodne Józefów, Brodne Towarzystwo, Chruśle, Czerniew, Jadzień, Jerzewo, Kiernozia, Lasocin, Natolin Kiernożki, Osiny, Niedzieliska, Sokołów Kolonia, Sokołów Towarzystwo, Stępów, Teresew, Tydówka, Wiśniewo, Wola Stępowska, Witusza, Zamiary)

Użytkowanie ziemi (ha):

- grunty orne – 6094
- sady – 212
- łąki trwałe – 272
- pastwiska trwałe – 148
- grunty pod stawami i rowami – 58
- grunty rolne zabudowane – 193
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 303
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 223
- grunty pod wodami – 14
- inne – 90

¹ Dane z UG Kiernozia, stan na 31.12.2011 r.

I.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Dotychczasowe zagospodarowanie terenu jest rezultatem konsekwentnej, prowadzonej przez władzę gminy polityki przestrzennej odzwierciedlonej w następujących po sobie kolejnych opracowaniach planistycznych.

I.2.1. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W GMINIE KIERNOZIA – STAN PRAWNY

System planowania przestrzennego² przewiduje sporządzanie na poziomie lokalnym następujących opracowań planistycznych.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego –

Gmina Kiernozia posiada „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” przyjęte uchwałą Nr 76/XVI/2000 Rady Gminy Kiernozia z dnia 17 marca 2000 r., sporządzone na mocy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 ze zmianami).

- Miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego –

Obecnie (kwiecień 2012 r.) na terenie gminy obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, pokrywający 99% jej powierzchni. Plan został przyjęty uchwałą Nr XXI/150/05 z dnia 29 kwietnia 2005 r. (Dz. U. Woj. Łódzkiego Nr 212 poz. 2166 z dnia 08.07.2005 r.).

Polityka przestrzenna gminy Kiernozia jest kontynuacją koncepcji rozwoju przestrzennego zapisaną w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia (Uchwała Gminnej Rady Narodowej w Kiernozi Nr 59/XIII/86 z dnia 16.12.1986 r.).

I.2.1.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia

Jak zaznaczono powyżej, polityka przestrzenna gminy Kiernozia jest kontynuacją rozwiązań zapisanych w miejscowym planie ogólnym. Realizowana jest w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia. Studium w swej treści zawiera diagnozę stanu istniejącego, uwarunkowania rozwoju, obszary problemowe oraz strategiczne cele rozwoju. Ponadto Studium określa politykę przestrzenną oraz wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Jako generalną zasadę kształtowania zagospodarowania przestrzennego Studium przyjmuje rozwój zrównoważony. Studium zakłada utrzymanie rolniczej funkcji gminy. Za strategiczny cel rozwoju gminy w zakresie gospodarki uznaje intensyfikację rozwoju rolnictwa w zgodzie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i kulturowymi oraz wspieranie konkurencyjności rynkowej działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych. Z kolei w zakresie społecznym Studium jako cel strategiczny wyznacza poprawę warunków życia mieszkańców. Studium w zakresie komunikacji w kierunkach rozwoju ustala m.in.:

- budowę obwodnicy Kiernozi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 584, przy zachowaniu jej przebiegu i modernizacji na pozostałych odcinkach,
- realizację obwodnicy projektowanych terenów produkcyjno-usługowych w Kiernozi, po północnej stronie wsi,
- modernizację dróg powiatowych i gminnych,
- budowę nowych dróg gminnych w zależności od potrzeb,
- budowę ścieżek rowerowych.

² Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647)

Ponadto Studium wymienia szereg działań wskazanych do realizacji celów społeczno-gospodarczych oraz ekologiczno-kulturowych.

W obowiązującym Studium obszar gminy został podzielony na strefy polityki przestrzennej, a w ich obrębie na obszary funkcjonalne predysponowane do wprowadzenia różnego rodzaju przeznaczenia. Wyróżniono:

- strefę agrarną – R,
- ukształtowaną strefę usługowo-mieszkaniową – MU, U i M,
- strefę rozwoju przestrzennego osadnictwa – RO,
- strefę ekologiczno-gospodarczą – EG.

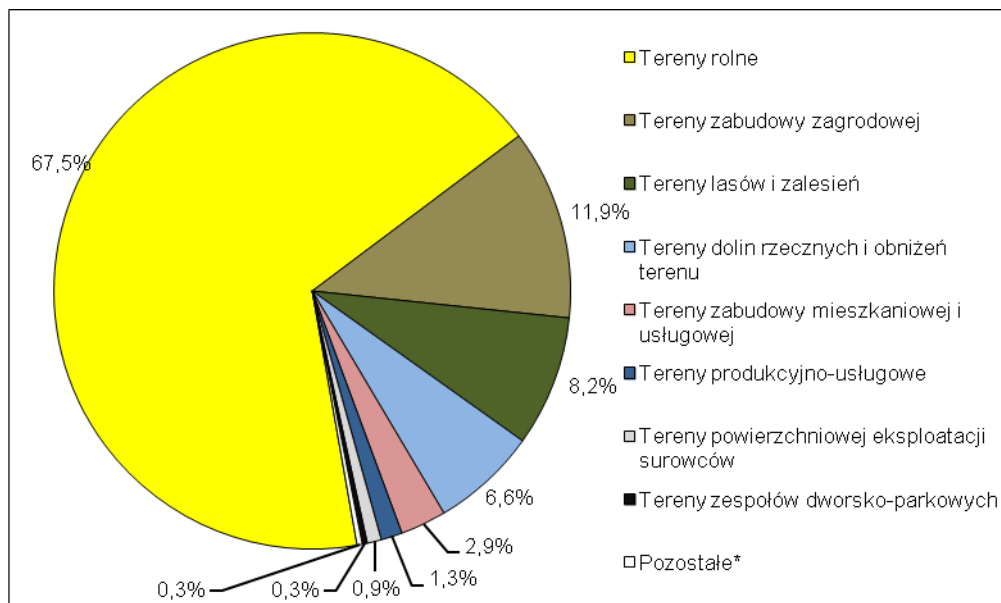
Rysunek 3: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w SUIKZP z 2000 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

W studium z 2000 r. aż 16% powierzchni gminy stanowią tereny wskazane do zainwestowania. Zdecydowanie największy udział wśród nich zajmują tereny zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nieuciążliwej stanowiąc 72%. Najmniejsze powierzchnie wśród terenów wyznaczonych do zainwestowania zajmują: tereny zabudowy usługowej (1%), tereny infrastruktury technicznej (0,5%) oraz tereny cmentarzy (0,4%). Z analizy rozmieszczenia terenów funkcjonalnych wynika, iż największe powierzchnie wskazane do rozwoju zabudowy zagrodowej wyznaczone zostały w Stępowie (76 ha), Tydówce (65 ha) oraz Wituszy (60 ha). Średnio w każdym obrębie wskazano po ok. 38 ha do rozwoju zabudowy zagrodowej. Tereny wyznaczone do rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej stanowią ok. 17% terenów wskazanych do zainwestowania. Najwięcej wyznaczono ich w Kiernozi, aż 128 ha co stanowi 58% wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Tereny produkcyjno-usługowe stanowią ok. 8% wszystkich terenów wskazanych do zainwestowania. Wyraźnie największe powierzchnie zajmują w Kiernozi, wskazano ich 81 ha co stanowi 80% wszystkich terenów produkcyjno-usługowych. Zestandaryzowaną strukturę funkcjonalno-przestrzenną określoną analizowanym studium prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w SUIKZP z 2000 r.

*Pozostałe: Tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej, tereny cmentarzy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Na podstawie ustaleń Studium (rysunek Studium 1:25000), treści ortofotomapy (aktualność na 2005 r.) oraz inwentaryzacji terenowej, dokonano analiz obecnego stanu zainwestowania w gminie. Wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1: Struktura funkcjonalno-przestrzenna obowiązującego SUIKZP na tle obecnego stanu zainwestowania

Strefa	Obszar funkcjonalny	Stan zainwestowania	Powierzchnia [ha]
R – Strefa agrarna	1.1 R – tereny rolne – obszary kompleksów upraw polowych predysponowane do zachowania w postaci otwartych terenów rolnych	2% (71,7 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny dróg oraz rozproszonej zabudowy zagrodowej na obszarze całej gminy	3490,9
	1.2 R – tereny rolno – osadnicze	17% (75,6 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je przede wszystkim tereny zwartej zabudowy zagrodowej oraz tereny dróg na obszarze całej gminy	441,0
	1.3 R – tereny rolno – osadnicze predysponowane do adaptacji na cele agroturystyki	24% (12,7 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny zwartej zabudowy zagrodowej w Sokołowie Towarzystwo, Teresewie, Różanowie, Stępowie	54,2
	1.4 R – tereny rolne – obszary kompleksów upraw predysponowane do wprowadzania zadrzewień śródpolnych	3% (45,7 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny dróg oraz rozproszonej zabudowy zagrodowej	1692,1
	1.5 R – obszary uprzemysłowionych form produkcji i obsługi gospodarki rolnej – predysponowane do zachowania lub ewentualnej adaptacji na cele produkcyjno – usługowe przy spełnieniu wymogów ochrony środowiska	51% (10,7 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny zabudowy obsługi wielkotowarowych gospodarstw rolnych w Kiernozi, Natolinie oraz PGR Czerniew	21,1
MU, U, M – Ukształtowana strefa usługowo - mieszkaniowa	2.1 MU – tereny usługowo – mieszkaniowe – obszar gminnego ośrodka usługowego w Kiernozi	74% (28,9 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej w Kiernozi	39,1
	2.2 MU – tereny usługowo – mieszkaniowe – obszary subgminnych ośrodków usługowych w poszczególnych wsiach	17% (6,1 ha) terenów obecnie zainwestowanych	36,5

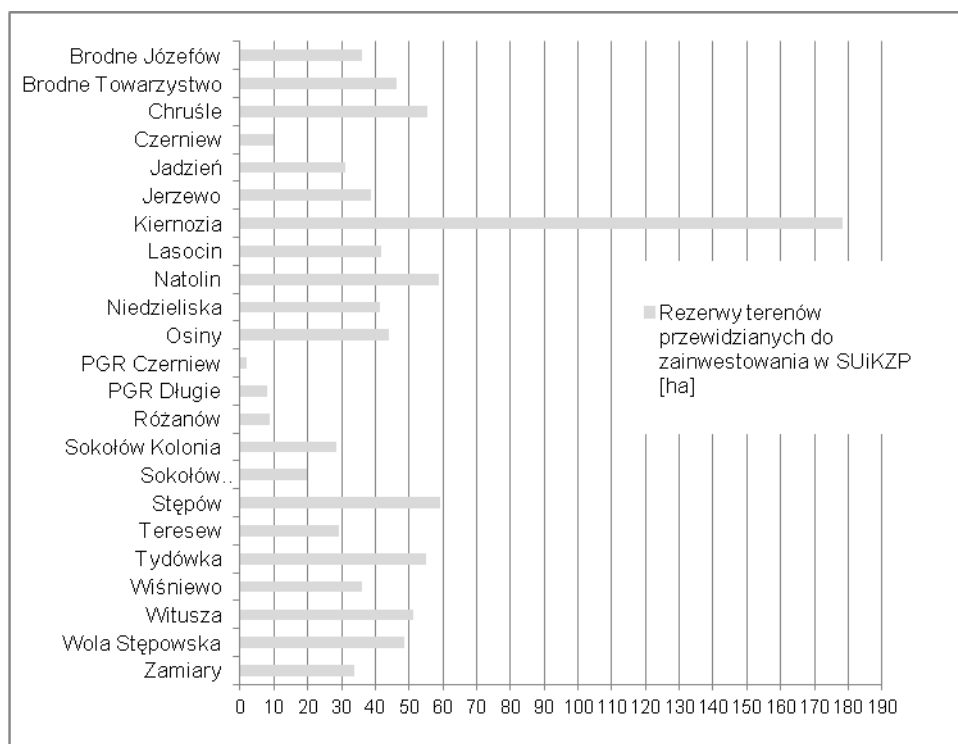
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

	2.3 M – tereny mieszkaniowe – obszary skupionej zabudowy wiejskiej	27% (100 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny zwartej zabudowy zagrodowej	371,0
	2.4 U – tereny usługowe lub mieszkaniowe – obszary istniejących obiektów podworskich i pałacowych wraz z towarzyszącymi terenami zieleni parkowej	43% (10,2 ha) terenów obecnie zainwestowanych położonych w Kiernozi, PGR Czerniew i PGR Długie	23,5
	2.5 U – tereny usług obsługi komunalnej	23% (3 ha) terenów obecnie zainwestowanych położonych w Kiernozi, Woli Stępowskiej, Chruście	13,4
RO – Strefa rozwoju przestrzennego osadnictwa	3.1 RO – tereny mieszkalnictwa i usług – obszary rozwojowe ośrodka gminnego	11% (11,4 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią ją głównie tereny zabudowy zagrodowej położone w Kiernozi oraz Natolinie	103,7
	3.2 RO – tereny mieszkalnictwa i usług – obszary rozwojowe poszczególnych miejscowości	13% (4,3 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej	34,0
	3.3 RO – obszary rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych	5,1% (4,1 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny dróg	80,5
	3.4 RO – obszary obsługi turystyki i transportu i łączności	8,9% (1 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny dróg	11,5
EG – Strefa ekologiczno-gospodarcza	4.1 EG – tereny trwałych użytków zielonych i wód – obszary dolin rzecznych i zagłębień terenu wraz z towarzyszącymi biocenozy – do zachowania i ochrony w postaci trwałych użytków zielonych	2,3% (11,6 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny dróg oraz rozproszonej zabudowy zagrodowej	504,6
	4.2 EG – tereny leśne – obszary kompleksów leśnych – do zachowania i dolesień	Tereny wolne od zainwestowania	210,1
	4.3 EG – tereny leśne – obszary rolno-leśne – do realizacji zalesień	2,8% (11,6 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je głównie tereny dróg oraz tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej	413,8
	4.4 EG – tereny zdegradowane w wyniku powierzchniowej eksploatacji – do rekultywacji (etapowo, po zakończeniu eksploatacji)	2,5% (1,7 ha) terenów obecnie zainwestowanych, stanowią je tereny dróg oraz tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej	67,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

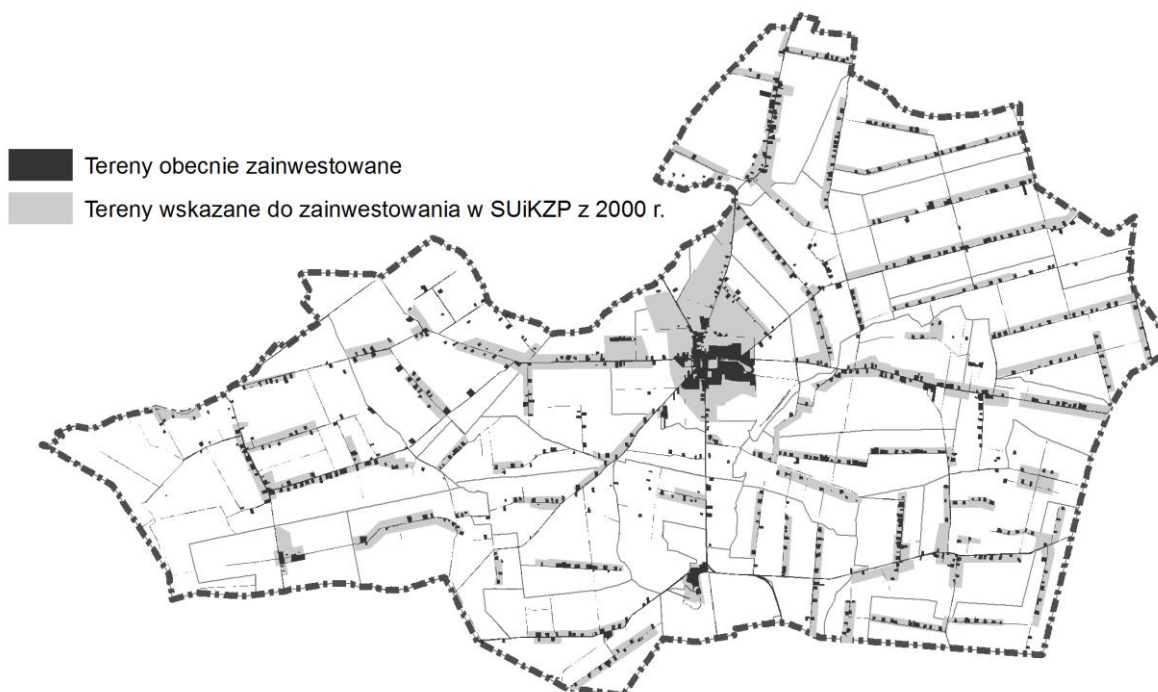
Zabudowa koncentruje się przede wszystkim na terenach do tego celu wyznaczonych w studium. Łącznie na obszarze całej gminy Kiernozia studium wskazuje do zabudowy ok. 1250 ha. Spośród nich ok. 77% obszarów nadal pozostaje niezainwestowane. Największe rezerwy pozostają wśród terenów zabudowy zagrodowej, ok. 680 ha powierzchni na obszarze całej gminy. Stosunkowo dużo jest niezainwestowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej tj. ok. 160 ha. Stanowią je głównie tereny położone wokół zwartej zabudowy Kiernozi. Ponadto w sąsiedztwie Kiernozi wolnych od zabudowy pozostaje ok. 60 ha terenów w studium wskazanych pod rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej.

Wykres 2: Rezerwy terenów przewidzianych do zainwestowania w SUiKZP z 2000 r. z podziałem na obręby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Rysunek 4: Stan obecnego zainwestowania na tle ustaleń SUiKZP z 2000 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

I.2.1.2. Przyczyna zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia

Obowiązujące Studium z 2000 r. było opracowane według nieobowiązującej obecnie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *o zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 89, poz. 415 ze zmianami).

Wstępne analizy wykazały konieczność wprowadzenia zmian merytorycznych. Opracowując zmianę Studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę Studium określoną w ustawie *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 r. ((tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647) oraz w rozporządzeniu *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w części tekstowej i graficznej* (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Wobec powyższego niniejsza zmiana Studium jest nowym opracowaniem, w którym wykorzystano część zapisów ze Studium z 2000 roku.

Podsumowując, do konieczności zmiany Studium przyczyniło się kilka okoliczności.

1) Do UG wpłynęły wnioski dotyczące zmiany przeznaczenia terenu, od właścicieli działek z terenu całej gminy.

2) Dodatkowym elementem wpływającym na podjęcie decyzji o zmianie Studium była konieczność dostosowania treści tego dokumentu do wymagań narzuconych przez ustawę *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 r. Wspomniana tu ustawa w miejsce spójności nakłada na gminy opracowujące plany miejscowe obowiązek nie naruszania ustaleń Studium.

3) Zmiany w zakresie lokalnych powiązań komunikacyjnych oraz plany budowy obwodnicy miejscowości Kiernozia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 584.

4) Wyznaczono na obszarze gminy obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, kod obszaru PLB 100003 (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r., Dz. U. Nr 0, poz. 358).

5) Ponadto od 2000 r. sporządzono i uchwalono szereg dokumentów określających politykę gminy, powiatu i województwa, w zakresie związanym z gospodarowaniem przestrzenią. Należą do nich:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (Uchwała Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r.)
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 (Uchwała Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.)
- Strategia Rozwoju Powiatu Łowickiego (Uchwała Nr XXXIX/233/2002 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 lutego 2002 r.)
- Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2008-2013 (Uchwała Nr XVIII/164/2008 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 9 czerwca 2008 r.)
- Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami Powiatu Łowickiego (Uchwała Nr XIX/124/2004 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 30 czerwca 2004 r.)
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kiernozia (Uchwała Nr XXII/1/01 Rady Gminy Kiernozia z dnia 27 marca 2001 r.)
- Program Ochrony Środowiska Gminy Kiernozia (Uchwała Nr XXI/152/05 Rady Gminy Kiernozia z dnia 29 kwietnia 2005 r.)
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Kiernozia (Uchwała Nr XXI/151/05 Rady Gminy Kiernozia z dnia 29 kwietnia 2005 r.)
- Plan Odnowy Miejscowości Kiernozia na lata 2011-2018 (aktualizacja)
- Koncepcja Kanalizacji Sanitarnej dla Gminy Kiernozia (lipiec, 2007 r.)

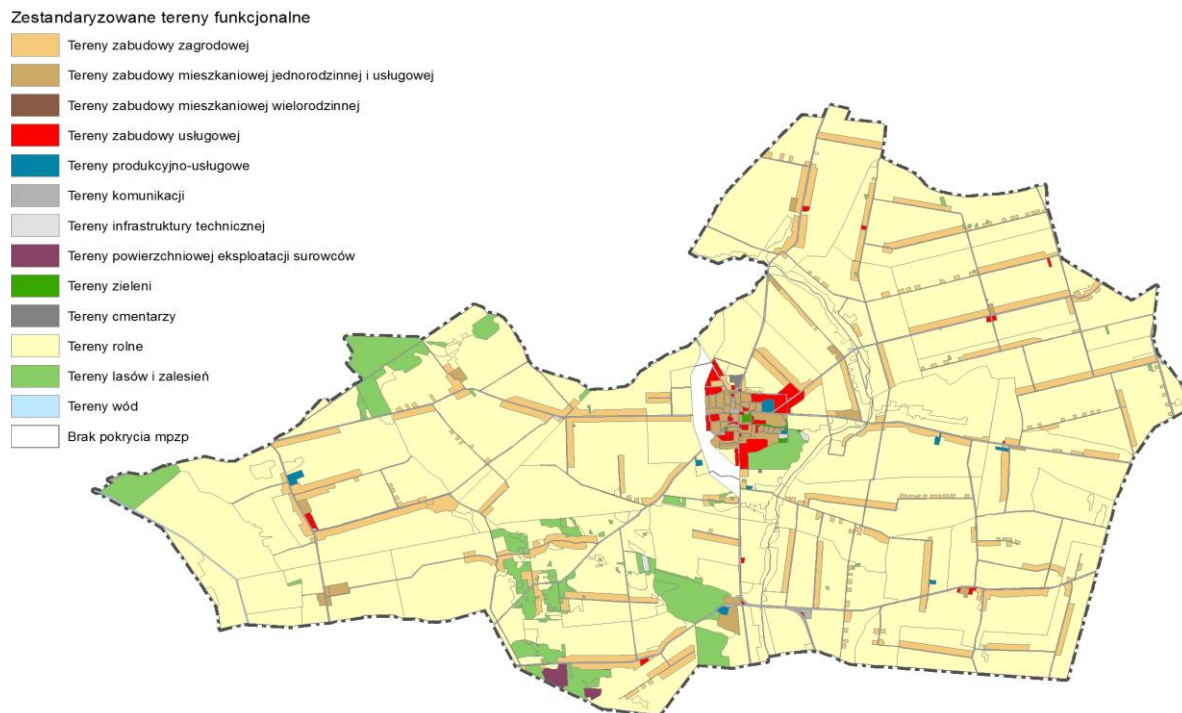
6) Ważnym powodem było również wstąpienie Polski do Unii Europejskiej. Niezbędne jest zatem wprowadzenie do Studium uaktualnień, które nie zablokują gminie możliwości korzystania z zewnętrznych środków pomocowych wskutek rozbieżności dokumentów planistycznych.

I.2.1.3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Obecnie (czerwiec 2012 r.) na terenie gminy obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Swym zasięgiem pokrywa niemalże całą gminę. Poza ustaleniami planu pozostaje

0,7% powierzchni gminy. Jest to obszar położony po zachodniej stronie Kiernozi, w długoletniej perspektywie rezerwowany pod lokalizację obwodnicy miejscowości Kiernozia.

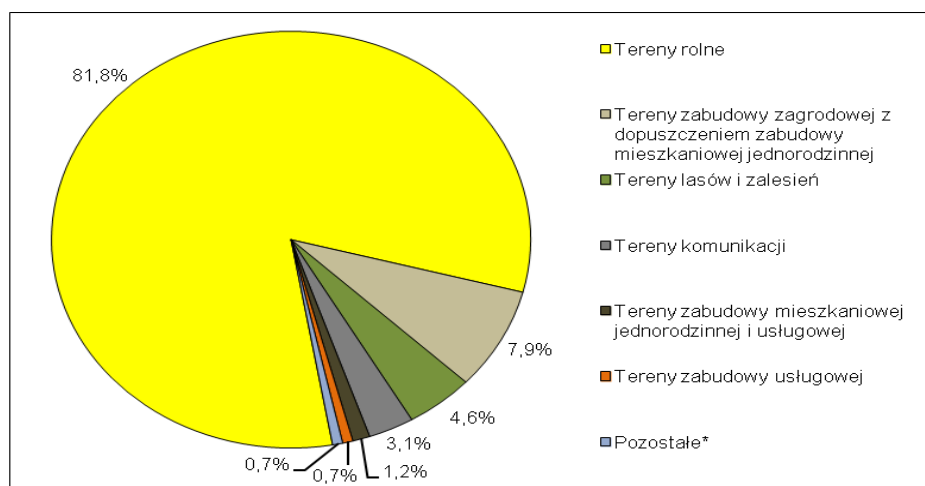
Rysunek 5: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w obowiązującym MPZP

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

W strukturze funkcjonalno przestrzennej wśród terenów wskazanych do zabudowy największe powierzchnie wyznaczono pod rozwój zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i jednorodzinnej (590 ha). Są to obszary równomiernie rozproszone na obszarze całej gminy. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (85 ha) podobnie jak tereny zabudowy usługowej (53 ha), wskazano przede wszystkim w Kiernozi. Strukturę ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w obowiązującym mpzp

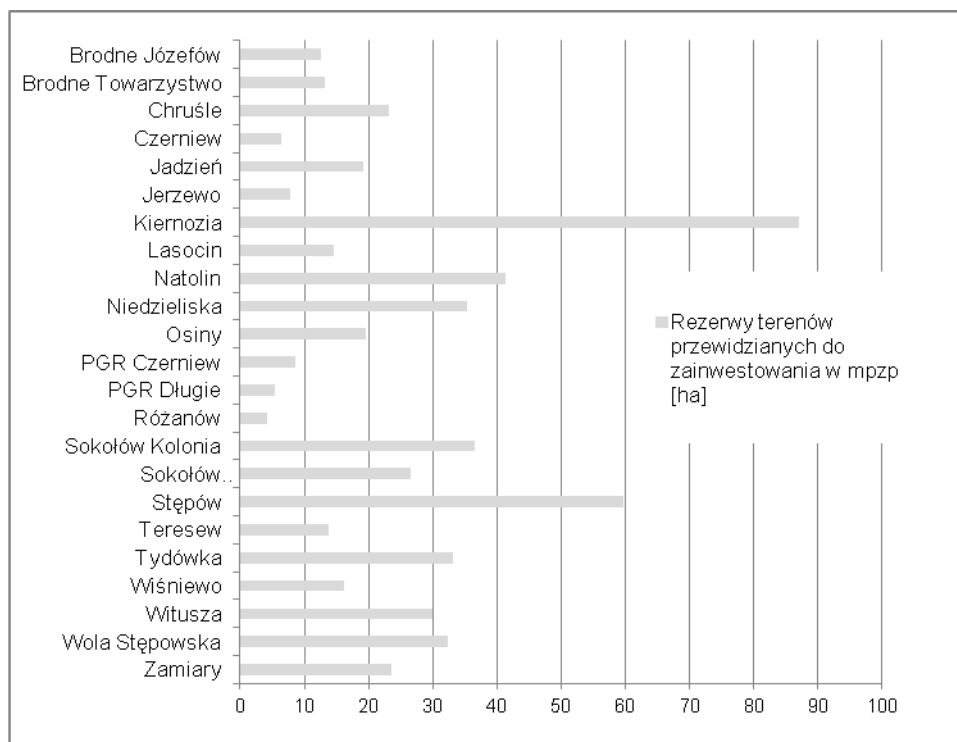

*Pozostałe: Tereny wód, tereny powierzchniowej eksploatacji surowców, tereny produkcyjno-usługowe, tereny infrastruktury technicznej, tereny zieleni, tereny cmentarzy, tereny usług sakralnych, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Na podstawie ustaleń planu (rysunek w skali 1:5000), treści ortofotomapy (aktualność na 2005 r.) oraz inwentaryzacji terenowej dokonano analiz obecnego stanu zainwestowania w gminie. Plan wskazuje do zabudowy obszary o powierzchni ok. 760 ha (z wyłączeniem terenów komunikacji). Obecnie tylko 25% z nich jest zainwestowane. Największe rezerwy pozostają wśród terenów zabudowy zagrodowej ok. 460 ha, równomiernie rozłożone na obszarze całej gminy. Znaczne rezerwy obszarowe stanowią tereny wyznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej ok. 50 ha. Obszary te koncentrują się przede wszystkim w Kiernozi. Również głównie w Kiernozi pozostaje ok. 40 ha dotychczas niezainwestowanych terenów wskazanych w obowiązującym planie pod rozwój zabudowy usługowej.

Tabela 2: Rezerwy terenów przewidzianych do zainwestowania w obowiązującym mpzp

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Rysunek 6: Stan obecnego zainwestowania na tle ustaleń obowiązującego mpzp

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Analiza zgodności ustaleń obowiązującego planu miejscowego z zapisami obowiązującego studium³

Autorzy niniejszego opracowania przeanalizowali zgodność ustaleń obowiązujących planów miejscowych z polityką przestrzenną zawartą w obowiązującym studium. W tym celu konieczne było uogólnienie przeznaczenia obszarów funkcjonalnych zarówno zawartych w planie miejscowym, jak i w studium. Z punktu widzenia analiz wykonywanych na potrzeby kształtowania polityki przestrzennej drobne różnice między poszczególnymi obszarami funkcjonalnymi są nieistotne. Wobec powyższego analiza zgodności ustaleń obowiązującego studium z planami miejscowymi została przeprowadzona dla skali opracowania studium (skala 1:10 000). Wszelkie nieprawidłowości wynikające z różnicy skali nie zostały wzięte pod uwagę. Do celów analitycznych zgeneralizowano politykę przestrzenną ze studium oraz przeznaczenie terenów w planach do tożsamyh grup⁴.

Tereny komunikacyjne nie zostały przeanalizowane ze względu na różny stopień szczegółowości analizowanych dokumentów i specyfikę studium (zwłaszcza dotyczącą skali opracowania). Tereny komunikacyjne zostały jednak uwzględnione w bilansie terenów. Ponadto studium dopuszcza lokalizowanie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie wszystkich terenów pod warunkiem zachowania zgodności z przepisami odrębnymi, wobec powyższego badanie zgodności wskazania obszarów infrastruktury technicznej uznano za bezzasadne.

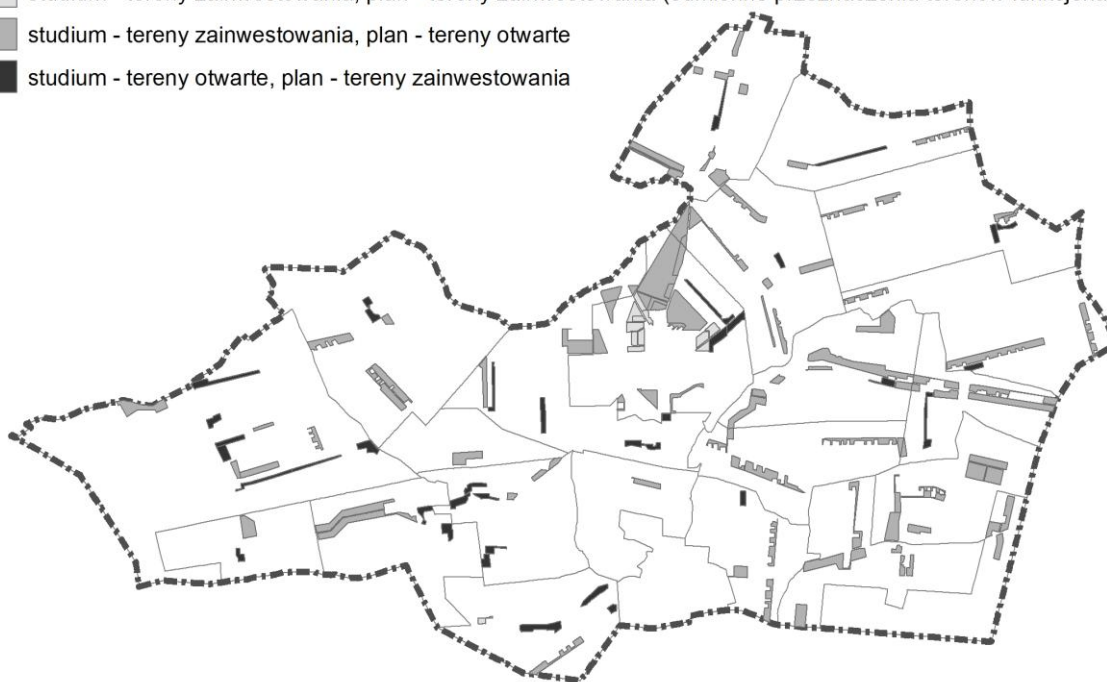
Obecnie spośród terenów wskazanych do zainwestowania w studium ok. 960 ha pozostaje niezainwestowane, natomiast w planie ok. 570 ha. Tereny te są głównie użytkowane rolniczo.

³ Celem analizy w niniejszym dokumencie jest ustalenie rozbieżności, które wyniknęły ze zmieniających się przepisów prawa i jego stosowania

⁴ Zgodnie z przyjętymi grupami w poprzedniej części niniejszego rozdziału odrębnie analizowano zapisy studium, a następnie planów miejscowych

Rysunek 7: Różnice pomiędzy ustaleniami studium a obowiązującego planu

- studium - tereny zainwestowania, plan - tereny zainwestowania (odmienne przeznaczenia terenów funkcjonalnych)
- studium - tereny zainwestowania, plan - tereny otwarte
- studium - tereny otwarte, plan - tereny zainwestowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

Analiza zgodności ustaleń studium z obowiązującym planem wskazuje na następujące rozbieżności:

- Fragmenty terenów w planach przeznaczonych pod zabudowę zostały wskazane w studium jako tereny otwarte, chronione przed zabudową (rolne, leśne).
- Przeznaczenie terenów (zurbanizowanych bądź przeznaczonych do zurbanizowania) określone w planach niekiedy różni się od przeznaczenia określonego w studium.
- Nie wszystkie tereny w studium wyznaczone do zurbanizowania, w planach zostały na ten cel przeznaczone.
- Część dróg wyznaczona w planach nie została wskazana w studium (dotyczy to przede wszystkim dróg lokalnych i dojazdowych, co wynika z poziomu szczegółowości, w jakim jest opracowywane studium).

Występujące niezgodności pomiędzy funkcjami określonymi w studium a przeznaczeniem wyznaczonym w planach miejscowych zostały przedstawione na powyżej zamieszczonym schemacie.

I.2.1.4. Decyzje administracyjne

Przeanalizowano następujące rodzaje decyzji administracyjnych:

1. decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, na które składają się:
 - a. decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
 - b. decyzje o warunkach zabudowy,
2. decyzje o pozwoleniu na budowę.

Analizowane decyzje administracyjne wydawane były w okresie lat 2000 – 2011.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Zgodnie z obowiązującym prawem decyzje o warunkach zabudowy są wydawane jedynie w przypadku braku planu miejscowego.⁵ W związku z przystąpieniem do prac nad planem

⁵ Art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647)

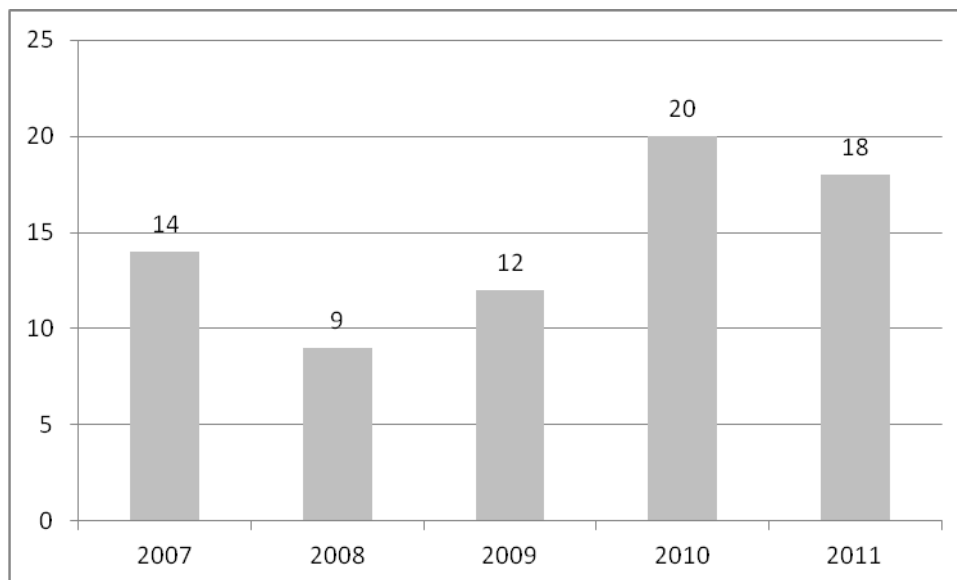
miejscowym oraz jego uchwaleniem w 2005 r. na terenie gminy Kiernozia od 2004 r. nie wydano żadnej decyzji o warunkach zabudowy. Obszar planu pokrywa 99,3% powierzchni gminy.

W okresie od roku 2000 do 2003 Wójt Gminy Kiernozia wydał 104 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co daje średnią na rok w wysokości 28 decyzji. Mając na uwadze charakter inwestycji, dla których wydawano decyzje oraz skalę niniejszego opracowania, przeanalizowano 94 decyzje. Z analiz wyłączono między innymi decyzje dotyczące budowy przyłączy wodociągowych, przyłączy kablowych elektrycznych oraz zmiany konstrukcji dachu. Wśród przeanalizowanych decyzji: 60 zostało wydanych w trybie decyzji o warunkach zabudowy, 34 w trybie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje wydawane było głównie dla nieruchomości położonych w obrębie Kiernozia, stanowiąc 16% wszystkich wydanych w analizowanym okresie decyzji. W każdym z pozostałych obrębów wydano mniej niż 10 decyzji. Przedmiotem decyzji o warunkach zabudowy była głównie budowa lub rozbudowa budynku mieszkalnego (37%). Na kolejnych pozycjach plasowały się decyzje dotyczące budowy lub rozbudowy budynku inwentarskiego (28%) oraz budowy lub rozbudowy budynku gospodarczego (25%). Wśród decyzji wydanych w trybie o lokalizacji inwestycji celu publicznego 85% stanowiły decyzje dotyczące budowy dróg publicznych.

Decyzje o pozwoleniu na budowę

Istniejący ruch budowlany najlepiej obrazują wydane decyzje o pozwoleniu na budowę. W analizowanym okresie (2007–2011) Starosta powiatu łowickiego wydał 89 pozwoleń na budowę dla obszaru gminy Kiernozia. W związku z charakterem inwestycji, dla których wydawano pozwolenia oraz skalą niniejszego opracowania, dalszym analizom poddano 73 decyzje Starosty. Z analiz wyłączono między innymi pozwolenia dotyczące budowli służących produkcji rolniczej oraz stawów. Wszystkie analizowane pozwolenia dotyczyły budowy lub rozbudowy obiektów kubaturowych. Najwięcej decyzji wydano w roku 2010. W analizowanym okresie wydawano średnio 15 pozwoleń rocznie. Tak niska liczba wydawanych decyzji pozwala wnioskować o słabej rzeczywistej presji inwestycyjnej na obszarze gminy Kiernozia.

Wykres 4: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w okresie lat 2007 – 2011

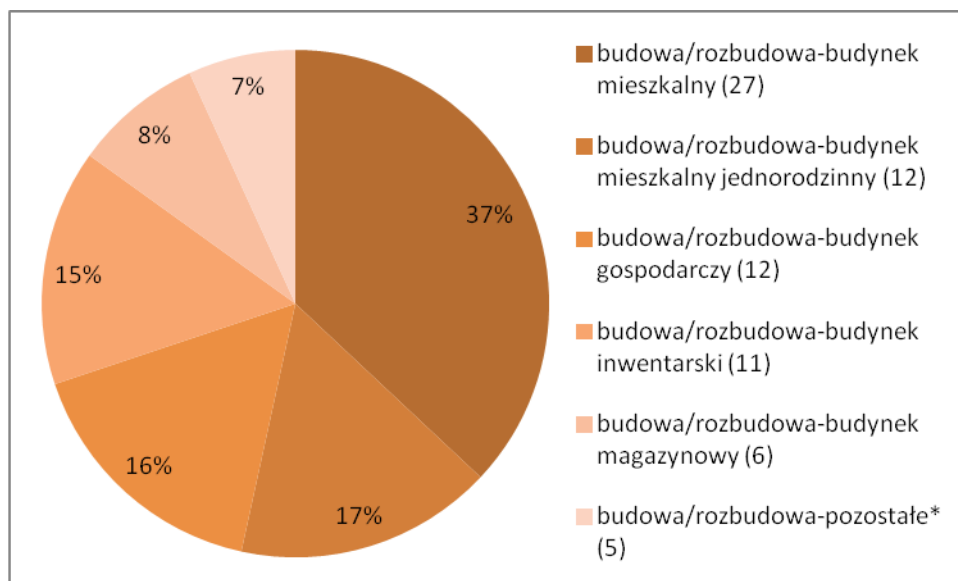
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu

Najwięcej pozwoleń na budowę wydano dla Kiernozi (18 szt.) oraz Stępowa (12 szt.). Dla pozostałych obrębów w analizowanym okresie wydano 5 lub mniej pozwoleń.

Wśród przedmiotu pozwoleń na budowę zdecydowanie dominowały rozstrzygające o budowie lub rozbudowie budynku mieszkalnego (54%). Wśród nich tylko dla 12 sprecyzowano, że przedmiotem jest budynek mieszkalny jednorodzinny. Na podobnym poziomie kształtuje się liczba pozwoleń wydanych dla budynków gospodarczych oraz inwentarskich. W analizowanym okresie pięciu lat

wydano po jednym pozwoleniu na budowę budynku produkcyjnego oraz rozbudowę budynku usługowego.

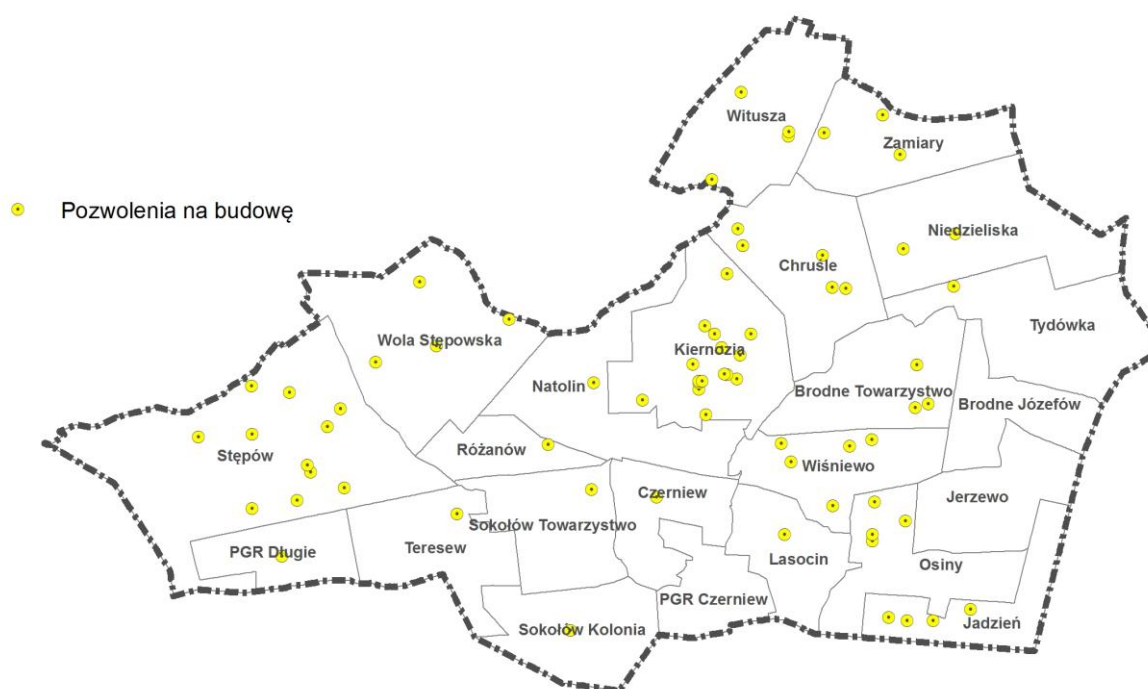
Wykres 5: Struktura wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na przedmiot pozwolenia

*budowa/rozbudowa-pozostałe: budynek garażowy (1), budynek mieszkalny i gospodarczy (1), budynek mieszkalny jednorodzinny i garażowy (1), budynek produkcyjny, budynek usługowy (1)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu

Rysunek 8: Rozmieszczenie pozwoleń na budowę wydanych w okresie lat 2007 – 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu

Podsumowanie

Polityka przestrzenna w gminie Kiernozia prowadzona jest w oparciu o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Pomiędzy ustaleniami studium a zapisami planu miejscowego nie występują znaczące rozbieżności, co świadczy o konsekwentnie prowadzonej polityce przestrzennej. Przeanalizowane decyzje administracyjne wskazują na występowanie niskiej presji inwestycyjnej na obszarze gminy. Po 12 latach obowiązywania studium oraz 5 latach obowiązywania planu, na obszarze gminy pozostają znaczne powierzchnie terenów dotychczas niezainwestowanych, a w analizowanych opracowaniach planistycznych w tym celu wyznaczonych. Spośród terenów wskazanych do zainwestowania w studium dotychczas niezainwestowane pozostaje ok. 960 ha. Plan do zainwestowania wskazuje nieco mniej terenów niż studium, wobec czego rezerwy również są mniejsze i wynoszą ok. 570 ha.

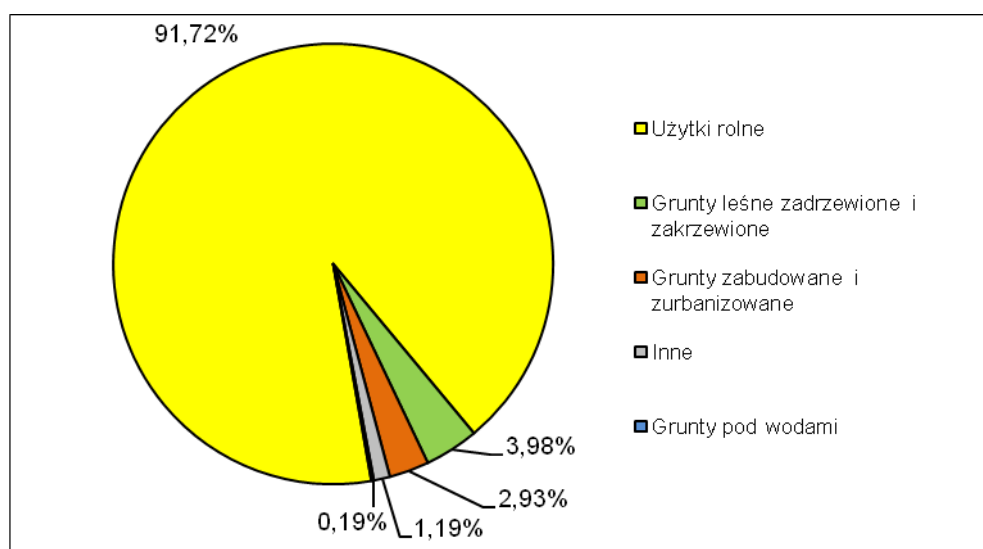
Największym zainteresowaniem inwestycyjnym cieszą się tereny położone w obrębie Kiernozia.

I.2.2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENÓW

I.2.2.1. Użytkowanie terenu

Struktura użytkowania terenów gminy Kiernozia sprzyja rozwojowi funkcji rolniczej. Wyraźnie dominują użytki rolne, zajmując ok. 7000 ha, co stanowi ponad 90% powierzchni gminy. Bardzo małe powierzchnie zajmują grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione, stanowiąc niespełna 4% powierzchni gminy. Dla porównania średni stopień lesistości w powiecie łowickim kształtuje się na poziomie 10%, natomiast w województwie łódzkim 21%. Grunty zabudowane i zurbanizowane, czyli te najbardziej przekształcone w wyniku działalności człowieka zajmują ok. 3% powierzchni gminy.

Wykres 6: Struktura użytkowania terenu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu, 2012 r.

Wśród użytków rolnych dominują grunty orne, stanowiąc 87% ich powierzchni, drugą pozycję zajmują użytki zielone (6% powierzchni użytków rolnych). Na gruntach zurbanizowanych i zabudowanych przeważają tereny dróg stanowiąc 74% ich powierzchni, przy jednoczesnym stosunkowo niskim udziale terenów zabudowy mieszkaniowej kształtującym się na poziomie 12%.

Tabela 3: Struktura użytkowania terenu

Lp.	Rodzaj	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
1	Użytki rolne	R - grunty orne	6094,3874
2		S – sady	211,7466
3		Ł - łąki trwałe	272,4171
4		Ps - pastwiska trwałe	147,9694
5		Wsr - grunty pod stawami	3,4716
6		W - grunty pod rowami	54,5627
7		B-R - grunty rolne zabudowane	192,5748
8	Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione	Ls – lasy	279,7725
9		Lz - grunty zadrzewione i zakrzewione	23,0015
10	Grunty zabudowane i zurbanizowane	B - tereny mieszkaniowe	26,138
11		Ba - tereny przemysłowe	2,1429
12		Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane	2,0525
13		Bi - inne tereny zabudowane	17,8652
14		Bz - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	8,9716
			6977,1296
			302,774
			222,5453

Lp.	Rodzaj	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	
15		dr – drogi	165,3751	
16	Grunty pod wodami	Wp - wody płynące	13,1238	14,1069
17		Ws - wody stojące	0,9831	
18	Inne	N – nieużytki	87,0838	90,3416
19		Tk - tereny kolejowe	1,2106	
20		Ti - inne tereny komunikacyjne	2,0472	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGiK, 2012 r.

I.2.2.2. Struktura osadnicza

Strukturę osadniczą gminy tworzy 20 wsi sołeckich. Siedzibą władz gminnych jest Kiernozia, położona w centralnej części gminy. Kiernozia jest największą miejscowością w gminie, zarówno pod względem liczby ludności jak i powierzchni terenów zainwestowanych. W Kiernozi zamieszkuje ponad trzykrotnie więcej osób niż w drugim pod względem liczby ludności Stępowie. Kiernozia zaspokaja potrzeby mieszkańców na poziomie lokalnym w zakresie usług w tym usług administracji, nauki, kultury, sportu, ochrony zdrowia i ekonomii. Usługi wyższego rzędu oferuje oddalony o ok. 20 km w kierunku południowym Łowicz.

Sieć osadnicza gminy została ukształtowana w następstwie przeprowadzonego w pierwszej połowie XIX w. czynszowania i nadania chłopom ziemi w wyniku scalania i parcelacji gruntów. W ten sposób powstawały wsie z zabudowaniami skupionymi w układzie rzędownym, po jednej stronie drogi. Majątki ziemskie w Długim, Woli Stępowskiej, Czerniewie i Kiernozi wzbogacały strukturę osadniczą o zespoły dworsko-parkowe oraz zabudowania folwarczne. W latach powojennych wykształciły się w nich obiekty obsługi rolnictwa. W Długim oraz Czerniewie powstały wielkotowarowe gospodarstwa rolne (PGR). Obecnie gospodarstwa stanowią własność prywatną. Brak wyraźnej presji inwestycyjnej związanej z ekspansją zabudowy na obszary rolne spowodował, że zachowana została hierarchia sieci osadniczej.

Zachowany układ urbanistyczny potwierdza miejski rodowód Kiernozi. Zabudowa jest zwarta, skoncentrowana wzdłuż prostopadle przecinających się dróg. W centrum miejscowości został wytyczony rynek, do którego w układzie promienistym prowadzi 7 dróg. W Kiernozi wyraźnie dominuje zabudowa mieszkaniowo-usługowa. We wschodniej części miejscowości wykształciły się osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Nielicznie występująca zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest na skraju zwartej zabudowy Kiernozi, wzdłuż dróg wylotowych.

Na pozostałym obszarze gminy bez wyjątku zdecydowanie dominuje zabudowa zagrodowa. Zabudowa zagrodowa w sposób luźny skupia się wzdłuż dróg. Najczęściej występuje po jednej stronie drogi, wyjątek stanowi: Witusza, Brodne Towarzystwo, Wola Stępowka i Natolin Kiernoski. Nieliczne obiekty zabudowy produkcyjnej oraz magazynowej zlokalizowane są w obiektach będących pozostałością PRL-u, występują m.in. w: Kiernozi, Czerniewie oraz w Długim. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, będąca pozostałością po wielkotowarowym gospodarstwie rolnym zlokalizowana jest w Czerniewie.

Ogólnie stan techniczny zabudowy można określić jako niezadowalający. Sporadycznie występują budynki o wysokim standardzie, wybudowane bądź wyremontowane w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Najwięcej występuje ich w Kiernozi. Bardzo nielicznie występują budynki pozostające w trakcie budowy. Zabudowa zagrodowa, którą stanowią głównie budynki wzniesione w okresie lat 1950-80, pozostaje przeważnie w średnim stanie technicznym. Najstarsze z nich wymagają pilnych remontów generalnych. Charakterystyczne dla obszaru gminy jest częste występowanie wielofunkcyjnych budynków w zabudowie zagrodowej. Są to budynki prostopadle skierowane do osi drogi z wyodrębnioną częścią mieszkalną i gospodarczą. W złym stanie technicznym pozostają obiekty składowo-magazynowe, będące pozostałością wielkotowarowych gospodarstw rolnych (Czerniew). Ponadto na obszarze gminy nielicznie występują budynki zaniedbane stopniowo popadające w ruinę, szczególnie dotyczy to opuszczonych budynków obsługi produkcji rolnej w tym punktów zlewni mleka.

I.2.2.3. Tereny mieszkaniowe – stan mieszkalnictwa

Najbardziej aktualne dane odnośnie gospodarki mieszkaniowej na terenie gminy Kiernozia pochodzą z roku 2010. W latach 2005–2010 zasoby mieszkaniowe utrzymywały się na stałym poziomie. W 2010 r. przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 85,8 m², zaś na jedną osobę 29,1 m². Wśród zasobów mieszkaniowych dominują mieszkania będące własnością osób fizycznych, stanowiąc 96% ogółu.

Tabela 4: Zasoby mieszkaniowe w gminie

Zasoby mieszkaniowe	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	1189	1189	1189	1190	1191	1190

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Wszystkie spośród nowych budynków oddawanych w badanym okresie do użytkowania były budynkami indywidualnymi. Poniższa tabela prezentuje liczbę nowych budynków oddanych do użytkowania.

Tabela 5: Budynki nowe oddane do użytkowania

	Budynki		ogółem
	mieszkalne	niemieszkalne	
2006	0	5	5
2007	0	5	5
2008	2	4	6
2009	1	1	2
2010	2	3	5
2011	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Liczba budynków oddawanych do użytkowania w ciągu roku jest bardzo niska, co świadczy o stagnacji gospodarczej gminy. Dla porównania średnio w gminie powiatu łowickiego w 2011 r. oddawano do użytku 21 budynków, natomiast z wyłączeniem gminy miejskiej Łowicz wartość ta wynosiła 12.

Mieszkania charakteryzują się niskim stopniem wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne. W ok. 88% mieszkań jest bieżąca woda (sieć wodociągowa występuje we wszystkich sołectwach gminy), w 64% znajduje się łazienka, 58% posiada centralne ogrzewanie. Mieszkania nie posiadają dostępu do gazu sieciowego. Do sieci kanalizacyjnej dostęp posiada zaledwie 4 budynki mieszkalne.

I.2.2.4. Tereny usługowo – produkcyjne

Podmioty gospodarcze pełniące funkcje usługowo-produkcyjne koncentrują się przede wszystkim w Kiernozia. Na pozostałym terenie gminy pojawiają się raczej drobne obiekty usługowe i produkcyjne. Są to przeważnie sklepy spożywcze oraz małe warsztaty rzemieślnicze obsługujące mieszkańców gminy.

Wśród podmiotów gospodarczych zajmujących największe powierzchnie w celu prowadzenia działalności gospodarczej, należy wymienić: Spółdzielnię Kółek Rolniczych (Kiernozia), Unichłód (Kiernozia), Przedsiębiorstwo produkcji materiałów budowlanych (Witusza), Przedsiębiorstwo ogrodnicze Unipark (Czerniew).

Działalność gospodarcza w gminie w 2011 r. prowadzona była przez 208 podmiotów gospodarki narodowej. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych było w sekcji A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (34%), na kolejnych miejscach plasowały się jednostki z sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe (12%), F – Budownictwo (9%), G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (8%), H – Transport i gospodarka magazynowa (8%), K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (7%), L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (5%). Udział jednostek z pozostałych sekcji nie przekraczał 5%.

I.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W oparciu o przepisy odrębne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia sporządzone zostało opracowanie ekofizjograficzne podstawowe. W poniższych rozdziałach zamieszczono najistotniejsze informacje wynikające z tego opracowania.

I.3.1. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – ZASOBY

I.3.1.1. Rzeźba terenu

Gmina Kiernozia położona jest w granicach mezoregionu Równiny Kutnowskiej (318.17 wg regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego), będącego częścią Niziny Środkowomazowieckiej. Rzeźba terenu ukształtowana została w wyniku działalności lodolodu środkowopolskiego stadiału Warty, przechodzącego przez te tereny w plejstocenie. Większość gminy stanowi zdenudowana wysoczyzna morenowa, porozcinana przez doliny rzeczne Przysowy i Nidy. W części centralnej gminy powstała zbudowana z piasków lodowcowych równina sandrowa. Wysokość bezwzględna terenu zamyka się w granicach rzędnych 84,5 – 113,7 m n.p.m. Na obszarze wysoczyzny można spotkać zagłębienia bezodpływowe pozostałe po wytopieniu się martwego lodu.

I.3.1.2. Budowa geologiczna

Utwory powierzchniowe gminy są w całości czwartorzędowe. Przeważają wśród nich utwory polodowcowe: glina zwałowa, piaski i żwiry lodowcowe. W dolinach rzecznych pod utworami holoceniowymi zalegają świadectwa regresji lodowca – piaski wodnolodowcowe, świadczące o działalności wód fluwioglacjalnych. Na nich osiadły piaski rzeczne naniesione podczas ostatniego zlodowacenia – północnopolskiego. Na przełomie plejstocenu i holocenu uaktywniły się procesy eoliczne, które doprowadziły do powstania form eolicznych w części południowej i północno-zachodniej gminy. W dolinach rzek Przysowy i Nidy powstały najświeższe utwory – namułki (deluwia naniesione ze zboczy wysoczyzny) oraz torfy.

Miąszość czwartorzędu wynosi od ok. 30 m, w części centralnej gminy, do ponad 50 m, w części północnej. Strop czwartorzędu reprezentowany jest przez gliny piaszczyste (o miąższości ponad 15 m).

W utworach podczwartorzędowych dominują pliocenijskie ropy i podrzędne mułki. W dolinie Słudwi i Przysowy można znaleźć piaski, ropy i mułki z tego samego okresu. Strop trzeciorzędu występuje na głębokości od ok. 25 do ok. 50 m, zaś jego miąższość dochodzi do 100 m. Utwory górnokredowe reprezentowane są przez wapienie margliste z wkładkami margli, opoki, krzemienie i czerty. Strop tych utworów nawiercony został w południowej części gminy (PGR Czerniew) na głębokości ok. 150 m.

Kiernozia położona jest w strefie granicznej pomiędzy dwiema jednostkami tektonicznymi: wałem kutnowskim i niecką warszawską. Niecka warszawska stanowi środkowy odcinek niecki brzeźnej (synklinorium brzeźne) – zachodniej krawędzi platformy wschodnioeuropejskiej. Struktura warstw jest asymetryczna, nachylona w kierunku południowo-zachodnim pod kątem 5-10°. Obecność utworów cechsztynu świadczy o obecności morza – zatoki podlaskiej. Wał kutnowski jest z kolei częścią wału środkowopolskiego (antyklinorium środkowopolskie). Zbudowany jest z utworów jurajskich bezpośrednio przykrytych osadami kenozoicznymi.

I.3.1.3. Warunki gruntowe

Na warunki geologiczno-inżynierskie podłoża mają wpływ: ukształtowanie powierzchni, przepuszczalność gruntów oraz ich nośność. Biorąc pod uwagę powyższe, warunki budowlane na terenie gminy można ocenić jako dobre. Obszarami o niekorzystnych warunkach podłoża są te

położone w dolinach Nidy i Przysowy – mady, gleby murszowe i torfowe. Charakteryzują się one niestabilnością, odkształcaniem, co skutkuje przemieszczaniem się fundamentów.

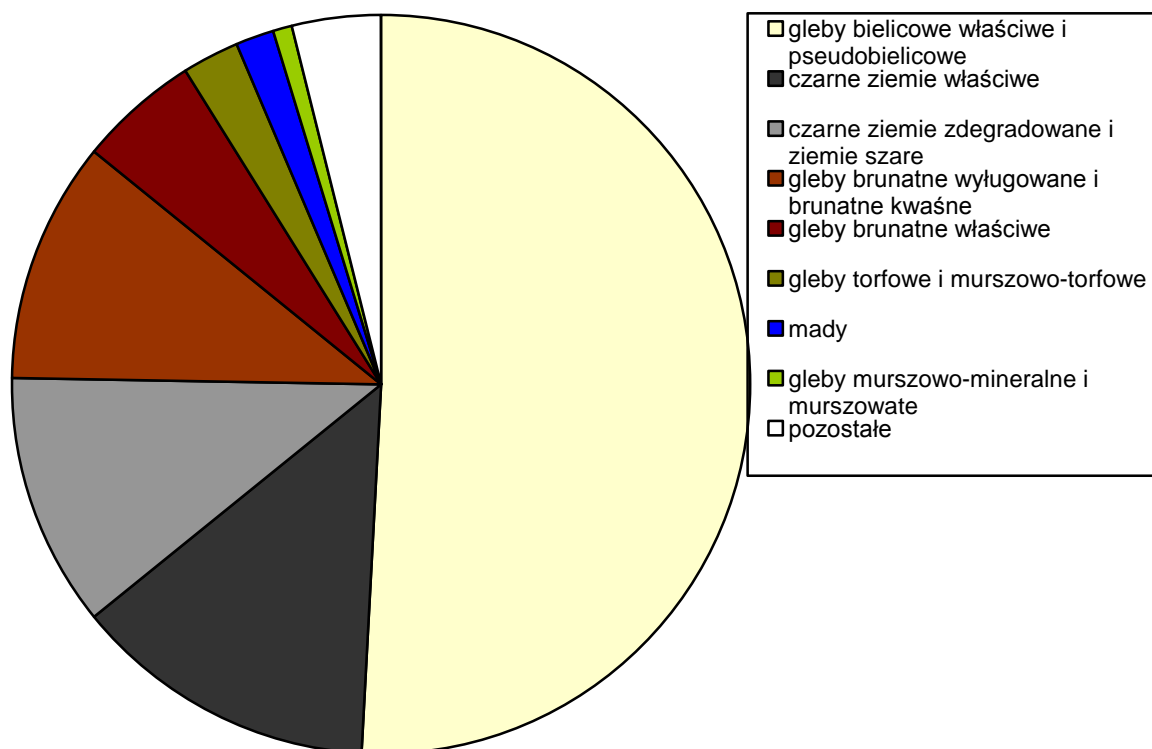
Obszarami o ograniczonych możliwościach zagospodarowania są grunty słabo i bardzo słabo przepuszczalne. Mają one skłonność do uplastyczniania się pod wpływem wody są to przede wszystkim: utwory gliniaste i pylaste. Położone one są głównie w sołectwach Brodne Józefów, Tydówka i Witusza.

I.3.1.4. Warunki glebowe

W gminie przeważają gleby kompleksu pszenno-żytniego, wśród których dominują gleby pseudobielicowe (ok. 47% powierzchni gminy), rozwinięte przede wszystkim na lekkich piaskach gliniastych. Ok. 22% stanowią gleby kompleksu pszennego dobrego. Są to przede wszystkim czarne ziemie właściwe i gleby brunatne, rozwinięte na piaskach gliniastych i glinach lekkich.

Gleby bielicowe można spotkać w wysoczyznowej części gminy. Czarne ziemie właściwe zalegają przede wszystkim w jej wschodniej części. Gleby brunatne spotkane są w północno-zachodniej części gminy. W dolinie Przysowy dominują gleby torfowe i murszowe, natomiast w dolinie Nidy aluwia rzeczne – mady.

Wykres 7: Struktura typów gleb w gminie Kiernozia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z IUNG w Puławach

Rozkład przestrzenny kompleksów przydatności rolniczej gleb jest ściśle powiązany z położeniem. Na całej powierzchni gminy można spotkać gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. W części wschodniej gminy, występują spore płaty gleb kompleksu pszennego dobrego. Niewielkie płaty gleb kompleksu pszennego bardzo dobrego spotykane są w Woli Stępowskiej oraz w dolinie lewobrzeżnego dopływu Przysowy w Stępowie, a także w okolicach Natolina, Kiernozi, Brodne Towarzystwo, Osin, Teresewa są to jednak bardzo małe powierzchnie. W dolinach rzecznych występują gleby kompleksu użytków zielonych średnich oraz na zboczach zbożowo-pastewny mocny.

I.3.1.5. Warunki klimatyczne

Kiernozia nie posiada własnego obserwatorium meteorologicznego, dlatego prezentowane poniżej dane pochodzą ze źródeł pośrednich.

- Średnia roczna temperatura powietrza 8,1°C
- Średnie temperatura powietrza w styczniu -1,8°C
- Średnia temperatura powietrza w lipcu 18,2°C
- Średnia roczna suma opadów 500 mm
- Średnie ciśnienie 1002 hPa
- Długość okresu wegetacyjnego 219 dni
- Średnia roczna liczba dni: z opadami deszczu – 156, mgłą – 37, śniegiem- 49, gradem – 3.

Topoklimaty

Na terenie gminy można wyróżnić 3 typy mikroklimatów:

Tereny rolnicze – wyróżniają się małą amplitudą przestrzenną, natomiast dużą dobową, a także znacznie obniżoną wilgotnością powietrza. Dominują na obszarze gminy.

Tereny podmokłe i dolin rzecznych – warunki klimatyczne są związane z zalegającymi wodami oraz bliskością do cieków. Charakteryzują się niższą temperaturą, wyższą wilgotnością, niskim przewietrzaniem. Ten typ klimatu występuje w dolinach Przysowy i Nidy.

Tereny zabudowane – charakteryzują się wysokimi amplitudami temperatur i wilgotności, niskim przewietrzaniem oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza.

I.3.1.6. Hydrologia

WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Kiernozia leży w dorzeczu Wisły, wody powierzchniowe z obszaru odprowadzane są głównie przez dwie rzeki: Nidę (zlewnia stanowi 77,5% powierzchni gminy) i Przysowę (16,6%). Wody z obu tych rzek wpadają do Bzury (Przysowa poprzez Słudwię), która jest lewobrzeżnym dopływem Wisły.

Nida – lewy dopływ Bzury. Swoje źródło ma w gminie Gąbin, w województwie mazowieckim. W granicach gminy jest tylko 7,5 km odcinek tej rzeki. Jej szerokość waha się między 1 a 3 m, zaś głębokość nie przekracza 1,5 m. Zlewnia w granicach gminy ma powierzchnię 58,99 km². Zasilana jest m. in. przez 3 rzeki: Dopływ z Osiny (7,6 km długości), Dopływ z Sannik (3,1 km, ujście położone w gminie Sanniki), Dopływ z Zofina (5,9 km).

Przysowa – lewy dopływ Słudwi. Swoje źródło ma w gminie Szczawin Kościelny, w województwie mazowieckim. W granicach gminy jest tylko jej 3,2 km odcinek ujściowy. Osiąga 5 m szerokości i 1,5 m głębokości. Zlewnia w granicach gminy ma powierzchnię 12,6 km².

Wody stojące są głównie pozostałością wytopionego lodu pozostałego po deglacjacji. Zalegają one w licznych zagłębieniach bezodpływowych, głównie w części wysoczyznowej. Większość jezior w skutek drenażu została osuszona, po innych pozostały podmokłe zagłębienia. W dolinie Przysowy można spotkać się z licznymi wyrobiskami torfu wypełnione, z racji wysokiego stanu wód podskórnych, wodą.

WODY PODZIEMNE

Gmina Kiernozia leży w granicach 2 obszarów Jednolitych Części Wód Podziemnych (JWCPd): nr 80 i 81. JCWPd 80 rozciąga pod powierzchnią znacznej części gminy – jego granica sięga na wschód od rzeki Nida. Na tym terenie można wyznaczyć 3 poziomy wodonośne:

- Czwartorzędowe piętro wodonośne – składa się z dwóch warstw wodonośnych:
 - nadglinkowa warstwa wodonośna jest pierwszym poziomem użytkowym. W dolinach rzecznych głębokość do zwierciadła wody jest ściśle zależna od stanu wód powierzchniowych w rzekach, przy wysokich stanach tereny są podtapiane. Na wysoczyźnie wody gruntowe nie stanowią ciągłego poziomu. Występują płytko (do 1 m p.p.t.) i okresowo na trudno przepuszczalnej warstwie gliny zwałowej. Najczęściej utrzymują się w licznych zagłębieniach bezodpływowych i obniżeniach terenu.

- podglinkowa warstwa wodonośna stanowi główną użytkową warstwę. W dolinie Przysowy występuje na głębokości do 10 m p.p.t. zaś na wysoczyźnie od 15 m i opada w kierunku północno-wschodnim do 50 m, o wydajności potencjalnej od około 100m³/h
- Mioceński poziom wodonośny – tworzony jest przez wody porowe w utworach piaszczystych, szczelnie izolowanych od czwartorzędowego piętra wodonośnego. Na terenie gminy zalega na głębokości 50-60 m p.p.t., o potencjalnej wydajności ponad 30m³/h, stanowi w całości główne użytkowe piętro wodonośne. Może zawierać zanieczyszczenia organiczne (węgiel brunatny).

Główne zbiorniki wód podziemnych

Gmina Kiernozia leży na obszarze dwóch nieudokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 215 Subniecka Warszawska oraz 215A – jej części centralnej.

- GZPW nr 215 Subniecka Warszawska – to zbiornik o charakterze porowym w utworach trzeciorzędowych, o szacunkowych zasobach 250 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęcia 160 m.
- GZPW nr 215a Subniecka Warszawska – część centralna – to zbiornik o charakterze porowym w utworach trzeciorzędowych, o szacunkowych zasobach 145 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęcia 180 m.

Oba zbiorniki są nieudokumentowane.

I.3.1.7. Flora

Flora gminy została poznana fragmentarycznie. Podczas wizji terenowej na terenie gminy, zaobserwowano rośliny objęte ochroną: ścisłą – grązel żółty (Stępów, Kiernozia), a także częściową – kalina i kruszyna (Czerniew, Wola Stępowska). Wysokie walory przyrodnicze posiada zabytkowy park w Kiernozi. Na jego terenie stwierdzono obecność ponad 20 gatunków drzew (w tym dąb - pomnik przyrody). Osobliwością jest bardzo liczne występowanie w parku starych okazów klonu polnego, gatunku rzadko stosowanego i spotykanego w parkach centralnej części Polski.

Zbiorowiska roślinne

Najciekawszymi zbiorowiskami naturalnymi w granicach gminy są czyżnie i zbiorowiska zaroślowe oraz roślinność bagien i torfów.

- Czyżnie to zarośla porastające granice pól, wzdłuż starych rowów i dróg, śródpolne kamieńce. Tworzą je takie gatunki jak: tarniny, dzika róża, głóg, jeżyna, derenia, szakłaka, grab. Czyżnie są zbiorowiskiem zastępczym lasu łąkowego.
- Torfowiska i bagna w Kiernozi położone są przede wszystkim w granicach OChK Dolina Przysowy. Składają się na nie ziołorośla, turzycowiska i trzcinowiska z zakrzaczeniami wierzbowymi. Spotkać tu można: bagnicę torfową, turzycę bagienną, skalnicę torfowiskową, przygielka brunatnego.

I.3.1.8. Fauna

Fauna, podobnie jak flora, na terenie opracowania poznana jest fragmentarycznie. Najlepiej rozpoznana jest awifauna, w związku z pracami nad utworzeniem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Słudwi i Przysowy”. Zaobserwowano występowanie 67 gatunków ptaków, z czego 22 gatunki wymagają szczególnej ochrony (osobników i siedlisk) na podstawie prawa ochrony środowiska Unii Europejskiej. Ponadto stwierdzono na terenie gminy obecność, stanowiących od 1 do 15% populacji lęgowej, gatunków wymienionych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/147/WE z dnia 30.11.2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Są to reprezentanci takich gatunków jak: bocian biały, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, lerka, gąsiorek i ortolan. Tabela 6 zawiera pełen wykaz gatunków zinwentaryzowanych w granicach gminy. Spośród ptaków łownych wg danych z Nadleśnictwa Łąck spotkać można kuropatwę, bażanta, kaczki.

Tabela 6 Wykaz ptaków zaobserwowanych na badanym obszarze

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Miejsce występowania	Status
krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>	Stępów	lęgowy
kuropatwa	<i>Perdix perdix</i>	Tydówka	lęgowy
bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	Długie	lęgowy
łyśka	<i>Fulica atra</i>	Stępów	lęgowy
rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i>	Stępów	lęgowy
dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	Kiernozia	lęgowy
kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>		lęgowy
śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>		lęgowy
kos	<i>Turdus merula</i>		lęgowy
modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Kiernozia	lęgowy
kowalik	<i>Sitta europaea</i>	Kiernozia	lęgowy
szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	Kiernozia	lęgowy
łabędź czarnodzioby	<i>Cygnus bewicki</i>		migrujący
łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>		migrujący
gęś zbożowa	<i>Anser fabialis</i>		migrujący
gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>		migrujący
bernikla białolica	<i>Branta leucopsis</i>		migrujący
ohar	<i>Tadorna tadorna</i>		migrujący
rożeniec	<i>Anas acuta</i>		migrujący
głowienka	<i>Aythya ferina</i>		migrujący
podgorzałka	<i>Aythya nyroca</i>		migrujący
czernica	<i>Aythya fuligula</i>		migrujący
gągoł	<i>Bycephala clangula</i>		migrujący
nurogęs	<i>Mergus merganser</i>		migrujący
czapla biała	<i>Egretta alba</i>		migrujący
czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>		migrujący
trzemielojad	<i>Pernis apivorus</i>		migrujący
bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>		migrujący
kania czarna	<i>Milvus migrans</i>		migrujący
kania ruda	<i>Milvus milvus</i>		migrujący
blotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>		migrujący
sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>		migrujący
sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>		migrujący
siewka złota	<i>Pluvialis apricaria</i>		migrujący
batalion	<i>Philomachus pugnax</i>		migrujący
kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>		migrujący
brodziec śniady	<i>Tringa erythropus</i>		migrujący
kwokacz	<i>Tringa nebularia</i>		migrujący
łęczak	<i>Tringa glareola</i>		migrujący
śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>		migrujący
mewa siwa	<i>Larus canus</i>		migrujący
lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>		migrujący
łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	Kiernozia, Stępów	prawdopodobnie lęgowy
gęś gęgawa	<i>Anser anser</i>		prawdopodobnie lęgowy
krakwa	<i>Anas strepera</i>		prawdopodobnie lęgowy
cyraneczka	<i>Anas querquedula</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
plaskonos	<i>Anas clypeata</i>		prawdopodobnie lęgowy
przeziórka	<i>Coturnix coturnix</i>		prawdopodobnie lęgowy
bażant	<i>Phasianus colchicus</i>	pola	prawdopodobnie lęgowy
perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		prawdopodobnie lęgowy
zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>		prawdopodobnie lęgowy
blotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
blotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
myszolów	<i>Buteo buteo</i>	Długie	prawdopodobnie lęgowy
pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	Wola Stępniewska	prawdopodobnie lęgowy
wodnik	<i>Rallus aquaticus</i>		prawdopodobnie lęgowy
kropiatka	<i>Porzana porzana</i>		prawdopodobnie lęgowy
derkacz	<i>Crex crex</i>		prawdopodobnie lęgowy
żuraw	<i>Grus grus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>		prawdopodobnie lęgowy
rycyk	<i>Limosa limosa</i>		prawdopodobnie lęgowy
krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>		prawdopodobnie lęgowy
rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>		prawdopodobnie lęgowy
dudek	<i>Upupa epops</i>		prawdopodobnie lęgowy
grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
jerzyk	<i>Apus apus</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Miejsce występowania	Status
skowronek polny	<i>Alauda arvensis</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
lerka	<i>Lullula arborea</i>		prawdopodobnie lęgowy
dymówka	<i>Hirudo rustica</i>		prawdopodobnie lęgowy
oknówka	<i>Delichon urbica</i>		prawdopodobnie lęgowy
świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>		prawdopodobnie lęgowy
pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
słowiak szary	<i>Luscinia luscinia</i>	Sokołów	prawdopodobnie lęgowy
słowiak rdzawy	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Czerniew	prawdopodobnie lęgowy
pokląska	<i>Saxicola rubetra</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
świerszczak	<i>Locustella naevia</i>		prawdopodobnie lęgowy
strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>		prawdopodobnie lęgowy
brzęczka	<i>Locustella luscinioides</i>		prawdopodobnie lęgowy
rokitniczka	<i>Acrocephalus shaenobaenus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	Długie	prawdopodobnie lęgowy
zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
piegża	<i>Sylvia curuca</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
ciemniówka	<i>Sylvia communis</i>		prawdopodobnie lęgowy
kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>		prawdopodobnie lęgowy
świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>		prawdopodobnie lęgowy
piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Czerniew	prawdopodobnie lęgowy
mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
bogatka	<i>Parus major</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
gąsiorek	<i>Lanius colurio</i>	Długie, Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	Czerniew	prawdopodobnie lęgowy
sroka	<i>Pica pica</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
kawka	<i>Corvus monedula</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	Długie	prawdopodobnie lęgowy
wrona siwa	<i>Corvus cornix</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
kruk	<i>Corvus corax</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
wróbel	<i>Passer domesticus</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
mazurek	<i>Passer montanus</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	Czerniew	prawdopodobnie lęgowy
kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
dzwonec	<i>Chloris chloris</i>	Niedzieliska	prawdopodobnie lęgowy
szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	Kiernozia	prawdopodobnie lęgowy
makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	Długie	prawdopodobnie lęgowy
potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Stępów	prawdopodobnie lęgowy
potrzyszcz	<i>Emberiza calandra</i>	Wola Stępowska	prawdopodobnie lęgowy
myszolów włochaty	<i>Buteo lagopus</i>		zimujący

Źródło: opracowanie własne, na podstawie wizji terenowej w maju i czerwcu 2012

Chronione prawnie gatunki bezkręgowców są reprezentowane przez trzmiele: rudego, ziemnego i kamiennika oraz ślimaka winniczka. W stawach na terenie Kiernozi oraz Stępowa zaobserwowano płazy: żabę wodną i ropuchę szarą.

Teriofauna reprezentowana jest przez: jeże, krety, lisy, zające i sarny. Ponadto, po za wymienionymi wcześniej, według danych uzyskanych z Nadleśnictwa Łąck, na terenie gminy, spośród zwierząt łownych spotkać można: kunę, tchórza, jenota, borsuka, pizmaka, dziką, daniela.

I.3.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE – ZAGROŻENIA

Degradacja powierzchni ziemi

Zagrożenie dla rzeźby terenu stanowią wyrobiska poeksploatacyjne w rejonie Sokołowa Towarzystwo i Czerniewa. Teren ten nie został zrekultywowany.

Zanieczyszczenie gleb

Zagrożeniami dla gleb mogą być:

- intensyfikacja i chemizacja produkcji rolnej (wzrost nawożenia, stosowanie pestycydów),
- wprowadzanie monokultur uprawowych,
- wzmożone procesy erozyjne,

- emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych,
- posypywanie nawierzchni dróg solą powodującą nadmierne zasolenie gleb wzdłuż dróg.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Do głównych czynników, które negatywnie wpływają na środowisko wodne, zaliczyć można:

- zanieczyszczenia obszarowe – zanieczyszczenia spłukiwane opadami atmosferycznymi z terenów zurbanizowanych, nieposiadających systemów kanalizacyjnych oraz z obszarów rolnych i leśnych,
- zanieczyszczenia liniowe – zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego, wytwarzane przez środki transportu i spłukiwane z powierzchni dróg lub torfowisk oraz pochodzące z rurociągów, gazociągów, kanałów ściekowych, osadowych.

Potencjalne zagrożenia dla wód podziemnych stanowi działalność rolnicza. Czynnikiem ten jest dość ważny, w szczególności w gminie typowo rolniczej jaką jest Kiernozia.

Dodatkowymi niekorzystnymi czynnikami wpływającymi na stan wód podziemnych są tzw. liniowe ogniska zanieczyszczeń, szczególnie droga wojewódzka nr 584, której eksploatacja powoduje zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i produktami spalania, zasolenie w okresie zimowym i stwarzające zagrożenie awaryjnymi wyciekami transportowych substancji.

Potencjalne niebezpieczeństwo dla środowiska, niesie rurociąg ropy naftowej przebiegający przez teren gminy. W razie awarii istnieje ryzyko wycieku ropy i zanieczyszczenia wód przypowierzchniowych, jak i głębszych.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza można podzielić ogólnie na:

- emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego i kolejowego,
- emisja powierzchniowa pochodząca z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni węglowych w sezonie grzewczym
- emisja z rolnictwa pochodząca z nasilenia erozji eolicznej i intensyfikacji pylenia z pól, kompostowania i emisji produktów rozkładu materii organicznej, hodowli zwierząt będącej istotnym źródłem emisji amoniaku do atmosfery.

Główne źródła emisji zanieczyszczeń powierzchniowy znajdują się we wsiach Kiernozia i Stępów. Źródłem zanieczyszczeń liniowych jest droga nr 584. Duże źródło zanieczyszczenia powstaje w wyniku intensywnie prowadzonej działalności rolniczej.

Przekształcenie szaty roślinnej

Szata roślinna w zdecydowanej większości jest zsynantropizowana. Dominują rośliny uprawiane przez człowieka, a na terenach niezagospodarowanych segetalne i ruderalne. Istniejące zbiorowiska roślinności naturalnej narażone są na:

- wypieranie zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne,
- zanik gatunków rzadkich i chronionych,
- introdukcję – wprowadzanie nowych, obcych, konkurencyjnych gatunków,
- niski stan wód gruntowych i opadów,
- zanieczyszczenia.

Najmniejszą odpornością na użytkowanie na terenie gminy charakteryzują się zbiorowiska wilgotne. Znajdują się one przede wszystkim w dolinie Przysowy oraz częściowo w dolinie Nidy.

Zbiorowiska leśne narażone są na dwojakie zagrożenia: abiotyczne oraz antropogeniczne.

Do grupy zagrożeń abiotycznych występujących na terenie gminy zaliczyć należy: niedobór opadów, gwałtowne wiatry oraz okiść powodujące powstawanie śniegołomów, a także wczesne i późne przymrozki. Z powodu deficytu wilgotności wywołanego często długotrwałym brakiem opadów i obniżaniem się poziomu wód gruntowych przy jednoczesnym występowaniu wysokich temperatur, obserwuje się nadmierne wydzielanie posuszu.

Kolejną grupą zagrożeń są czynniki antropogeniczne: zanieczyszczenie powietrza, niewłaściwa gospodarka odpadami, zagrożenia związane z infrastrukturą komunikacyjną oraz działalnością rolniczą, a także zagrożenie pożarowe.

Przekształcenie świata zwierzęcego

Największym zagrożeniem dla świata zwierząt są zmiany środowiskowe wywołane gospodarczą działalnością człowieka, zmierzającą do coraz lepszego wykorzystania gruntów. Wiąże się to często ze zmianą charakteru siedlisk, co ma istotny wpływ na liczbę gatunków i stan liczebny populacji zwierząt.

Jednym z zasadniczych działań zagrażających bytowaniu wielu grup zwierząt jest osuszanie terenów podmokłych i torfowiskowych oraz próba regulacji rzeki Przysowa. Terenami zagrożonymi są te położone w dolinie Przysowy oraz Nidy.

Fauna gminy jest silnie zdeterminowana przez przekształcenia antropogeniczne. Dotyczy to zarówno zwierząt zamieszkujących tereny doliny Przysowy, jak również pozostałe obszary gminy. Zagrożeniem dla nich jest przerwanie lokalnych korytarzy migracyjnych, tym samym odcinanie ich od źródeł pokarmu.

Emisja hałasu

Za główne źródła hałasu na terenie gminy należy uznać szlaki komunikacyjne w tym przede wszystkim drogę wojewódzką nr 584.

Emisja hałasu pól elektromagnetycznych

Źródłem pól elektromagnetycznych, występujących na omawianym terenie, są linie energetyczne, urządzenia elektroenergetyczne wysokiego napięcia oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

I.3.3. LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Lasy z terenu gminy Kiernozia znajdują się na obszarze Nadleśnictwa Łąck, podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi.

Lesistość

Wskaźnik lesistości⁶ w gminie wynosi 3,6%. Wartość ta jest trzecią od końca wśród gmin powiatu łowickiego. Lesistość w powiecie łowickim wynosi 10,1% zaś w województwie łódzkim osiąga 21,1%. Występowanie gleb o wysokiej produktywności rolniczej nie skłania do zalesiania gruntów rolnych. W okresie 2000-2011 powierzchnia lasów wszystkich form własności zmalała o 5,9 ha, w tym lasów prywatnych o 0,5 ha.

Struktura własności

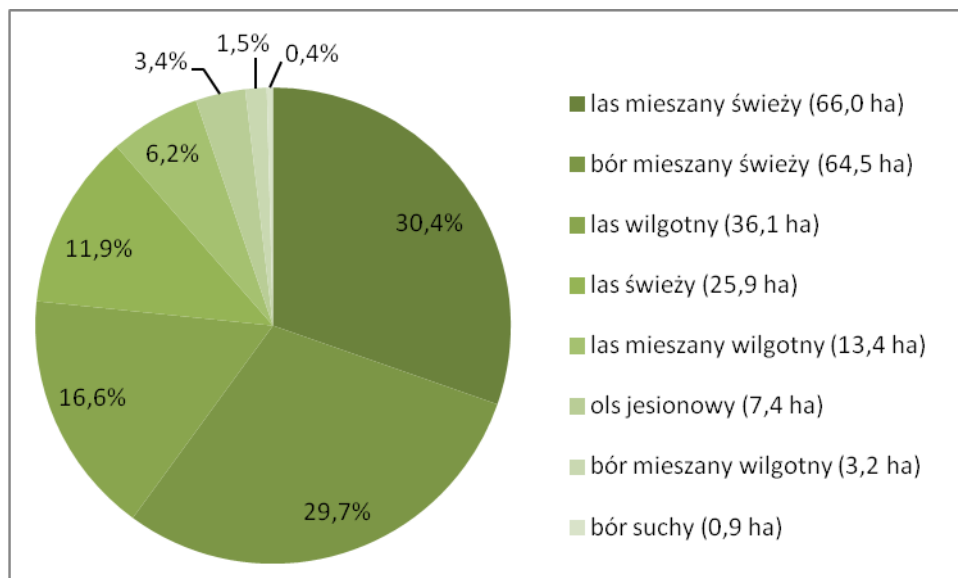
W strukturze własności największy udział stanowią lasy będące własnością Skarbu Państwa – 78%, zajmując powierzchnię 213 ha. Lasy Skarbu Państwa występują w czterech zwartych kompleksach. Kompleksy te zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie tj. ok. 30 ha (Kiernozia), ok. 35 ha (Stępów), ok. 73 ha (Czerniew), ok. 75 ha (Stępów i Wola Stępowska). Lasy prywatne, rozproszone na obszarze gminy łącznie zajmują 60,5 ha. Najwięcej występuje ich w obrębach: Sokołów Kolonia, Sokołów Towarzystwo, Teresew, Natolin.

Struktura siedliskowa

W strukturze siedliskowej lasów gminy najliczniej występuje bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw). Wymienione typy siedliskowe lasu stanowią po 30% w całej strukturze siedliskowej. BMśw zajmuje gleby mniej żyzne o umiarkowanym uwilgotnieniu, głównie piaski i żwiry lodowcowe. LMśw występuje na glebach żyznych o umiarkowanym uwilgotnieniu, najczęściej gliny zwałowe, piaski i żwiry sandrowe na glinach zwałowych. Oba typy siedliskowe występują w każdym z czterech wymienionych powyżej kompleksów. Strukturę siedliskową lasów prezentuje poniższy wykres.

⁶ Dane z GUS BDL 2011

Wykres 8: Struktura typów siedliskowych lasu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Nadleśnictwa Łąck

Struktura siedliskowa lasów gminy wskazuje na to, iż są one bogate pod względem różnorodności biologicznej oraz bardzo cenne z przyrodniczego punktu widzenia.

Struktura gatunkowa

Gatunkiem dominującym jest sosna, która stanowi ponad 60% składu gatunkowego lasów w gminie. Sosna występuje we wszystkich typach siedliskowych lasu. Poza nią wśród gatunków dominujących występuje brzoza (17%), olsza (11%) oraz dąb (9%). Obecne działania Lasów Państwowych dążą do dostosowania składów gatunkowych lasów do panujących warunków siedliskowych.

Lasy ochronne

Ze względu na pełnione funkcje lasy dzielone są na dwie kategorie: lasy gospodarcze i lasy ochronne. Lasy ochronne znajdujące się na terenie gminy Kiernozia, łącznie zajmują ok. 66 ha. Wśród kategorii ochronności lasów na terenie gminy występują: lasy wodochronne oraz nasienne.

Występujące gatunki zwierząt

W dwóch obwodach łowieckich obejmujących swym zasięgiem teren gminy Kiernozia wśród gatunków zwierząt łownych występują: daniel, dzik, sarna, lis, jenot, kuna, tchórz, piżmak, borsuk, zając, bażant, kaczka oraz kuropatwa.

I.3.4. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Charakterystyka warunków klimatycznych

Rozwojowi rolnictwa w gminie sprzyja długi okres wegetacyjny, który wynosi ok. 210-220 dni, przy czym średnia dla Polski wynosi 200 dni. Przeciętne dla rozwoju produkcji rolnej na obszarze gminy są warunki termiczne, średnia roczna temperatura wynosi tutaj 7,4°C. Niskie roczne sumy opadów atmosferycznych (513 mm) nie wpływają korzystnie na rozwój produkcji rolnej w gminie.

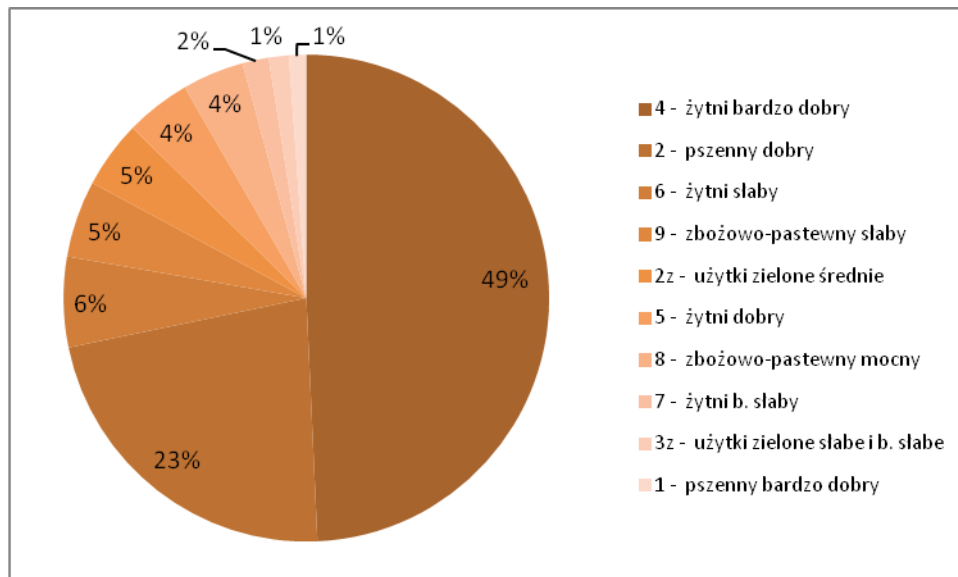
Charakterystyka rolniczej przydatności gleb

Kompleksy rolniczej przydatności gleb

Na przydatność rolniczą gleb składa się wiele czynników związanych bezpośrednio z właściwościami fizycznymi gleby (właściwości skały macierzystej – uziarnienie, zasobność w składniki odżywcze, odczyn, zawartość próchnicy), jak i środowiska (rzeźba terenu, stosunki wodne, agroklimat). Na podstawie analizy wszystkich tych czynników ustalana jest przynależność poszczególnych gleb do kompleksów rolniczej przydatności. Podział ten został opracowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG).

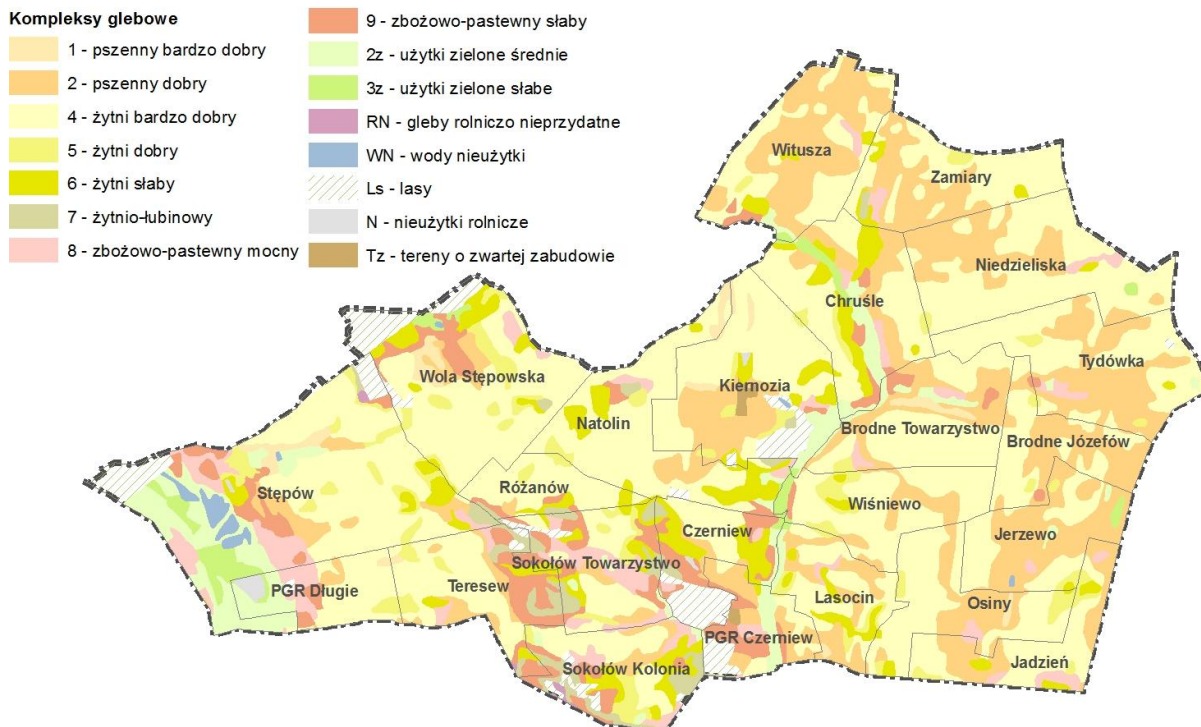
Na badanym terenie dominują kompleksy glebowe⁷ o wysokiej przydatności rolniczej (rozproszone na obszarze całej gminy): 4 – żytni bardzo dobry (3 575 ha), 2 – pszeniczny dobry (1 629 ha). Najlepszy kompleks tj. 1 – pszeniczny bardzo dobry (83 ha) występuje w obrębach: Stępów, Wola Stępowska, Brodne Towarzystwo, Natolin, Kiernozia, Osiny, PGR Czerniew, PGR Długie, Teresew. Strukturę występowania kompleksów glebowych prezentuje poniższy wykres.

Wykres 9: Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z IUNG w Puławach

Rysunek 9: Rozmieszczenie kompleksów glebowych w gminie Kiernozia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z IUNG w Puławach

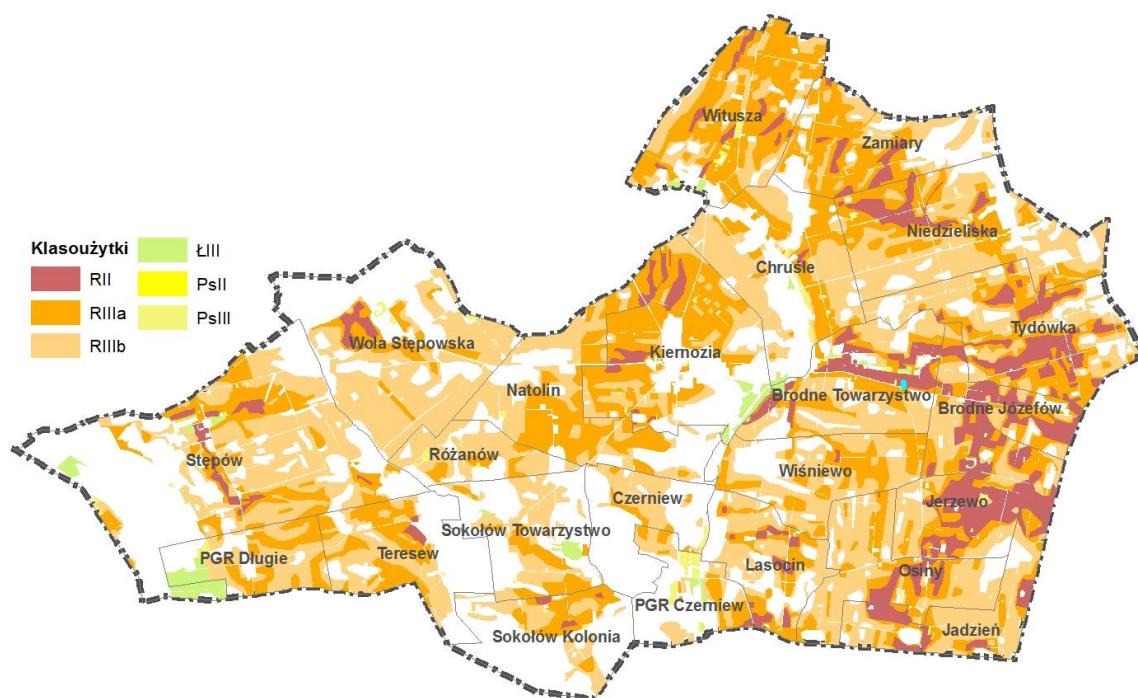
⁷ Saturnin, Zawadzki (red.): Gleboznawstwo PWRiL, 1999

Klasy bonitacyjne użytków rolnych

Warunki glebowe do produkcji rolnej na obszarze gminy Kiernozia można określić jako bardzo dobre, co sprzyja rozwojowi rolnictwa. Miarą jakości gleb są klasy bonitacyjne. Najlepsze gleby występujące na terenie gminy Kiernozia tj. gleby II klasy bonitacyjnej stanowią 8% użytków rolnych. Najwięcej, bo ok. 65% areалу użytków rolnych, zajmują gleby III klasy. Na kolejnej pozycji plasują się gleby IV klasy, które stanowią 18%. Gleby niesprzyjające do prowadzeniu produkcji rolnej tj. V i VI klasy stanowią zaledwie 9% użytków rolnych.

Gleby najlepszych klas koncentrują się we wschodniej części gminy. Pozostałe są równomiernie rozłożone na obszarze całej gminy, co prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 10: Rozmieszczenie gleb o najwyższej przydatności rolniczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z IUNG w Puławach

Charakterystyka rzeźby terenu pod względem przydatności rolniczej

W gminie występuje korzystne dla produkcji rolnej ukształtowanie terenu. Tereny użytkowane rolniczo charakteryzują się przeważnie płaską rzeźbą, co sprzyja prowadzeniu prac polowych. Nie wymaga to ponoszenia dodatkowych kosztów uprawy, związanych z gospodarowaniem na terenach o dużych nachyleniach. Spadki na większości obszaru gminy nie przekraczają 5 stopni.

Wpływ warunków środowiskowych na produkcję rolniczą – podsumowanie

W celu dokonania zbiorczej charakterystyki rolniczej przestrzeni produkcyjnej IUNG dokonał waloryzacji tejże przestrzeni dla wszystkich gmin w Polsce⁸. W 2003 roku opracowano w IUNG waloryzację według obecnego podziału administracyjnego w wersji cyfrowej. Waloryzacja ta obejmuje następujące elementy środowiska przyrodniczego: gleby, agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne.

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Kiernozia jest bardzo dobra, co potwierdza wartość ogólnego wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosząca 86,7 pkt. Pod tym względem obszar gminy plasuje się w czołówce gmin województwa łódzkiego (ogólny wskaźnik dla woj. łódzkiego wynosi 61,9) oraz na pierwszym miejscu wśród gmin powiatu łowickiego.

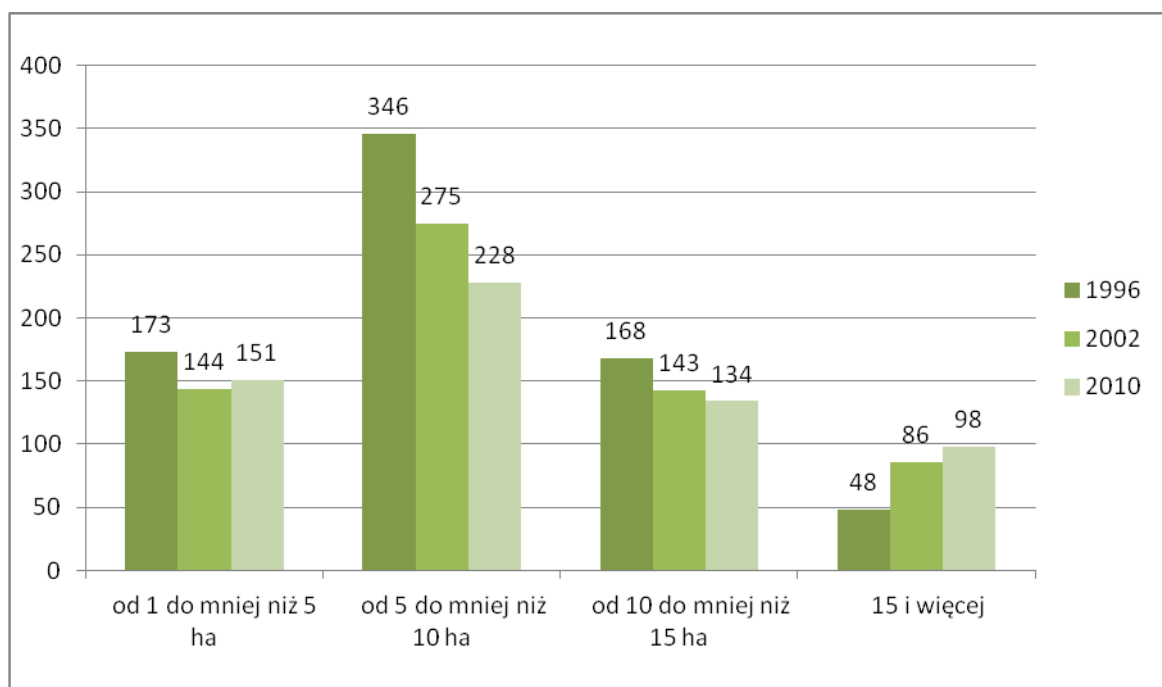
⁸ Praca zbiorowa pod red. T. Witka "Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin" Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Puławy 1994, seria A-57

Użytkowanie gruntów

Sposób zagospodarowania terenów gminy Kiernozia potwierdza jej rolniczy charakter. Według danych Starostwa Powiatowego w Łowiczu ok. 92% powierzchni gminy stanowią użytki rolne (6 977 ha). Wśród użytków rolnych dominują grunty orne, stanowiąc 87% ich powierzchni oraz użytki zielone (6% powierzchni użytków rolnych).

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 1996 r., w 2002 r. oraz 2010 r. ogólna liczba gospodarstw na terenie gminy maleje. W 2010 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 668 gospodarstw rolnych, z czego 611 o powierzchni powyżej 1 ha. W 2010 r. było o ok. 17% gospodarstw mniej w stosunku do roku 1996. Największy udział stanowią gospodarstwa średnie o powierzchni od 5 ha do 10 ha, tj. 34% wszystkich gospodarstw. Gospodarstw najmniejszych tj. o powierzchni do 1 ha łącznie jest o 10 mniej niż w roku 2002. Obecnie udział najmniejszych gospodarstw wynosi 9%. W okresie 1996-2010 wrosła liczba gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej, w 2010 r. było ich o 50 więcej niż w roku 1996. Dane z ostatniego spisu rolnego nie informują o liczbie gospodarstw wielkoobszarowych tj. o areale powyżej 50 ha. W analizowanym okresie wzrosła o ok. 0,7 ha średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego. W 2010 r. wynosiła ona ok. 9,4 ha. Dla porównania w 2010 r. średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w powiecie łowickim wynosiła ok. 8,6 ha, zaś w województwie łódzkim 6,7 ha. Dynamikę zmian wielkości gospodarstw prezentuje poniższy wykres.

Wykres 10: Ilość gospodarstw rolnych wg powierzchni

Źródło: Zestawienie własne na podstawie danych z BDL GUS

Struktura produkcji rolnej⁹

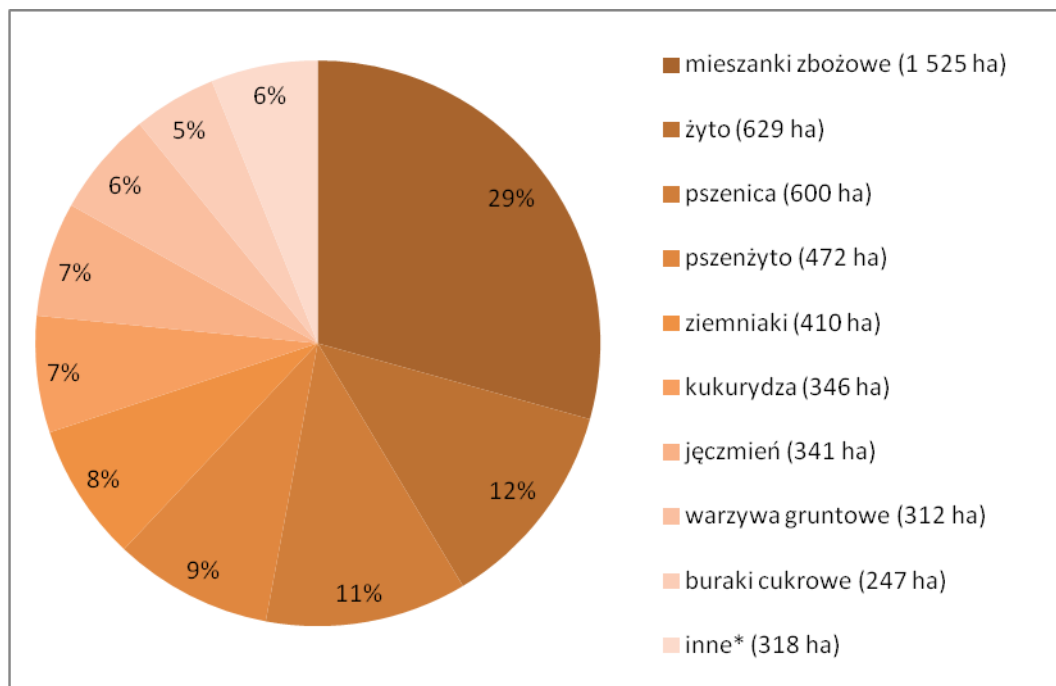
Produkcja roślinna

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej bezpośrednio wpływa na dobór roślin w strukturze upraw na terenie gminy. Według Powszechnego Spisu Rolnego 2002 (gmina nie dysponuje nowszymi danymi) w powierzchni upraw gminy zdecydowanie dominują zboża – zajmują 78,15% powierzchni upraw. Wśród nich największe powierzchnie zajmują: mieszanki zbożowe jare (1502 ha), żyto (629 ha) oraz pszenżyto ozime (439 ha). Najczęściej uprawiane były ziemniaki – w 528 gospodarstwach (80%), mieszanki zbożowe jare – 79% oraz warzywa gruntowe – 60%.

Łączna powierzchnia zasiewów w porównaniu z danymi ze Spisu Rolnego 1996 zmalała o około 2%. Strukturę powierzchni zasiewów w 2002 r. prezentuje poniższy wykres.

⁹ Dane pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego 1996, 2002, 2010.

Wykres 11: Struktura powierzchni zasiewów

*inne: owies, gryka, proso i inne zbożowe; okopowe pastewne; strączkowe jadalne; truskawki, rzepak
 Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002

Produkcja zwierzęca

Oprócz upraw polowych na terenie gminy prowadzono również hodowlę zwierząt. Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 do najczęściej hodowanych zwierząt w gminie należało bydło (45% gospodarstw) oraz trzoda chlewna (38%). W 185 gospodarstwach (26%) nie prowadzono hodowli zwierząt. Porównując dane z przeprowadzonych w 1996, 2002 i 2010 roku Powszechnych Spisów Rolnych można zauważyć wzrost pogłowia bydła o ok. 25% w stosunku do roku 1996. Ogółem w 2010 r. było o ok. 1100 DJP¹⁰ więcej w stosunku do roku 1996. Dynamikę zmian pogłowia zwierząt gospodarskich prezentuje poniższa tabela.

Tabela 7: Struktura hodowli zwierząt

	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP	1996		2002		2010	
		sztuki	DJP	sztuki	DJP	sztuki	DJP
Bydło ogółem	1	3958	3958	3914	3914	4950	4950
<i>Krowy</i>	<i>1</i>	<i>1904</i>	<i>1904</i>	<i>2234</i>	<i>2234</i>	<i>2313</i>	<i>2313</i>
Trzoda chlewna ogółem	0,25	11330	2832,5	14944	3736	11162	2790,5
<i>Trzoda chlewna lochy</i>	<i>0,3</i>	<i>1074</i>	<i>322,2</i>	<i>1454</i>	<i>436,2</i>	<i>967</i>	<i>290,1</i>
Konie	1,2	131	157,2	39	46,8	53	63,6
Owce	0,1	51	5,1	16	1,6	b.d.	b.d.
Kury ogółem	0,004	10624	42,496	191575	766,3	72657	290,6
<i>Kury nioski</i>	<i>0,004</i>	<i>9928</i>	<i>39,712</i>	<i>5581</i>	<i>22,324</i>	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>
Razem	-	-	6995,3	-	8464,7	-	8094,7

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996, 2002 i 2010

¹⁰ DJP – Duża Jednostka Przeliczeniowa

Obsługa rolnictwa

Udział rolnictwa w strukturze głównych źródeł utrzymania wynosi aż 61%¹¹. W 2011 roku w rejestrze REGON w sekcji A zarejestrowanych było 25 podmiotów gospodarczych (ok. 12% wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy, średnia dla gmin wiejskich województwa łódzkiego wynosiła ok. 6%).

Tabela 8: Podmioty gospodarki narodowej – sekcja A

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON W 2011 ROKU WG SEKCJI PKD 2007	
Ogółem	
Ogółem	208
Sektor prywatny	198
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	
Ogółem	25
Sektor prywatny	25

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Wnioski

Warunki rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Kiernozia są korzystne, ponieważ:

- obszar gminy posiada bardzo dobre warunki naturalne do rozwoju produkcji rolnej,
- w produkcji rolnej występują nieznaczne tendencje spadkowe,
- na terenie gminy działają podmioty gospodarcze zapewniające obsługę rolnictwa,
- na obszarze gminy nie występuje wysoce rozdrobniona struktura agrarna,
- występuje tendencja do tworzenia dużych towarowych gospodarstw rolnych.

I.3.5. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Ciagi przyrodnicze

Przez teren gminy przebiega ponadregionalny korytarz ekologiczny dolinami Słudwi i Przysowy (40K). Stanowi on łącznik pomiędzy Puszcą Bolimowską a Gostyńsko-Włocławskim. W obrębie tych regionów zlokalizowane są liczne obszary chronione: rezerваты przyrody, obszary Natura 2000.

Najważniejszym ekosystemem gminy stanowi Dolina Przysowy – znajduje się ona w obrębie obszaru Natura 2000 jak i Obszaru Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się on największą bioróżnorodnością. Można spotkać tu wiele migrujących gatunków ptaków (gęś białoczelnej, gęś zbożowej, gęgawa) oraz lęgowych (rybitwa czarna, podróżniczek, błotniak stawny, błotniak łąkowy), a także roślinność torfową. Drugim ważnym ciągiem przyrodniczym jest dolina Nidy, przecinająca gminę z północy na południe w części środkowej. Obszarami wspomagającymi powyższy system przyrodniczy są zwarte kompleksy leśne, pomniejszych obszary zalesione i zakrzaczone, a także pastwiska, łąki i sady.

Chronione gatunki roślin i zwierząt

Na terenie gminy zaobserwowano 6 gatunków ptaków chronionych na podstawie prawa UE: bocian biały, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, rybitwa czarna, ortolan, gąsiorek. Ponadto mogą występować pozostałe gatunki ptaków zarejestrowanych na terenie obszaru Natura 2000 „Dolina Słudwi i Przysowy”.

Podczas wizji terenowej wykonanej w okresie maj – czerwiec 2012 r. wykryto rośliny objęte ochroną ścisłą: grążel (Stępów, Kiernozia) a ochroną częściową: kalina i kruszyna (Czerniew, Wola Stępowska). Prawdopodobnie występują też inne rośliny chronione związane z łąkami.

¹¹ Dane wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności w 2002 r.

I.4. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Kiernozia nie występują udokumentowane obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

I.5. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Złóża kopalin

Na terenie gminy nie stwierdzono koncesjonowanych złóż kopalin. Występują natomiast perspektywiczne złoża ilów ceramiki budowlanej i piasków w okolicach Czerniewa oraz piasków w okolicach Sokołowa Kolonii. Obszary te zostały wskazane na rysunku „Uwarunkowania”.

Zasoby wód podziemnych

Na terenie gminy Kiernozia występują ujęcia wód podziemnych o ustalonych zasobach. Ujmowane są z nich wody z utworów czwarto- i trzeciorzędowych. Utwory czwartorzędowe posiadają ustaloną wydajność eksploatacyjną do około 100 m³/h (m.in. ujęcia wodociągowe Chruśle i Woli Stępowskiej). Utwory trzeciorzędowe posiadają wydajność eksploatacyjną do 44 m³/h (punkt czerpalny w Osinie oraz ujęcie PGR Czerniew).

I.6. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy nie występują tereny górnicze.

I.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

I.7.1. ZARYS HISTORII I PRZEMIAN STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY

W dokumentach historycznych pierwsze wzmianki o Kiernozi pojawiają się w 1303 roku, kiedy biskup poznański Andrzej poświęca kościół. Według badaczy ziemi gostyńskiej Kiernozia otrzymała prawa miejskie po 1440 roku, kiedy właścicielem dóbr kiernoskich był Adam z Zycka z rodu Junoszy pełniący funkcję kasztelana gostyńskiego. Na pewno prawa miejskie miała w 1477 roku¹². Po raz kolejny Kiernozia jako miasto pojawia się w źródłach z 1495 i 1523 roku. W 1567 roku, za króla Zygmunta Augusta, Kiernozia po raz drugi otrzymuje prawa miejskie, w 1579 je traci. W trakcie potopu szwedzkiego (w 1655 roku) Kiernozia została splądrowana i spalona. W wyniku czego osada mocno podupadła.

Parafia kiernoska w XVI wieku obejmowała miasteczko Kiernozię oraz pięć wsi: Brodne, Czerniew, Kiernozia Wieś, Osiny oraz Sokołowo. Dobra te znajdowały się w rękach Kiernoskich, Czerniewskich, Osińskich z rodu Junoszków. W 1520 roku część dóbr Kiernozi weszła w posiadanie Sierpskich poprzez małżeństwo Feliksa Sierpskiego z Anną Kiernoską. Dobra kiernoskie przeszły później na własność rodziny Piwów.

Na przełomie XVIII i XIX wieku Kiernozia weszła w posiadanie rodziny Łączyńskich, z której wywodziła się Maria Walewska, metresa Napoleona. W skład dóbr kiernoskich wchodził Czerniew i Sokołów. Na prośbę Macieja Łączyńskiego, żupnika sochaczewskiego, starosty gostyńskiego w 1784 roku, król Stanisław August Poniatowski nadał Kiernozi prawa miejskie wraz z przywilejem na organizację jarmarków. Przywilej ten miasto posiadało do 1870 roku, kiedy ukazem carskim o redukcji liczby miast w guberniach Kraju Priwiślańskiego, prawa miejskie zostały odebrane. Najprawdopodobniej wynikało to z udziału miejscowej ludności w powstaniu styczniowym.

Wspomniany powyżej okres to czas rozkwitu Kiernozi. Świadczą o tym, chociażby, ślady ulic oraz dawnej zabudowy, odnajdywane poza granicami obecnej zabudowy wsi. O bogatej historii świadczą dwa cmentarze wyznania mojżeszowego oraz cmentarz ewangelicki, znajdujące w okolicy miejscowości. W Albumie Herbów Miast Królestwa Polskiego z roku 1847 znalazł się herb Kiernozi - na zielonej tarczy czarny dzik. Oskar Kolberg w *Dzielał Wszystkich* z roku 1885 podaje legendę o powstaniu nazwy miejscowości "... gminne podanie niesie, iż przed wieki polując w tutejszych kniejach jakiś książe, zabić miał ogromnej wielkości dzika zwanego kiernozem i stąd powstała nazwa miasta ...".

W połowie XIX wieku Teodor Józef Marcin Łączyński, brat Marii Walewskiej, sprzedaje dobra kiernoskie Bernardowi Enbrichtowi, pułkownikowi Korpusu Inżynierii Wojsk Cesarsko-Rosyjskich, które następnie przeszły na własność Józefa Lasockiego. Pod koniec XIX wieku właścicielem ziem zostaje Wieszczycki. Przeprowadził on w latach dwudziestych XX wieku meliorację gruntów oraz zwiększył uprawę buraków cukrowych i pszenicy, co doprowadziło m.in. do zadłużenia majątku. Około 1930 roku, dobra kiernoskie przeszły w posiadanie Karola Hetlingra, znanego notariusza z Warszawy. Za jego rządów folwark w Kiernozi należał do najlepszych w regionie gostyńsko-łowickim, przyczyniły się do tego m.in. inwestycje w mechanizację rolnictwa. Zbudowana w latach 1923-1924 kolejka wąskotorowa łącząca Kiernozię z cukrownią w Dobrzelinie sprzyjała powiększaniu areалу uprawy buraków cukrowych.

16 września 1939 roku pod Kiernozią doszło do bitwy pancерnej między wojskami niemieckimi i polskimi. Bitwa ta została przez Niemców nazwana „piekło pod Kiernozią”. W jej wyniku zostały pokonane dwie niemieckie dywizje pancerne przez trzy dywizje piechoty. We wrześniu 1939 wieś została zbombardowana przez lotnictwo niemieckie. Od marca 1940 do marca 1941 roku w Kiernozi funkcjonowało getto, w którym zgromadzonych było 650 Żydów. Po likwidacji wszyscy zostali deportowani do getta warszawskiego.

Po II wojnie światowej własność Łączyńskich została rozparcelowana na podstawie ustawy o reformie rolnej. Ziemie w pierwszej kolejności dostali pracownicy dworscy, a następnie chłopi. Na

¹² Chudzyński M., *Sławni mieszkańcy Kiernozi z przełomu XVIII i XIX w.*, w: *Notatki plockie*, nr 2/227, Płock, 2011

terenie gminy funkcjonowały dwa Państwowe Gospodarstwa Rolne skupiające niewielki procent gruntów. Pozostałe stanowiły własności indywidualną.

Od 1922 roku Kiernozia administracyjnie weszła w skład powiatu łowickiego (wcześniej gostynińskiego). W okresie międzywojennym wchodziła w skład województwa warszawskiego. Po II wojnie światowej powiat łowicki był częścią województwa łódzkiego. W 1975 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju gmina Kiernozia stała się częścią województwa płockiego. Od ostatniej reformy administracyjnej przeprowadzonej w 1999 roku, gmina jest częścią powiatu łowickiego w województwie łódzkim.

Układ przestrzenny wsi

Sposób zabudowy wsi na terenie gminy jest następstwem przeprowadzonego w I połowie XIX wieku oczyszczania i nadania chłopom ziemi. Każdy z nich otrzymywał swoje gospodarstwo na jednym polu, z siedliskiem znajdującym się bezpośrednio na jego działce. Ziemię poszczególnych wsi zamknięto w prostokątne bloki, podzielone zgodnie z trójpolowym systemem uprawy na trzy niwy, lokując zabudowę w środku wsi, przy ulicy. W ten sposób powstały ciągnące się setkami metrów wsie ze znormalizowanymi, drewnianymi zabudowaniami w układzie rzędownym. Chałupy 3-, 4- lub 5- izbowe ustawione były szczytem lub frontem do drogi. Poza chałupą w zagrodzie znajdowały się: stodoła ustawiona równolegle lub prostopadłe do chałupy, oddalona od niej o około 20 m oraz obora i bróg. Po przeciwległej stronie drogi znajdowały się piwnice lub piece do pieczenia chleba. Układ ten był typową formą zabudowy, charakterystyczną dla regionu. W chwili obecnej ten typ można oglądać w skansenie w Łowiczu.

I.7.2. WALORY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

I.7.2.1. Kiernozia

Pałac i park

Pałac zbudowany został po 1825 roku w stylu klasycystycznym dla rodziny Łączyńskich. Budynek położony jest w rozległym parku krajobrazowym, ok. 300 m na wschód od kościoła. Do pałacu prowadzi żwirowa droga, zakończona okrągłym podjazdem, z klombem pośrodku. Budynek jest murowany, dwukondygnacyjny, na planie prostokąta. Od południa przylegają dwie niższe przybudówki. Elewacje budynku są pięciosiowe, z trójkątnymi ryzalitami, zwieńczonymi trójkątnymi frontonami. Wpisany do rejestru zabytków pod nr 288/115Ł dnia 17 sierpnia 1967 roku.

Park przydworski był pierwotnie parkiem barokowym, o czym świadczy tarasowe ukształtowanie terenu oraz stary szpaler grabowy. Równocześnie z budową pałacu (I połowa XIX wieku) założony został park krajobrazowy, składający się z części przed i za pałacowej. Wtedy też ukształtowana została obecna linia brzegowa stawu, który nosi jeszcze pewne cechy geometryzacji baroku. Park krajobrazowy powstał w oparciu o łańcuch nieregularnych stawów. Obecnie, park jest otwarty dla mieszkańców i na to przede wszystkim kładziono nacisk przy jego odbudowie. Ośrodkiem jest pałac a motywem przewodnim – ciąg stawów. Na osi pałacowej od zachodu znajduje się kopiec ziemny usypany w 1967 roku na cześć Tadeusza Kościuszki. Najczęściej spotykanymi drzewami są: grab, klon polny, lipa, dąb, kasztanowiec. Park zajmuje 7 ha i jest jedynym publicznym terenem rekreacyjnym. O jego walorach stanowi starodrzew oraz bogaty układ wodny. Park został wpisany do rejestru zabytków pod nr 566/384Ł dnia 17 sierpnia 1967 roku.

Kościół

Parafia kiernoska wzmiankowana jest w dokumentach z XIV wieku, brak jest jednak aktu erekcyjnego. Kościół został wybudowany w stylu gotyckim, jego najstarsza część – prezbiterium, pochodzi najprawdopodobniej z XIII wieku. W XIX wieku powstały dobudówki: kaplica neogotycka (1818 r.), przedsionek (1893 r.) oraz zakrystia (1925 r.). Kościół jest orientowany (prezbiterium w kierunku wschodnim), murowany z cegły. Bryła kościoła oszkarpowana, rozczłonkowana przez dobudowane zakrystie, przedsionek i kaplicę, mocno zaakcentowana wieżą od zachodu. Kościół pw. św. Małgorzaty został wpisany do rejestru zabytków pod nr 287/114Ł dnia 15 sierpnia 1967 roku.

W północno-zachodnim narożniku terenu kościoła znajduje się klasycystyczna dzwonnica z XIX wieku. Wmurowana jest w ogrodzenie okalające teren kościoła i przy kościelny cmentarz. Dzwonnica wpisana została do rejestru zabytków pod nr 383/565Ł dnia 17 sierpnia 1967 roku.

Zabytkowy układ urbanistyczny dawnego miasta

Kiernozia posiada cenny układ urbanistyczny. W planie miejscowym objęte ochroną są: strefa archeologiczna miasta lokacyjnego Kiernozia oraz linia zabudowy pierzejowej wokół rynku. Zwłaszcza ta ostatnia forma odznacza się w krajobrazie miejscowości. Okala rynek na którym odbywały się targi zgodnie z przywilejem nadanym pod koniec XVIII wieku przez króla Stanisława Poniatowskiego.

I.7.2.2. Zespoły dworsko-folwarczne

W granicach gminy znajdują się dwa zespoły dworsko-folwarczne wpisane do wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków we wsiach Czerniew i Długie.

Zespół dworsko-folwarczny Czerniew

Wieś Czerniew do połowy XIX wieku była częścią dóbr majątku Kiernozia. Do przełomu XIX i XX wieku majątek był własnością rodziny Łączyńskich, a następnie do początku lat 20-tych XX wieku – Heleny Ostrowskiej. Od niej odkupił go ostatni właściciel dóbr – Zdzisław Boski, który w latach 1925-27 wybudował dwór. W 1827 roku wieś liczyła 20 domów i 163 mieszkańców, około 1880 roku 270 mieszkańców, a folwark wraz ze wsią i kolonią Lasocin, obejmował w sumie 877 mórg ziemi.

Zespół podzielony był na 3 części: najbardziej na południe wysunięty dwór z budynkami gospodarczymi, do którego prowadziła droga wysadzana kasztanami, za dworem w kierunku południowym i południowo-zachodnim rozciągał się park. Na północny-zachód od dworu, po południowej stronie drogi do Złakowa Borowego, znajdowało się podwórze gospodarcze zabudowane na planie prostokąta z wjazdem od strony narożnika północno-wschodniego, ograniczone murem z kamienia polnego ciosanego częściowo, od strony północnej. Otoczone ono było zabudowaniami gospodarczymi: oborą, kuźnią, stajnią, chlewnią etc. Na północny-zachód od podwórza, po północnej stronie drogi do Sakowa Borowego znajdowała się kolonia mieszkalna składająca się z 4 czworaków i 1 dziesięcióraka: wszystkie czworaki wybudowane na planie prostokąta usytuowanego kalenicowo na osi wschód-zachód, murowane z cegły pełnej, 1-kondygnacyjne, niepodpiwniczone, z użytkowymi poddaszami, z wejściami od strony północnej; do każdego z nich należał budynek gospodarczy, do dziesięcióraka należał budynek inwentarsko-gospodarczy oraz budynek inwentarski oba ogrodzone kamiennym murem od strony zachodniej. Niestety nie zachował się pierwotny układ podwórza.

Częścią zespołu w Czerniewie jest dwór rodziny Boskich, wpisany jako oddzielna pozycja w ewidencji zabytków. Prowadzi do niego kasztanowa aleja, a przed samym dworem znajduje się podjazd z klombem pośrodku. Budynek jest zorientowany na planie prostokąta, dwutraktowy.

Zespół dworsko-folwarczny Długie

Pierwsze wzmianki o Długiem pochodzą z 1617 r. - majątek należał wtedy do Tomasza ze Stępowa Stępowskiego, podkomorzego ziemi gostyńskiej. Około 1827 r. majątek liczył 302 morgi ziemi, 4 budynki murowane i 6 drewnianych. Stosowano płodozmian-polowy a także wykorzystywano pokłady torfu. W 1864 r. wchodził w skład Teresowa (ob. Teresew), który został wydzielony z podziału Sakowa Borowego, a w 1867 r. Długie zostało wydzielone jako samodzielny majątek z dóbr Teresów. Około 1877 r. wymieniany jest jako folwark w guberni Warszawa, pow. gostyński, gromada Kiernozia, parafia Złaków Kościelny. Folwark liczył wtedy 1085 mórg. Na początku wieku XX jako właściciel wymieniany był Gustaw Gerlach, przed II wojną światową właścicielem był Janowski.

Pierwotny układ podwórza gospodarczego nie zachował się. Zostało ono zabudowane na planie wydłużonego prostokąta usytuowanego na osi wschód-zachód z biegnącą wzdłuż osi środkiem podwórza drogą, całość otoczona była murem z kamienia polnego ciosanego; od strony zachodniej (po północnej stronie drogi) wydzielono część z dworem wybudowanym na przełomie XIX/XX w., do której prowadził podjazd, i z oficyną pałacową. Wokół dworu znajdował się niewielki park założony prawdopodobnie około połowy XIX w. W jego północno-wschodnim narożniku znajdował się sad owocowy; zaś na południe od dworu, po przeciwnej stronie drogi usytuowano centralnie niewielki staw w naturalnym obniżeniu terenu, wokół niego ciągnęły się trawniki, od strony zachodniej osłonięty był podwójnym szpalerem drzew. Na południowy-zachód od niego, przy południowej części wschodniego muru znajdował się budynek inwentarski użytkowany przez mieszkańców oficyny (rządca, kowal, stelmach).

Podwórze gospodarcze zajmowało centralno-zachodnią część zespołu: zabudowane na planie wydłużonego prostokąta o kompozycji geometrycznej, zwartej, otwartej od strony południowo-wschodniej, z drogą biegnącą na dłuższej osi, w części północnej podwórza.

I.7.2.3. Cmentarze

Na terenie gminy znajduje się 6 cmentarzy:

- wojskowy – pochowani są tu żołnierze biorący udział w walkach września 1939 roku, powstał w latach 1945-46,
- wyznania mojżeszowego dawny – data jego powstania nie jest znana, cmentarz usytuowany przy ulicy 1 Maja, przeniesiony na obecne miejsce,
- wyznania mojżeszowego – jest pozostałością cmentarza żydowskiego w Kiernozi, powstał przed II wojną światową, około roku 1937, nagrobki zniszczono w czasie wojny i tuż po wojnie,
- ewangelicki – powstały na początku XIX wieku, położony na północ od cmentarza parafialnego,
- przykościelny – założony w XIV wieku, pochowane są na nim osoby zasłużone dla Kiernozi m.in. Paweł de Kiernozia, Łęczyccy,
- parafialny – położony na północ od Kiernozi, jedyny czynny cmentarz na terenie gminy.

I.7.2.4. Pozostałe obiekty

Dwór w Woli Stępowskiej położony jest ok. 150 metrów od drogi biegnącej do Kiernozi. Prowadzi do niego gruntowa droga z nielicznymi starymi drzewami po obu jej stronach. Budynek na planie prostokąta, dwutraktowy z wejściem głównym umieszczonym centralnie, bryła jest zwarta, parterowa. W ryzalicie elewacji zachodniej, w którym umieszczone jest wejście, umieszczona została data budowy dworu – 1929 rok. Od północy, do pierwotnie symetrycznego budynku, po II wojnie dobudowano dwuizbową część.

Zajazd w Kiernozi wybudowany został na przełomie XVIII i XIX wieku, a następnie przebudowany na przełomie XIX i XX wieku. Usytuowany kalenicowo (frontem do drogi), na planie prostokąta.

Kapliczki

Na terenie gminy Kiernozia znajdują się liczne kapliczki i krzyże przydrożne. Charakterystyczne są krzyże dwuramienne - „karawiki”, wytyczające dawniej tzw. drogi morowe chorych na cholera zlokalizowane w Niedzieliskach, przy drodze z Brzezi do Olszyn; przy drodze Wygoda – Osmoleńciec; na granicy gminy przy trakcie Niedzieliska – Krzyżyk i we wsi Sokołów. Kapliczki przydrożne znajdują się we wsiach: Wiśniewo (dwie: z 1912 i 1919 roku), Tydówka (1936 r.), Lasocin, Wzrusza (1936 r.), Brodne Towarzystwo i przy drodze z Kiernozi do Czerniewa.

I.7.3. ROZPOZNANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA KULTUROWEGO NA OBSZARZE GMINY

I.7.3.1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków został przedstawiony w rozdziale

I.12.2.1 Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

I.7.3.2. Stanowiska archeologiczne

Teren gminy Kiernozia leży w zasięgu 5 obszarów AZP: 56-54, 56-55, 56-56, 55-55, 55-56. Są to głównie ślady osadnicze lub osady, pochodzące z różnych epok. Zlokalizowane są przede wszystkim we wsiach: Czerniew, Sokołów Kolonia i Sokołów Towarzystwo, Stępów oraz Wola Stępowaska.

Ich zasięg przestrzenny został przedstawiony na rysunku „Uwarunkowania”.

Tabela 9: Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska	Chronologia
1	Witusza	55-55/18	NOW
2	Chruśle	55-55/19	SR

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 GMINY KIERNOZIA
 CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska	Chronologia
3	Chruście	55-55/20	WSR/NO
4	Witusza	55-55/21	SR/NOW
5	Chruście	55-55/22	OWR/SR
6	Chruście	55-55/23	WSR/SR
7	Witusza	55-55/24	OWR/NOW
8	Witusza	55-55/25	NOW
9	Niedzieliska	55-56/1	NOW
10	Niedzieliska	55-56/2	NOW
11	Niedzieliska	55-56/3	NOW
12	Stępów	56-54/70	OL/WSR
13	Stępów	56-54/75	OWR/SR
14	Stępów	56-54/76	-
15	Stępów	56-54/77	-
16	Stępów	56-54/78	OWR
17	Stępów	56-54/79	WSR
18	Stępów	56-54/80	OWR
19	Stępów	56-54/81	-
20	Stępów	56-54/88	N/WSR/NOW
21	Stępów	56-54/89	-/NOW
22	Natolin	56-55/1	EK/OWR
23	Czerniew	56-55/10	OWR
24	Czerniew	56-55/11	OWR/NOW
25	Wiśniewo	56-55/12	OWR/SR
26	Sokołów-Kolonia	56-55/13	NOW
27	Sokołów-Kolonia	56-55/14	SR
28	Sokołów-Kolonia	56-55/15	NOW
29	Sokołów-Kolonia	56-55/16	WSR/NOW
30	Lasocin	56-55/17	NOW
31	Wola Stębowska	56-55/18	OL/SR/NOW
32	Wola Stębowska	56-55/19	SR
33	Natolin	56-55/2	OWR
34	Stępów	56-55/20	SR/NOW
35	Wola Stębowska	56-55/21	EK/NOW
36	Wola Stębowska	56-55/22	EB
37	Wola Stębowska	56-55/23	EB/SR/NOW
38	Wola Stębowska	56-55/24	NOW
39	Różanów	56-55/25	SR
40	Wola Stębowska	56-55/26	NOW
41	Stępów	56-55/27	EB
42	Natolin	56-55/28	NOW
43	Sokołów-Towarzystwo	56-55/29	NOW
44	Czerniew	56-55/3	OWR/NOW
45	Sokołów-Towarzystwo	56-55/30	WEŻ
46	Teresów	56-55/31	WEŻ
47	Teresów	56-55/32	WEŻ/NOW
48	Sokołów-Towarzystwo	56-55/33	NOW/STAR
49	Sokołów-Towarzystwo	56-55/34	OWR/NOW
50	Lasocin	56-55/35	N
51	Kiernozia	56-55/36	-
52	Czerniew	56-55/4	EK
53	Czerniew	56-55/5	WEŻ
54	Czerniew	56-55/6	OWR
55	Czerniew	56-55/7	EB/OWR/NOW
56	Czerniew	56-55/8	EK/OWR/SR/NOW
57	Czerniew	56-55/9	EK/OWR/SR/NOW
58	Brodne Towarzystwo	56-56/1	N
59	Ciechomin	56-56/11	SR/NOW/STAR
60	Przecze	56-56/12	NOW
61	Jadzień	56-56/15	WSR/SR
62	Zosin	56-56/16	N/WEŻ/WSR
63	Zosin	56-56/2	WSR
64	Jadzień	56-56/27	WSR
65	Olszyny	56-56/3	SR/NOW

Lp.	Miejscowość	Nr stanowiska	Chronologia
66	Krzyżyk Osiński	56-56/4	WEŻ/OWR/WSR
67	Ludwików	56-56/5	SR/NOW
68	Natolin Osiński	56-56/6	NOW

Źródło: WUOZ w Łodzi Delegatura w Skierniewicach

N – neolit; EK – epoka kamienia; OL – okres lateński; EB – epoka brązu; WEŻ – wczesna epoka żelaza; OWR – okres wpływów rzymskich; WSR – wczesne średniowiecze; SR – średniowiecze; NOW – nowożytność; STAR – starsze

I.7.3.3. Obiekty i obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Spis obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków gminy Kiernozia został zamieszczony w poniższej tabeli.

Tabela 10: Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków – zabytki nieruchome

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Okres powstania
1	Kiernozia	pałac rodziny Łączyńskich	XIX w.
2	Kiernozia	park podworski	XVIII w.
3	Czerniew	dwór	XIX w.
4	Czerniew	park podworski	XIX w.
5	Wola Stępowska	dwór	XX w.
6	Wola Stępowska	park podworski	XX w.
7	Długie	dwór	II poł. XIX w.
8	Długie	park podworski	II poł. XIX w.
9	Kiernozia	kościół parafialny p.w. Św. Małgorzaty	XVI w.
10	Kiernozia	dzwonnica	XIX w.
11	Kiernozia	zajazd	XVIII/XIX w.
12	Chruśle	chałupa	XIX w.
13	Kiernozia	cmentarz parafialny	XIX w.
14	Kiernozia	cmentarz przykościelny	XIV w.
15	Kiernozia	cmentarz ewangelicki	XIX w.
16	Natolin Kiernoski	cmentarz wyznania mojżeszowego	XX w.
17	Kiernozia	cmentarz wyznania mojżeszowego u. 1-ego Maja	
18	Kiernozia	cmentarz wojskowy żołnierzy polskich poległych w 1939 r.	1945 r. – 1946 r.
19	Długie	kapliczka	1945 r. – 1946 r.
20	Długie	kapliczka	XX w.
21	Długie	czworaki	XX w.

Źródło: UG Kiernozia

Powyższe zestawienie nie zawiera obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz stanowisk archeologicznych, które są częścią gminnej ewidencji zabytków.

I.7.4. STAN I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Środowisko kulturowe jest istotnym uwarunkowaniem przy kształtowaniu kierunków dalszego przestrzennego rozwoju gminy, jednocześnie stanowi niezaprzeczalny walor w promocji gminy Kiernozia.

Nie można jednak pominąć zagrożeń, które stanowi w dużym stopniu zły stan techniczny zabudowy historycznej, powodujący jej dekapitalizację, a w rezultacie zatarcie całych zespołów zabytkowych. Równie niepokojącym zjawiskiem stają się remonty obiektów prowadzone niezgodnie z wymogami konserwatorskimi. Przykład stanowią nie istniejące już 4 obiekty wskazane przez WKZ do ujęcia w GEZ, tj.:

- Budynek zarządcy folwarku w Chruślach
- Chałupa Nr 5 w Chruślach (przysiółek Ciechomin)
- Chałupa Nr 2a w Chruślach (przysiółek Ciechomin)
- Chałupa w Brodnym Józefowie

Najważniejszym czynnikiem zagrażającym stanowiskom archeologicznym jest głęboka orka prowadzona na obszarze stanowisk, czego efektem jest wyorywanie pojedynczych palenisk lub innych bliżej nieokreślonych obiektów. Innym zagrożeniem jest eksploatacja piasków mogąca doprowadzić do całkowitej destrukcji stanowiska.

I.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

I.8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

Potencjał demograficzny jest jednym z decydujących elementów wpływających na obecną sytuację gospodarczo-ekonomiczną gminy, a także możliwości jej rozwoju. Wskaźnikami, które służą do przedstawienia potencjału demograficznego, są przede wszystkim zmiany liczby ludności, gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, struktura wieku i płci oraz saldo migracji społeczności lokalnej.

I.8.1.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia

Gminę Kiernozia zamieszkuje 3610 osób (wg danych na dzień 31.12.2011 Urzędu Gminy w Kiernozi).

Liczba ludności gminy Kiernozia stanowiła w 2010 roku 4,33% liczby ludności powiatu łowickiego, czyniąc ją tym samym jedną z najmniej zamieszkanym gmin powiatu. W porównaniu z rokiem 1996 zanotowano spadek udziału liczby mieszkańców powiatu o prawie 0,5%.

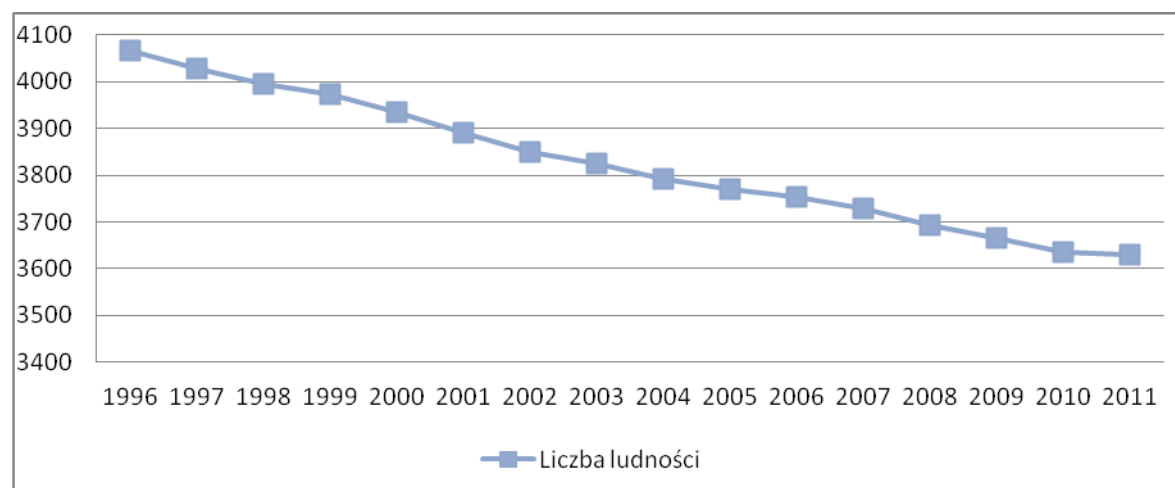
Tabela 11: Liczba ludności gmin powiatu łowickiego w roku 1996 i 2010

Jednostka samorządu terytorialnego	1996		2010	
	[osoba]	%	[osoba]	%
Powiat łowicki	86 937	100	80 878	100
Miasto Łowicz	31 667	36,43	29 567	36,56
Gmina Bielawy	6 678	7,68	5 835	7,21
Gmina Chąšno	3 438	3,95	3 064	3,79
Gmina Domaniewice	4 885	5,62	4 646	5,74
Kiernozia	4 085	4,70	3 504	4,33
Gmina Kocierzew Południowy	4 875	5,61	4 530	5,60
Gmina Łowicz	7 506	8,63	7 452	9,21
Łyszkowice	7 276	8,37	6 814	8,43
Gmina Nieborów	9 741	11,20	9 553	11,81
Gmina Zduny	6 786	7,81	5 913	7,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Liczba mieszkańców systematycznie maleje, w okresie 1996-2011 zmalała o prawie 11%. Niekorzystną tendencję spadkową prezentuje poniższy wykres.

Wykres 12: Dynamika zmian liczby ludności w gminie Kiernozia w latach 1996-2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

W 2010 r. niewiele ponad 50% w strukturze płci stanowiły kobiety. Wskaźnik feminizacji maleje od 2006 roku i w 2010 roku wyniósł 100,92.

W gminie wsiami o największej liczbie ludności są Kiernozia (918 osób) i Stępów (293 osób) Natomiast najmniej zaludniona jest wieś Długie (jedyne 38 osób).

Tabela 12: Liczba mieszkańców w gminie Kiernozia

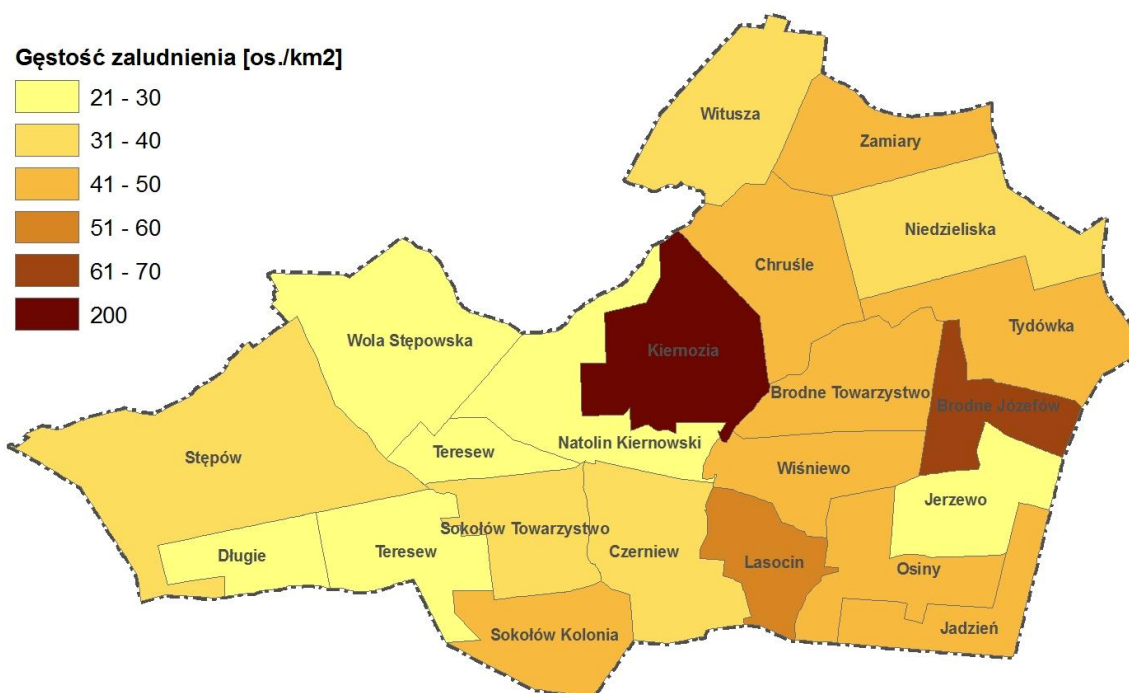
Wieś	Liczba mieszkańców
Kiernozia	918
Stępów	293
Tydówka	175
Chruśle	161
Niedzieliska	160
Witusza	155
Brodne - Towarzystwo	155
Wola Stępowaska	149
Zamiary	142
Osiny	141
Czerniew	138
Brodne - Józefów	132
Wiśniewo	125
Sokołów - Kolonia	123
Lasocin	123
Natolin Kiernowski	119
Teresew	111
Sokołów - Towarzystwo	98
Jadzień	94
Jerzewo	80
Długie	38
Razem	3630

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia, stan na 31.12.2011 r.

W okresie lat 2004-2011 zmniejszyła się liczba ludności gminy o około 4,3%. Największy spadek tj. wyższy o co najmniej procent od średniego spadku w gminie, odnotowano we wsiach: Sokołów – Towarzystwo, Stępów, Niedzieliska, Wiśniewo, Jerzewo, Tydówka, Lasocin. Miejscowościami o ustabilizowanej liczbie mieszkańców są: Jadzień, Osiny, Witusza, Zamiary, Brodne – Józefów, Chruśle, Kiernozia, Natolin Kiernowski, Czerniew, Teresew, Brodne – Towarzystwo, Wola Stępowaska, Sokołów – Kolonia. W analizowanym okresie jedynie w najsłabiej zaludnionej wsi Długie nastąpił wzrost liczby mieszkańców, przybyły 3 osoby.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Kiernozia wynosi 46 os./km². Koncentracja ludności w gminie jest znacznie niższa niż w powiecie łowickim, gdzie wynosi ona 82 os./km². Koncentrację ludności w poszczególnych obrębach prezentuje poniższy kartogram.

Rysunek 11: Gęstość zaludnienia w gminie Kiernozia z podziałem na sołectwa

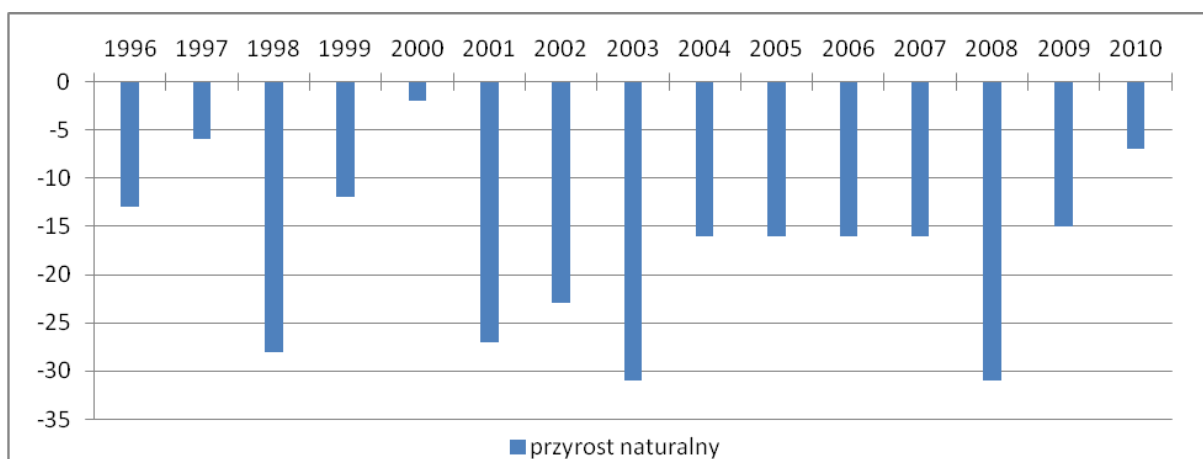
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

I.8.1.2. Dynamika zmian liczby ludności

Przyrost naturalny

Zgodnie z danymi GUS przyrost naturalny w gminie Kiernozia w 2010 roku był nieznacznie niższy (-2‰) niż w powiecie łowickim (-1,6‰). W analizowanym okresie tj. w latach 1996-2010 wskaźnik przyjmował wartości ujemne, a ich rozkład nie pozwala na określenie żadnej linii trendu.

Wykres 13: Dynamika zmian przyrostu naturalnego w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]

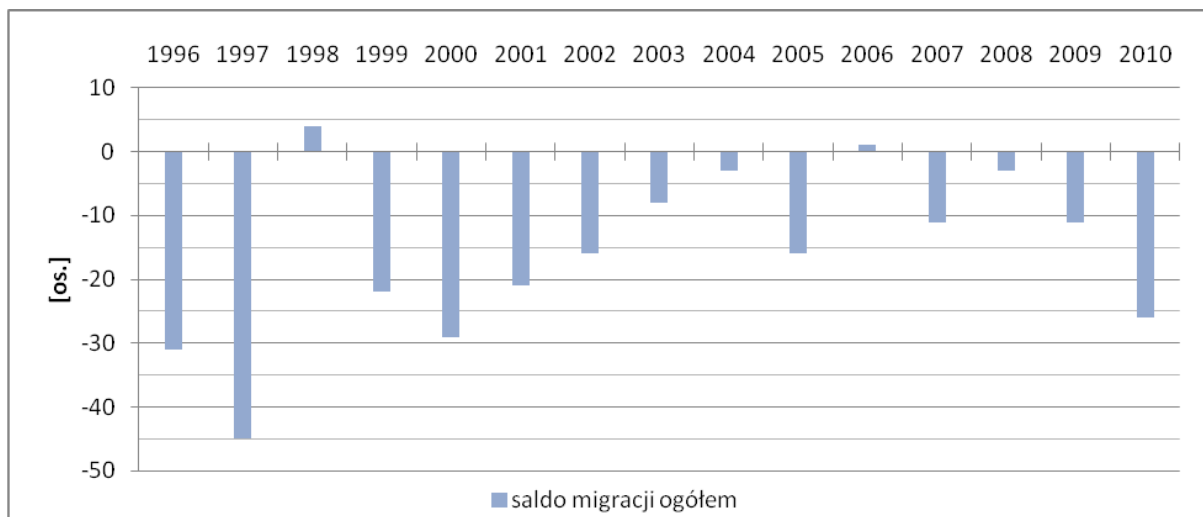

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Saldo migracji

W analizowanym okresie tj. w latach 1996-2010 saldo migracji ogółem (uwzględniające zarówno migracje wewnętrzne, jak i zagraniczne) kształtowało się ujemnie. Ujemne wartości wskaźnik salda migracji przyjmował również w powiecie łowickim. W gminie Kiernozia jedynie w roku 1998 i 2006 wskaźnik był dodatni. Utrzymywanie się wartości salda migracji na ujemnym poziomie, niekorzystnie wpływa na kształtowanie potencjału demograficznego. Stały odpływ ludności świadczyć może o niskiej atrakcyjności gminy.

Wykres 14: Dynamika zmian salda migracji ogółem w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]

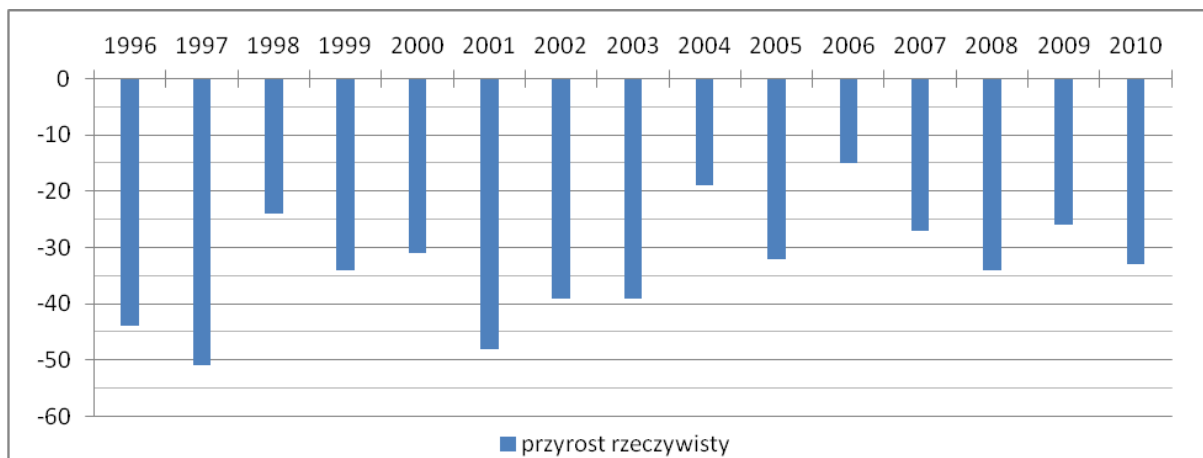

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Przyrost rzeczywisty

Syntetycznym wskaźnikiem w pełni obrazującym zmiany liczby mieszkańców jest przyrost rzeczywisty, wyrażony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji. W analizowanym okresie przyrost rzeczywisty przybiera jedynie wartości ujemne, co bezpośrednio wpływa na malejącą liczbę mieszkańców gminy Kiernozia.

Wykres 15: Dynamika zmian przyrost rzeczywistego w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Struktura wiekowa

Struktura wiekowa mieszkańców gminy charakteryzuje się dużym udziałem osób w wieku produkcyjnym, który stanowi 60% ogółu mieszkańców (kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-64 lat). W porównaniu z rokiem 1996 liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła, jednak znacznie zmniejszył się udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Trend ten pod względem społeczno-gospodarczym jest niekorzystny dla gminy.

Wykres 16: Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze ludności gminy w 1996 r. i w 2010 r.

w 1996 r.

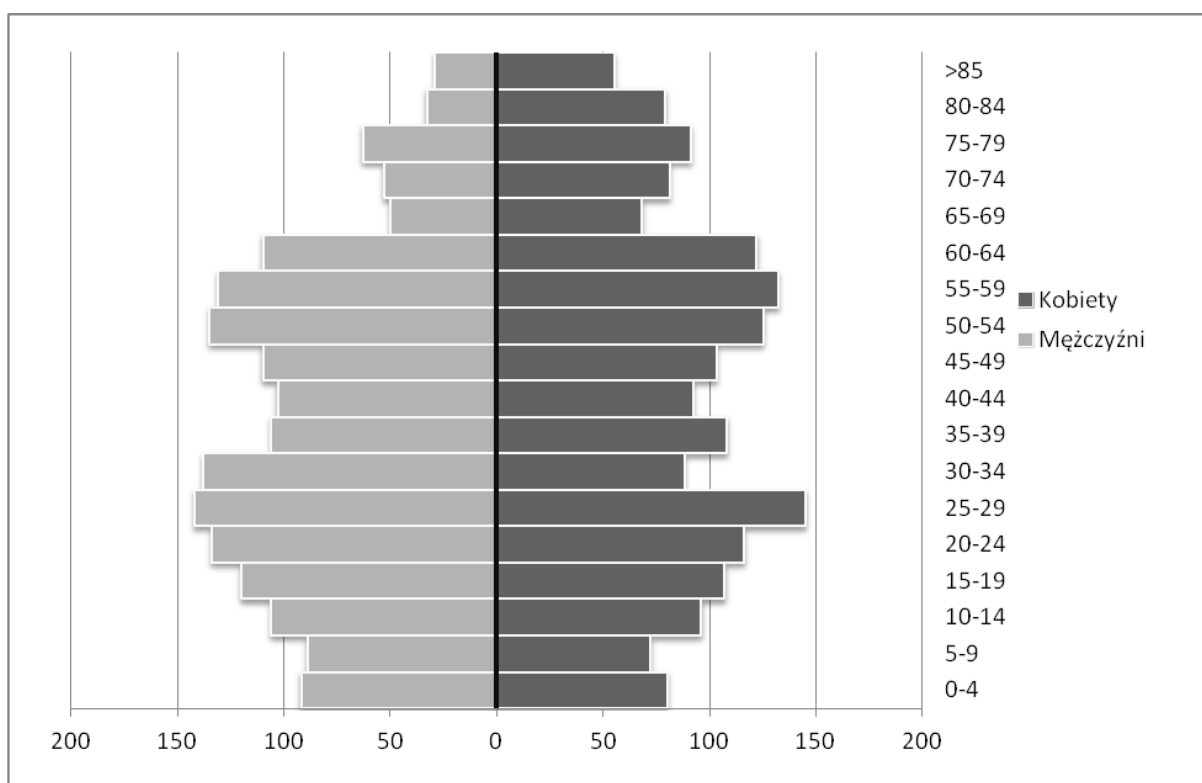
w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Struktura wieku i płci przedstawiona w formie piramidy wieku pokazuje niekorzystną tendencję, która wskazuje na proces starzenia się społeczności lokalnej (podobnej również do sytuacji w całej Polsce).

Wykres 17: Struktura wieku i płci w gminie Kiernozia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

I.8.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

I.8.2.1. Podmioty gospodarcze

Mieszkańcy gminy Kiernozia przejawiają stosunkowo niską aktywność gospodarczą, co potwierdza wskaźnik przedsiębiorczości, mierzony liczbą przedsiębiorstw prywatnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W roku 2010 w gminie Kiernozia wynosił on 86 i był niższy niż w powiecie łowickim (108). W porównaniu z rokiem 2000 zauważalny jest niewielki wzrost,

wskaźnik przedsiębiorczości. Rozkład wartości wskaźnika przedsiębiorczości w gminach powiatu łowickiego prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13: Wskaźnik przedsiębiorczości w gminach powiatu łowickiego w latach 2000-2010

Jednostka samorządu terytorialnego	Wskaźnik przedsiębiorczości	
	2000	2010
Powiat łowicki	102,21	107,91
Miasto Łowicz	147,48	146,93
Gmina Łowicz	72,71	102,85
Gmina Zduny	78,87	93,16
Gmina Domaniewice	78,11	89,24
Gmina Nieborów	72,91	87,64
Gmina Kiernozia	83,61	86,48
Gmina Chąšno	85,53	73,51
Gmina Bielawy	62,13	72,69
Gmina Łyszkowice	58,57	70,90
Gmina Kocierzew Południowy	67,94	63,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Według danych GUS BDL w 2010 r. w gminie Kiernozia zarejestrowanych było 193 podmioty gospodarki narodowej, co oznacza jedynie 2% wzrost w porównaniu z rokiem 2000. Wśród jednostek gospodarczych zdecydowanie przeważały podmioty prywatne (95%), jedynie 10 podmiotów prowadziło działalność w sektorze publicznym.

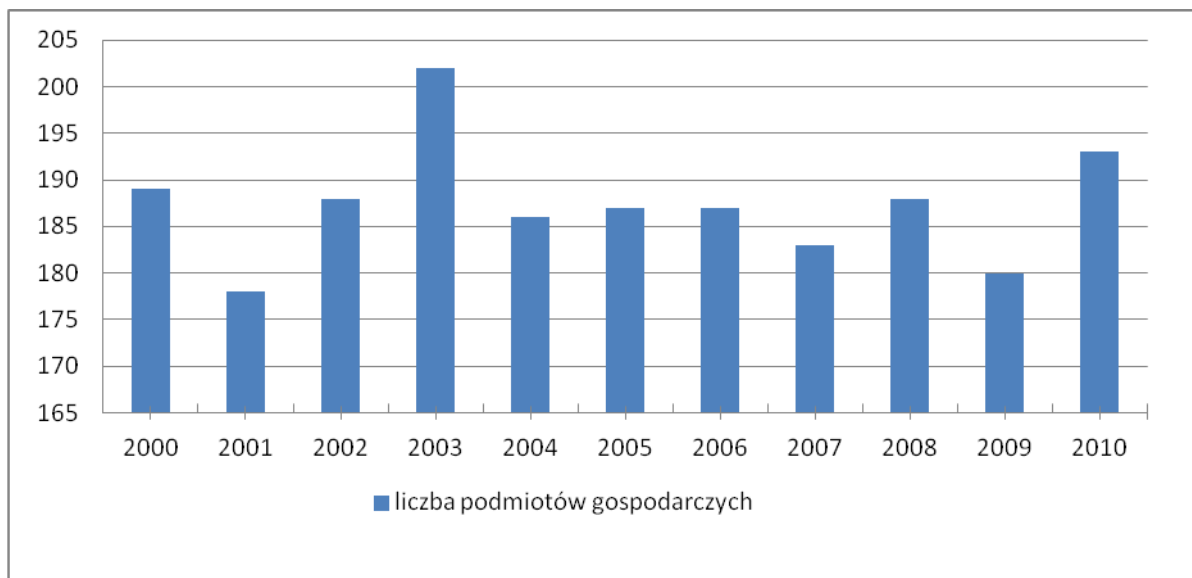
Tabela 14: Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych

Sektory własności		Gmina Kiernozia
Sektor publiczny	ogółem	10
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	7
Sektor prywatny	ogółem	183
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	148
	spółki handlowe	2
	spółdzielnie	2
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy w okresie 2000–2010 podlegała wahaniom, a rozkład wartości nie pozwala na określenie żadnej linii trendu. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w 2003 roku.

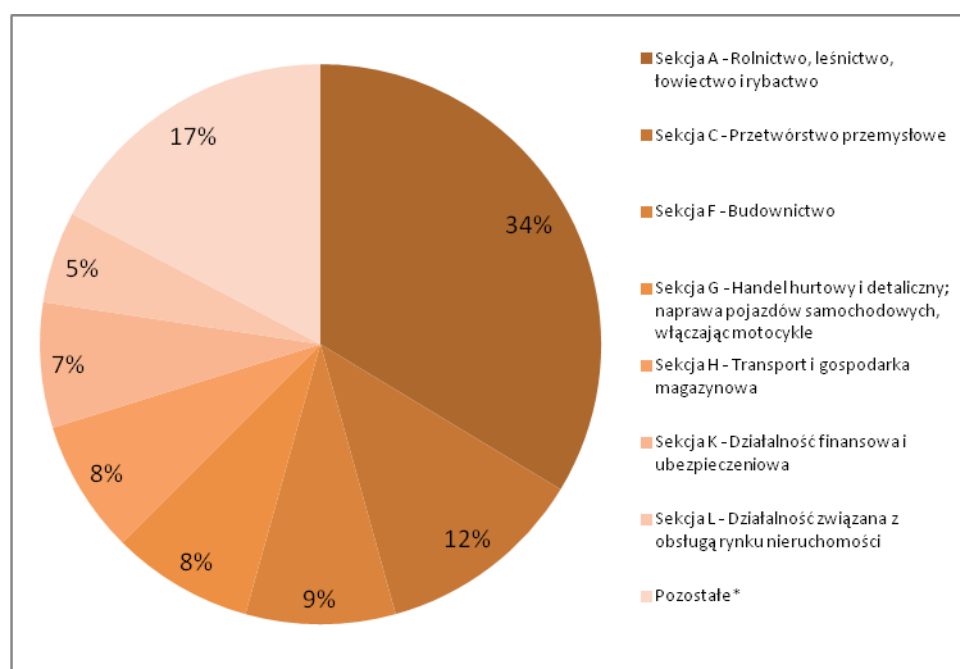
Wykres 18: Dynamika zmian liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2000-2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Wśród podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 największy udział przypadł jednostkom zaliczonym do sekcji A – rolnictwo, leśnictwo i rybactwo (34%). Strukturę działalności gospodarczych prezentuje poniższy wykres.

Wykres 19: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 (2011)

*Pozostałe: sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, P - Edukacja, Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S i T - Pozostała działalność usługowa, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

I.8.2.2. Stan zatrudnienia i bezrobocie

Gmina Kiernozia w 2010 roku była głównym miejscem pracy dla ok. 170 osób. Pozostali aktywni zawodowo mieszkańcy regularnie dojeżdżają i pracują poza terenem gminy. W porównaniu z sytuacją

sprzed 10 lat można zaobserwować spadek liczby osób zatrudnionych na terenie gminy o 12% w stosunku do roku 2000.

Tabela 15: Pracujący w gminie w latach 2000-2010

Gmina Kiernozia			
Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2000	191	125	66
2010	168	114	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Aktualne dane obrazujące strukturę zatrudnienia w gminie Kiernozia pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2003 r.). Urząd Gminy nie dysponuje nowszymi danymi.

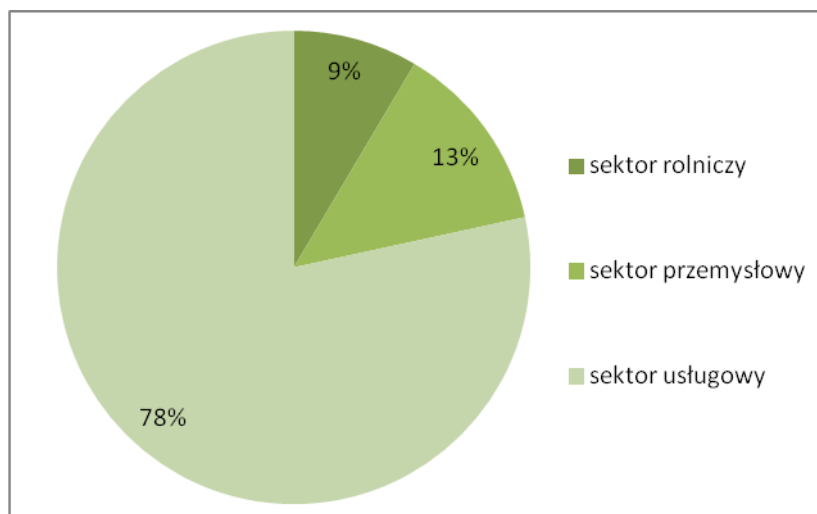
W 2003 r. ponad połowa 68% zatrudnionych w gminie Kiernozia, pracowała w sektorze usług.

Głównymi miejscami pracy na terenie gminy Kiernozia są¹³:

- Urząd Gminy,
- Szkoła Podstawowa w Kiernozi,
- Gimnazjum w Kiernozi,
- Przedszkole Samorządowe w Kiernozi,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Kiernozi.
- UNICHLÓD w Kiernozi,
- GRZEŚTRANS - usługi transportowe,
- N.Z.O.Z. Medicus - Ośrodek Zdrowia w Kiernozi,
- Betoniarnia w Wituszy,
- UNIPARK w Czerniewie.

Wyżej wymienione instytucje i przedsiębiorstwa zatrudniają od kilku do kilkunastu osób.

Wykres 20: Udział pracujących w sektorach ekonomicznych w 2003 r.

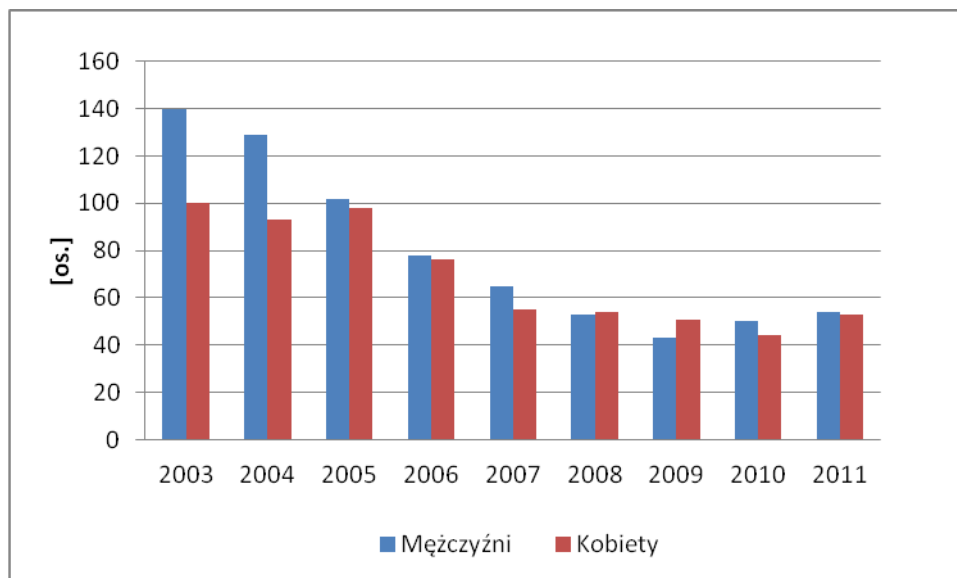

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

W 2011 r. na terenie gminy Kiernozia zarejestrowanych było 107 bezrobotnych. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2010 roku (na rok 2011 brak danych) wynosił 4,4%. Od 2003 roku liczba bezrobotnych maleje, co przedstawia poniższy wykres. Wyjątkiem jest rok 2011, w którym liczba bezrobotnych osiągnęła stan z 2008 roku.

¹³ Dane z UG Kiernozia

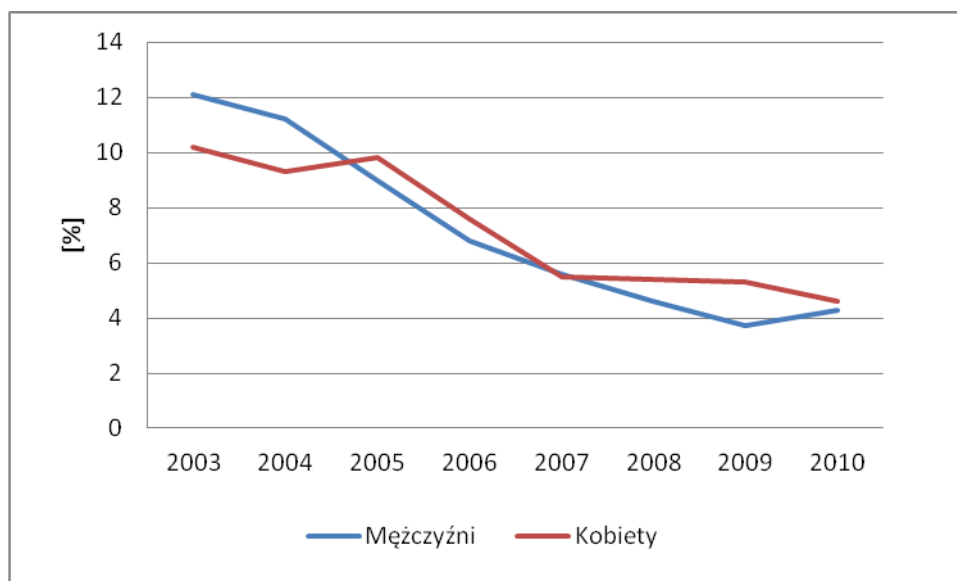
Wykres 21: Dynamika zmian liczby bezrobotnych w gminie Kiernozia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

Od roku 2010 więcej mężczyzn niż kobiet pozostawało bez pracy. Jednak w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym, w okresie od 2005 roku to kobiety miały większy problem ze znalezieniem zatrudnienia.

Wykres 22: Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL GUS

I.8.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Infrastruktura społeczna jest jednym z podstawowych elementów zapewniających prawidłowe funkcjonowanie układu społeczno-gospodarczego gminy, a tym samym dostęp do niej współdecyduje o warunkach i jakości życia mieszkańców. Na infrastrukturę społeczną składają się między innymi instytucje oświaty i wychowania, służby zdrowia i opieki społecznej, kultury i sztuki oraz sportu i rekreacji.

I.8.3.1. Oświata

Wśród publicznych placówek oświatowych na terenie gminy Kiernozia funkcjonują:

- Przedszkole Samorządowe w Kiernozi,

- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Kiernozi,
- Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Kiernozi,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Kiernozi.

Tabela 16: Publiczne placówki oświatowe

Placówka oświatowa	Organ prowadzący	Liczba uczniów
Przedszkole Samorządowe w Kiernozi	Gmina Kiernozia	72
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Kiernozi	Gmina Kiernozia	211
Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Kiernozi	Gmina Kiernozia	133
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Kiernozi	Starostwo Powiatowe w Łowiczu	55

Źródło: <http://www.cie.men.gov.pl>

Liczba miejsc na szczeblu nauczania przedszkolnego, podstawowego i gimnazjalnego zaspokaja potrzeby mieszkańców gminy. Na terenie gminy nie funkcjonuje publiczne szkolnictwo ponadgimnazjalne. Jest ono realizowane przez szkoły znajdujące się poza terenem gminy.

I.8.3.2. Ochrona zdrowia, pomoc społeczna

Zadania z zakresu służby zdrowia na terenie gminy Kiernozia realizowane są przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” z przychodnią w Kiernozi (wykonujący świadczenia w zakresie: diagnostyki, ginekologii i położnictwa, medycyny ogólnej i rodzinnej, medycyny pracy, medycyny ratunkowej, neurologii oraz rehabilitacji). Ponadto w Kiernozi działalność prowadzą dwie apteki. W 2011 r. średnio na jedną aptekę przypadało 1751 osób. Według danych GUS w 2010 r. pacjentom udzielono łącznie 19 350 porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Kiernozi. Do podstawowych zadań ośrodka należy przede wszystkim prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej oraz pomoc osobom znajdującym się w ubóstwie, przebywającym na bezrobociu, dotkniętym niepełnosprawnością bądź chorobą. W roku 2010 wsparciem ośrodka pomocy społecznej zostało objętych 235 mieszkańców¹⁴, tj. 63 gospodarstwa domowe.

Szpital zaspokajający potrzeby zdrowotne mieszkańców powiatu łowickiego znajduje się w Łowiczu, oddalonym od Kiernozi o ok. 20 km.

I.8.3.3. Kultura

W gminie Kiernozia prężnie działa Gminny Ośrodek Kultury. GOK realizuje zadania w dziedzinie upowszechniania kultury, tradycji, edukacji, wychowania i wszechstronnego organizowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

Ponadto w ramach prowadzonej przez GOK działalności na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Kiernozi. W 2010 roku z usług biblioteki skorzystało 946 czytelników. Zgodnie z danymi GUS BDL w 2011 r. zorganizowano w gminie Kiernozia 48 imprez. Były to: wystawy (9), występy zespołów amatorskich (15), występy artystów i zespołów zawodowych (4), prelekcje, spotkania, wykłady (10), imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne (1), konkursy (9). Łącznie w wymienionych imprezach wzięło udział 12 732 osoby. Wśród tych najważniejszych, mających charakter cykliczny, należy wymienić:

- Noc Świętojańską - 23 czerwca - plenerowa impreza o charakterze ludowym, kultywująca tradycję puszczania wianków i palenia świętojańskich ognisk przy śpiewie i muzyce ludowej. Impreza organizowana jest w kompleksie pałacowo - parkowym w Kiernozi.
- Dzień Kiernozkiego Dzika - 13 lipca - impreza nawiązująca do historii i herbu gminy Kiernozia. Podczas imprezy organizowane są występy artystyczne, zabawy rekreacyjne,

¹⁴ Dane z GUS BDL

konkursy z nagrodami itp. Impreza jest również organizowana w kompleksie pałacowo - parkowym w Kiernozi.

Obszar gminy w 70% należy do parafii rzymsko-katolickiej pw. Św. Małgorzaty. Msze święte odprawiane są w kościele w Kiernozi. Do parafii należy 3 320 wiernych. Pozostała część gminy należy do parafii w Luszyńcu, Złakowie Kościelnym i Osmolinie.

I.8.3.4. Sport i turystyka

Istniejąca w gminie baza sportowa jest znikoma. W Kiernozi znajduje się boisko sportowe (bez zaplecza) oraz ogródek jordanowski zlokalizowany przy przedszkolu. Działają tu LZS "Kopernik" oraz sekcje tenisa stołowego i szachowa przy Gminnym Ośrodku Kultury.

Gmina jest niedoinwestowana w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, co jest szczególnie istotne w świetle jej aspiracji dotyczących rozwoju turystyki, weekendowej, krajoznawczej, agroturystyki. Na terenie gminy nie zarejestrowano podmiotów gospodarczych, oferujących miejsca noclegowe.

I.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Dla Gminy Kiernozia w 2000 roku został opracowany Gminny Plan Reagowania Kryzysowego określający rolę, miejsce i zadania administracji samorządowej oraz instytucji i organizacji pozarządowych w czasie realizacji przedsięwzięć z zakresu reagowania kryzysowego. Celem opracowania jest zapewnienie społeczeństwu gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami zawiązanymi z występowaniem klęski żywiołowej oraz innych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka.

Plan wymienia m.in. następujące zagrożenia o zróżnicowanym prawdopodobieństwie wystąpienia:

- Zagrożenie wybuchem gazu i pożarem w punktach sprzedaży i wymiany gazu/butli gazowych. Dotyczy to obiektów zlokalizowanych w Kiernozi, Brodnym Towarzystwie, Niedzieliskach, Stępowie oraz Zamiarach.
- Skażenie toksycznymi środkami przemysłowymi przewożonymi drogą wojewódzką nr 584 Łódź – Płock. Zagrożone są sołectwa: Czerniew, Lasocin, Kiernozia, Brodne Towarzystwo oraz Chruście.
- Zagrożenie związane z przewozem środków łatwopalnych drogą wojewódzką nr 584 Łódź – Płock. Środki te mogą stwarzać szczególne zagrożenie w miejscowościach o gęstej zabudowie, tj. Czerniewie i Kiernozi.
- Zagrożenie powstaniem pożarów pojedynczych, a nawet blokowych w miejscowościach zaliczonych do drugiego stopnia pożarowego, tj. w Kiernozi i Wituszy.
- Zagrożenie powstaniem pożarów magazynów, zbiorników produktów ropopochodnych zlokalizowanych w stacji paliw w Kiernozi, Spółdzielni Kółek Rolniczych w Kiernozi oraz wielkotowarowym gospodarstwie rolnym w Czerniewie.
- Zagrożenie pożarowe lub znaczne skażenie środowiska naturalnego w przypadku awarii rurociągu paliwowego łączącego Płock i Koruszki.
- Zagrożenie dostaw energii elektrycznej w przypadku zerwania lub umyślnego uszkodzenia linii elektrycznej.
- Trudności w ruchu drogowym na terenie gminy w przypadku dużych i długotrwałych opadów śniegu lub silnych huraganów szczególnie na drogach Łódź- Płock, Zduny – Kiernozia, Kutno – Kiernozia oraz drogach łączących poszczególne wsie (Kiernozia – Witusza, Kiernozia - Złaków).

Plan w swych zapisach nie wskazuje zagrożenia powodziowego na terenie gminy Kiernozia.

Kolejnym aspektem związanym z bezpieczeństwem ludności i jej mienia są przestępstwa, wykroczenia oraz wypadki w ruchu drogowym. Poniższa tabela prezentuje liczbę zdarzeń, które miały miejsce na terenie gminy Kiernozia w ciągu ostatnich 5 lat.

Tabela 17: Liczba odnotowanych zdarzeń w latach 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Kradzież mienia	3	4	4	6	6
Kradzież z włamaniem	2	5	6	4	1
Bójka, pobicie	3	4	3	1	1
Nietrzeźwi kierujący	11	24	31	25	18
Wskaźnik wykrywalności przestępstw	86,36	94,38	94,8	90,9	91,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kiernozia

W ostatnich latach zmalała ogólna liczba przestępstw oraz wykroczeń. Wskaźnik wykrywalności przestępstw stale utrzymuje się na wysokim poziomie.

Tabela 18: Stan bezpieczeństwa na drogach w gminie Kiernozia w latach 2007-2010

	2007	2008	2009	2010
Wypadki	3	2	6	1
Ofiary śmiertelne	1	0	1	1
Ranni	2	2	6	0
Kolizje	17	14	13	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kiernozia

Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych jest stosunkowo niewielka. Pod tym względem gmina Kiernozia jest jedną z najbezpieczniejszych gmin powiatu łowickiego.

Liczba przeprowadzonych akcji ratunkowo-gaśniczych w latach 2008-2011 zawiera się między 32 a 49. Przyczyną większości podejmowanych działań były pożary.

Organizacjami i służbami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców gminy podczas zaistnienia sytuacji kryzysowej są:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus”;
- 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Chruśle, Kiernozia, Niedzieliska, Osiny, Sokółów, Stępów, Teresew, Witusza, Zamiary;
- Ogniuwo IV Sekcji Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu z siedzibą w Kiernozi.

I.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

I.10.1. DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO

I.10.1.1. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Zgodnie z zapisami Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, obszary wiejskie pełnią różne funkcje, które w sposób skuteczny i efektywny przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju kraju. W szczególności pełnią istotne znaczenie zarówno w sferze produkcji (rolniczej i pozarolniczej), oddziaływania na środowisko oraz konsumpcji. Na obszarach tych prowadzone są różne rodzaje aktywności gospodarczej, z których najbardziej powszechne jest rolnictwo, są one miejscem życia i pracy blisko 40% ludności kraju oraz miejscem wypoczynku. Funkcje te są zbieżne z oceną i oczekiwaniami społecznymi wobec roli jaką pełnić mają obszary wiejskie. Obserwuje się wciąż duże dysproporcje w jakości życia (dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz jej jakość, dostępność transportowa i energetyczna) na wsi i w mieście oraz wewnętrzne zróżnicowanie w tym zakresie na wsi. Ocena rozwoju obszarów wiejskich wskazuje na konieczność podniesienia ich innowacyjności oraz poziomu cywilizacyjnego. W szczególności należy wzmocnić rozwój kapitału ludzkiego, infrastruktury technicznej i społecznej oraz wszelkich form działalności gospodarczej prowadzonej na tych obszarach. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich zależy również od stanu zasobów naturalnych (odnawialnych i nieodnawialnych) i zrównoważonego ich wykorzystania, co pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego. Proces ten wymaga zmian w sektorze rolno-spożywczym (w tym m.in. inwestycji i zmian strukturalnych) oraz rozwoju pozarolniczych miejsc pracy.

Określona w KPZK wizja przestrzennego zagospodarowania Polski 2030 zakłada, iż w 2030: Obszary wiejskie w procesie odnowy wsi¹⁵ wykorzystują własny potencjał rozwojowy, zachowując zróżnicowania funkcjonalne wynikające z położenia w stosunku do centrów rozwoju, dziedzictwo kulturowe i walory środowiska przyrodniczego. Wykorzystanie unikalnych zasobów krajobrazu kulturowego i budowanie specjalizacji terytorialnej sprzyja rozwojowi lokalnych rynków pracy. Wzrasta konkurencyjność rolnictwa oparta na innowacyjności, modernizacji i zmianach strukturalnych. Rozwojowi obszarów wiejskich sprzyja wzrastający rozwój dostępności komunikacyjnej między miastem a wsią oraz wewnątrz obszarów wiejskich.

I.10.2. DOKUMENTY SZCZEBLA WOJEWÓDZKIEGO

I.10.2.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego

Zaktualizowany Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego został przyjęty uchwałą nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie: zmiany Uchwały Nr XLV/524/2002 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie uchwalenia „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego”.

Jako nadrzędny cel polityki zagospodarowania przestrzennego Plan ustalił: Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, warunkującej dynamizację rozwoju zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju poprzez:

- wykorzystanie cech położenia w centrum Polski,
- wykorzystanie endogenicznego potencjału regionu,
- trwale zachowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu.

Dla obszarów wiejskich jako priorytetowy kierunek działań, przyjęto rozwój wielofunkcyjny oparty, poza działalnością rolniczą, między innymi na usługach turystycznych, w tym agroturystycznych i wypoczynkowych, wstępnym przetwórstwie rolno-spożywczym, rzemiośle

¹⁵ Odnowa wsi rozumiana jest jako proces kształtowania warunków życia ludzi na obszarach wiejskich. To również oddziaływanie na standard życia, jego jakość, źródła utrzymania mieszkańców przy jednoczesnym zachowaniu tożsamości wsi wyrażającej się wartościami życia wiejskiego, wzmocnieniem i rozwojem dziedzictwa kulturowego i materialnego wsi. Animatorem i podmiotem procesu jest społeczność lokalna.

i rękodzielnictwie. W ramach modernizacji gospodarstw plan zakłada przemiany struktury agrarnej w kierunku wzrostu średniej powierzchni gospodarstwa rolnego, spadku ogólnej ich liczby oraz polaryzację gospodarstw rolnych. Największa intensywność przemian struktury gospodarstw wystąpi w północnej części województwa.

Do produkcji rolnej mają być wykorzystywane obszary o najlepszych uwarunkowaniach przyrodniczych. Rozwój strategicznej strefy żywicielskiej opierać się powinien na kompleksach najlepszych gleb, które najliczniej występują w północnej i północno-zachodniej części województwa. Gospodarstwa rolne tu zlokalizowane będą realizowały model rolnictwa intensywnego, wysokotowarowego z wyspecjalizowaną produkcją rolną. Powiat łowicki odznacza się specjalizacją produkcji w zakresie warzywnictwa. W perspektywie czasu może nią zostać wykorzystanie biomasy jako paliwa do produkcji energii elektrycznej i ciepłej opartej na układzie kogeneracyjnym – skojarzonym.

W ramach powiązań infrastrukturalnych Plan zakłada m.in. wzmocnienie i rozwój systemu powiązań drogowych zewnętrznych i wewnętrznych m.in. poprzez:

- poprawę stanu technicznego dróg krajowych wojewódzkich, polegającą na sukcesywnej przebudowie lub rozbudowie dróg i obiektów mostowych, zakładającą dla wszystkich dróg wojewódzkich klasę drogi głównej (G) oraz dla wybranych dróg powiatowych klasę drogi zbiorczej (Z), przy czym w planie jako wybrane uwzględniono tylko ważniejsze drogi powiatowe, do dróg tych zaliczono przebiegające przez gminę Kiernozia drogi nr 2706E (Luszyn – Złaków Borowy), 2707E (Luszyn – Kiernozia – Kocierzew Południowy - Łowicz) i 2713E (Wszeliwy – Błędów – Łowicz),
- eliminację uciążliwego ruchu tranzytowego i ciężkiego z terenów o intensywnej zabudowie, w tym docelowo także w Kiernozie w ciągu drogi nr 584, przy czym plan nie określa przebiegu tej obwodnicy.

Bezpieczeństwo energetyczne województwa ma być zapewnione m.in. poprzez poprawę zaopatrzenia w gaz. Na obszarze gminy wskazano planowany gazociąg wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I-ego stopnia. Obszary położone tuż przy zachodniej granicy gminy, zawierają się w wyznaczonej strefie wód geotermalnych preferowanych dla ciepłownictwa.

W zakresie powiązań środowiskowych i kulturowych plan zakłada utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych, w którego skład wchodzi m.in.: proponowany obszar chronionego krajobrazu Doliny Słudwi-Przysowy (obejmujący istniejące OChK Dolina Przysowy i OChK Doliny Bzury). Zachowanie i ochrona materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego ma być realizowana poprzez m.in.:

- wyznaczenie stref ochronnych tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych:
 - ochrona i zabezpieczenie obiektów zabytkowych oraz historycznych sylwet przestrzennych, poprzez ograniczenie w ich sąsiedztwie zabudowy, zalesień i lokalizacji reklam wielkoformatowych, zapewnienie trwałej dostępności oraz ochronę przed dewastacją istniejącej różnorodności krajobrazowej,
 - ograniczenie zabudowy terenów otwartych i wprowadzania obcych kulturowo form zagospodarowania),
- stworzenie sieci unikatowych ośrodków historycznych i poddanie ich działaniom rewitalizacyjnym i rewaloryzacyjnym, w tym Kiernozia jako jeden z 51 wytypowanych ośrodków o randze lokalnej.

Ochrona środowiska, w tym ochrona gleb, ma polegać zwłaszcza w północnej i zachodniej części województwa m.in. na ograniczaniu przeznaczania na cele nierolnicze i nieleśne gleb wysokich klas bonitacyjnych I-III, których potencjał powinien być wykorzystywany do celów produkcyjnych rolnictwa. Poprawa jakości wód powierzchniowych na obszarach wiejskich powinna opierać się na budowie zbiorczych systemów kanalizacji, zwłaszcza w powiatach, w których występują duże dysproporcje między długościami sieci wodociągowej a kanalizacyjnej, m.in. w powiecie łowickim.

I.10.2.2. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 została przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr LI/865/2006 w dniu 31 stycznia 2006 r. Strategia wyznacza perspektywę rozwoju regionu w latach 2007-2020. Przyjęty horyzont czasowy obejmuje działania, które będą współfinansowane ze środków krajowych i funduszy strukturalnych UE w ramach dwóch okresów programowania polityki regionalnej, tj. lata 2007-2013 i 2014-2020. W oparciu o przeprowadzoną diagnozę oraz bilans strategiczny regionu (zestawienie szans i zagrożeń rozwojowych oraz identyfikację silnych i słabych stron) zdefiniowano w strategii trzy sfery strategiczne: społeczną, ekonomiczną i funkcjonalno - przestrzenną. Ich analiza pozwoliła na określenie nowej wizji i misji rozwoju regionu oraz ustalenia obszarów priorytetowych i celów szczegółowych, które zostały przełożone na główne działania o charakterze operacyjnym. Przyjęta w strategii wizja jako punkt docelowy rozwoju województwa łódzkiego w roku 2020 przedstawia region jako:

- otwarty na świat z wykształconym i aktywnym społeczeństwem,
- konkurencyjnej gospodarki otwartej na współpracę międzynarodową,
- dostępny i posiadający własną tożsamość kulturową i gospodarczą.

Sformułowana w strategii misja regionu brzmi: „Podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc.”

W każdej z określonych sfer strategicznych sprecyzowano obszary priorytetowe, w ramach których określono cele oraz główne działania. Wśród licznych, zapisanych w strategii celów oraz działań w ramach poszczególnych obszarów priorytetowych jako najbardziej istotne dla rozwoju przestrzennego gminy Kiernozia można wymienić:

- trwały i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich m.in. poprzez:
 - poprawę jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez rozwój przedsiębiorczości, kreowania sieci powiązań i współpracy oraz poprawę efektywności ekonomicznej i produkcyjnej przetwórstwa rolno – spożywczego;
 - poprawę atrakcyjności obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej;
 - stworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów rolniczych;
- tworzenie wizerunku regionu przyjaznego i atrakcyjnego dla podejmowania współpracy, inwestowania i życia mieszkańców;
- uporządkowanie gospodarki przestrzennej, w tym m.in. zachowanie cennych wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych regionu;
- umocnienie identyfikacji mieszkańców z województwem, poprzez m.in.:
 - wspieranie oraz inicjowanie działań na rzecz przywracania, ochrony i kultywowania historycznych wartości regionu;
 - pobudzanie, kształtowanie i wzmacnianie kulturotwórczej funkcji ośrodków osadniczych.
- poprawa warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska, m.in. poprzez:
 - ochronę i poprawę stanu środowiska oraz przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i antropogenicznym;
 - zrównoważony rozwój gospodarki zasobami naturalnymi.

Poprawa jakości środowiska winna być realizowana poprzez wspieranie działań w zakresie m.in.:

- wdrożenia systemowej gospodarki wodno-ściekowej,
- wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wzrostu lesistości,
- ochrony gleb,
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych.

Strategia przewiduje m.in. wspieranie rozwoju infrastruktury transportowej oraz działań w zakresie ochrony przed zabudową istniejących i docelowych korytarzy transportowych.

Ponadto dokument zawiera propozycje systemu finansowania oraz monitoringu i oceny realizacji strategii w oparciu o zaproponowane wskaźniki.

I.10.3. DOKUMENTY SZCZEBLA POWIATOWEGO

I.10.3.1. Strategia Powiatu Łowickiego

Strategia Powiatu Łowickiego została przyjęta przez Radę Powiatu Łowickiego uchwałą nr XXXIX/233/2002 w dniu 27 lutego 2002 r. Dokument ten określa wizję, misję, cele strategiczne i cele cząstkowe powiatu łowickiego. Określona w Strategii misja brzmi: „Umocnienie wspólnoty terytorialnej poprzez inwestowanie w człowieka i podniesienie konkurencyjności powiatu w warunkach poprawy wykorzystania zasobów i przy użyciu technik przyjaznych środowisku.” Cel strategiczny został określony jako: „Spójny rozwój wspólnoty samorządowej, poprzez doskonalenie wykonywania zadań publicznych (w dziedzinie rozwoju człowieka, bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, zdrowia, infrastruktury i ochrony środowiska, pielęgnacji dziedzictwa kulturowego krajobrazowego) dla podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców powiatu.” W ramach celu strategicznego zawarto cele cząstkowe, które mają być realizowane poprzez programy rozwojowe. Najważniejszymi celami cząstkowymi dla rozwoju przestrzennego gminy Kiernozia są:

- rozwój infrastruktury, podniesienie stopnia jej funkcjonalności i korzyści dla rozwoju wspólnoty terytorialnej;
- ochrona zasobów naturalnych i wykorzystanie ich dla celów rozwoju społeczno-gospodarczego, z zachowaniem tożsamości regionu, dziedzictwa kulturowego i walorów środowiskowych.

I.10.3.2. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łowickiego

Plan Rozwoju Lokalnego powiatu Łowickiego na lata 2008–2013 został przyjęty uchwałą nr XVIII/164/2008 przez Radę Powiatu Łowickiego w dniu 9 czerwca 2008 r. Wśród planowanych zadań inwestycyjnych wskazanych do realizacji na obszarze gminy Kiernozia w latach 2008-2013 z perspektywą na lata 2014-2020 nie występują zadania, które obecnie oczekiwałyby na realizację.

I.10.3.3. Program Ochrony Środowiska Powiatu Łowickiego

Program Ochrony Środowiska Powiatu Łowickiego został przyjęty uchwałą nr XIX/124/2004 Rady Powiatu Łowickiego w dniu 30 czerwca 2004 r. Częścią Programu Ochrony Środowiska jest Plan Gospodarki Odpadami, opracowany jako odrębny dokument. Na podstawie charakterystyki aktualnego stanu środowiska określono cele ekologiczne i kierunki działań na lata 2004-2010 w zakresie ochrony i racjonalnego gospodarowania środowiskiem:

- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych poprzez:
 - zwiększenie skuteczności narzędzi planistycznych (plan zagospodarowania przestrzennego) jako narzędzia ochrony przyrody i krajobrazu;
 - wzmocnienie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt na terenie powiatu;
 - zachowanie tradycyjnego, urozmaiconego krajobrazu rolniczego na terenie powiatu;
 - zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie jego roli w ochronie przyrody jako elementu środowiska.
- Wzbogacenie i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi - wzbogacenie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych poprzez ekologizację gospodarowania w leśnictwie.
- Ochrona wód poprzez poprawę jakości wód powierzchniowych.
- Ochrona powietrza poprzez utrzymanie dobrej jakości powietrza na obszarze powiatu.
- Zmniejszenie energochłonności gospodarki poprzez:
 - zrównoważone i racjonalne gospodarowanie energią w powiecie;
 - zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym powiatu;
 - zmniejszenie uciążliwości powodowanej nadmiernym hałasem komunikacyjnym.

I.10.3.4. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łowickiego

Zaktualizowany Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łowickiego na lata 2008-2012 został przyjęty uchwałą nr XIX/124/2004 przez Radę Powiatu Łowickiego w dniu 30 czerwca 2004 r. W Planie sformułowano cele i działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami oraz określono projektowany system gospodarki odpadami.

Celem generalnym w sektorze komunalnym jest uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie powiatu łowickiego oraz aktywizacja jednostek zajmujących się gospodarowaniem odpadami. Plan zakłada, że gminy powiatu prowadzić będą system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmujący odpady opakowaniowe, wielkogabarytowe, budowlane, niebezpieczne i ulegające biodegradacji. Odpady niebezpieczne trafiać będą do Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON-ów). Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odbywać się będzie dla gmin powiatu łowickiego oraz ościennych powiatów w ZZO w Piaskach Bankowych, który składać się będzie z następujących obiektów: sortownia, kompostownia oraz składowisko odpadów. Wskazany jest także montaż instalacji i urządzeń do odzysku odpadów takich jak: odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

I.10.4. DOKUMENTY SZCZEBŁA GMINNEGO

I.10.4.1. Strategia rozwoju lokalnego gminy Kiernozia

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Kiernozia została przyjęta uchwałą nr XXII/1/01 przez Radę Gminy Kiernozia w dniu 27 lutego 2001 r. Opracowanie zawiera trzy części: diagnozę stanu, priorytety i programy rozwojowe oraz instytucje i środki do realizacji. W oparciu o uwarunkowania oraz zidentyfikowane problemy rozwojowe w strategii został określony cel strategiczny gminy, brzmi on: „Wykorzystanie zasobów gminy i jej walorów środowiskowych dla wzrostu efektywności sektora rolno-spożywczego i zmiany funkcji wsi. Cel strategiczny jest celem długofalowym, który wskazuje, wokół jakich działań ogniskować należy decyzje, aby zrealizować sformułowane w celu - zamierzenia. W celu głównym występują dwie główne osie: poprawa efektywności sektora rolno-spożywczego (co zmusza do podejmowania działań tak w dziedzinie samego rolnictwa, jak i innych branż pracujących dla potrzeb wytwarzania żywności i handlu spożywczego) oraz zmiana funkcji wsi (co oznacza rozwój działalności pozarolniczej na wsi, tworzenie nowych miejsc pracy, uczynienie wsi wielofunkcyjną).

Ponadto strategia wskazuje trzy priorytety rozwojowe, które będą determinować dalszy rozwój gminy, tj.:

- Restrukturyzacja i modernizacja sektora rolnego w celu dostosowania go do uregulowań Wspólnej Polityki Rolnej UE i uczynienia z rolnictwa podstawowego kierunku wzrostu i rozwoju gospodarczego w gminie.
- Modernizacja wsi w kierunku unowocześnienia jej struktur i zwiększenia stopnia spójności ze strukturami właściwymi rozwiniętych krajów UE.
- Budowa i modernizacja infrastruktury na terenie gminy Kiernozia.

W ramach poszczególnych priorytetów rozwojowych strategia wymienia szereg konkretnych programów pozwalających na realizację założonych celów. Wśród nich wymienia się m.in.:

- Program wykorzystania walorów położenia na zapleczu aglomeracji warszawskiej i łódzkiej dla zmiany funkcji wsi i tworzenia alternatywnych źródeł zarobkowania w gospodarstwach rolnych.
- Program modernizacji zaopatrzenia gospodarstw wiejskich w wodę wraz z uzdatnianiem.
- Program budowy i modernizacji dróg gminnych.
- Program odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych.
- Program gospodarki odpadami stałymi.
- Program budowy i poprawy sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy.
- Program poprawy zaopatrzenia w energię.

I.10.4.2. Zintegrowany Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kiernozia na lata 2007-2013

Zintegrowany Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kiernozia został przyjęty uchwałą nr XIX 99 08 przez Radę Gminy Kiernozia w dniu 3 grudnia 2008 r. Plan określa sytuację społeczno-gospodarczą

gminy, zadania służące poprawie warunków zamieszkania w gminie, zadania inwestycyjne planowane do realizacji oraz system wdrażania ustaleń planu oraz sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej. Wśród aktualnych zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2007-2013, plan wymienia m.in.:

- Budowę kanalizacji i wymianę istniejącego wodociągu azbestowego wraz z modernizacją nawierzchni jezdni;
- Budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- Przebudowę dróg: w miejscowościach Brodne Józefów, Sokołów Kolonia, Witusza, Wola Stępowska;
- Budowę schroniska dla zwierząt;
- Budowę obwodnicy miejscowości Kiernozia;
- Budowę pełnowymiarowej hali sportowej;
- Modernizację boiska w Kiernozi;
- Rewitalizację rynku w Kiernozi;
- Zagospodarowanie stawów Stępowskich;
- Budowę domu pomocy społecznej;
- Budowę zespołu obiektów sportowych i rekreacyjnych (boisko do koszykówki, kort tenisowy oraz plac zabaw dla dzieci);

I.10.4.3. Program Ochrony Środowiska Gminy Kiernozia

Obowiązujący Program Ochrony Środowiska Gminy Kiernozia został przyjęty przez Radę Gminy Kiernozia uchwałą nr XXI 152 05 w dniu 29 kwietnia 2005 r. Jest to dokument określający cele i zdania samorządu w zakresie racjonalnej gospodarki zasobami środowiska zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju. W Programie Ochrony Środowiska zostały określone cele ekologiczne i kierunki działań na lata 2005 –2010, przedsięwzięcia priorytetowe oraz sposób ich realizacji. Jako główne kierunki ochrony środowiska gmina przyjmuje:

1. Rozwój gospodarczy przez rozwój rolnictwa z uwzględnieniem możliwości wprowadzenia rolnictwa ekologicznego.
2. Poprawę warunków życia mieszkańców poprzez poprawę czystości wód i powietrza oraz ochronę przed hałasem.
3. Zachowanie walorów krajobrazowych oraz ochronę ekosystemów naturalnych i walorów kulturowych poprzez gospodarkę przestrzenną zgodną z założeniami „Planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia” i wymogami rozwoju zrównoważonego.
4. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w celu akceptacji założeń programu i aktywnego udziału w jego realizacji.

W Programie określone zostały cele ekologiczne i kierunki działań na lata 2005 – 2010. Wobec braku dotychczasowej aktualizacji programu, poniżej zostały wymienione działania, które pomimo zakończenia okresu programowania nadal są aktualne. Wymieniono te działania, które w sposób bezpośredni bądź pośredni odnoszą się do kształtowania polityki przestrzennej w gminie Kiernozia.

1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
 - 1.1. Zwiększenie retencji poprzez podjęcie następujących działań:
 - renaturyzację istniejących zbiorników wodnych;
 - objęcie ochroną rezerwatową torfowisk w dnie doliny Przysowy (rezerwat Dolina Przysowy);
 - zwiększenie lesistości i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych;
 - podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie potrzeby i możliwości zwiększania retencji w warunkach naturalnych gminy i potrzeby oszczędzania wody.
 - 1.2. Poprawa jakości wód poprzez podjęcie następujących zadań:
 - stopniowe wyrównywanie dysproporcji między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
 - preferowanie zakładania zbiorników bezodpływowych posiadających atest ekologiczny;
 - wspieranie inicjatyw budowy oczyszczalni przydomowych;
 - podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki ściekowej.
2. Ochrona powietrza.

- 2.1. Działania w sferze podmiotów gospodarczych i obiektów użyteczności publicznej poprzez:
 - opracowanie i uchwalenie gminnego programu energetycznego, na wstępie należy oszacować zasoby odnawialnych źródeł energii w gminie;
 - wprowadzanie pasów ochronnych przy drodze wojewódzkiej nr 584 w celu ograniczenia emisji substancji zanieczyszczających atmosferę na skutek dużego nasilenia ruchu samochodowego;
- 2.2. Działania wśród społeczności lokalnej poprzez:
 - wspieranie przez władze gminy zmian nośnika energii w gospodarstwach domowych, zwłaszcza przy wprowadzaniu alternatywnych źródeł energii (energia wiatrowa, solarna, ciepła gruntu, biomasy, produkcji biogazu przy gospodarstwach hodowlanych);
 - ocena możliwości i pomoc w wprowadzaniu na gruntach słabych upraw roślin energetycznych (np. wierzyby energetycznej) jako taniego zastępczego źródła energii;
3. Ochrona zasobów glebowych poprzez:
 - przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony gleb korzystnych dla rolnictwa i nie podejmowanie decyzji o przekazywaniu ich na inne cele, zwłaszcza inwestycyjne;
 - wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w celu ograniczenia erozji gleb;
 - zwracanie uwagi na prawidłowe korygowanie naturalnych właściwości gleb przez odpowiednie nawożenie i regulację stosunków wodnych;
4. Ochrona przed hałasem
5. Zmniejszenie energochłonności gospodarki poprzez:
 - uwzględnienie zagadnień wprowadzania odnawialnych źródeł energii do gminnego planu energetycznego i do planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Gospodarka odpadami
7. Bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne
8. Zachowanie i wzrost bioróżnorodności oraz różnorodności krajobrazowej poprzez:
 - przestrzeganie zawartych w projekcie „Planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia” zaleceń dotyczących zagospodarowania i inwestowania na obszarach chronionych;
 - dokładnego analizowania warunków pozwoleń wodno-prawnych i w uzasadnionych przypadkach wymaganie przeprowadzenia poprzedzających ekspertyz przyrodniczych;
 - promowanie na terenie gminy form turystyki łagodnej – agroturystyka, turystyka farmerska, ekoturystyka poznawcza.
9. Wzbogacanie zasobów leśnych poprzez:
 - utrzymanie w stanie dobrym istniejących lasów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zachowanie cennych starodrzewi;
 - otoczenie opieką i ochroną parków w zespołach parkowo-pałacowych w Kiernozii, Czerniewie i Długich zgodnie z zaleceniami zawartymi w Planie zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia;
 - rekultywacja leśna terenów poeksploatacyjnych w ok. Kolonii Sokołów;
 - wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, które mogą stanowić ostoje dla zwierząt a zwłaszcza dla ptactwa;
 - przy współudziale zarządcy dróg wprowadzenie zadrzewień i zakrzaceń przydrożnych.

Za przedsięwzięcia priorytetowe w gminie Kiernozia niniejszy program uznaje:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej;
- poprawę stanu czystości wód i zwiększenie ich retencji;
- poprawę czystości powietrza przez stopniowe eliminowanie niskiej emisji;
- promocję i rozwój rolnictwa ekologicznego;
- podniesienie poziomu świadomości ekologicznej wszystkich mieszkańców gminy, zgodnie z opracowanym programem edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy;
- uporządkowanie gospodarki odpadami;
- w miarę możliwości zwiększenie różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

I.10.4.4. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Kiernozia

Obowiązujący Plan Gospodarki Odpadami został przyjęty przez Radę Gminy Kiernozia uchwałą nr XXI 151 05 w dniu 29 kwietnia 2005 r. Plan jako podstawowe i nadrzędne cele gospodarki

odpadami, przy dążeniu do rozwoju zrównoważonego, wskazuje zapobieganie powstawaniu odpadów oraz zagospodarowywanie powstałych z możliwie najlepszym efektem ekologicznym. Plan charakteryzuje rodzaje powstających odpadów w gminie Kiernozia. Ponadto zawiera prognozę składu odpadów komunalnych w gminie Kiernozia. Zgodnie z założeniami prognozy liczba odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2014 r. wzrośnie o 77% w stosunku do roku 2000.

Plan określa przedsięwzięcia organizacyjne, inwestycyjne i edukacyjne na lata 2005-2014 zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami w gminie. Wśród nich plan zakłada m.in.:

- podjęcie działań zapobiegających powstawaniu odpadów oraz ich odzysk w szerszym zakresie, zorganizowanie systemu usług odbioru i usuwania odpadów komunalnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów,
- zorganizowanie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych,
- likwidację tzw. „dzikich wysypisk”,
- sukcesywną likwidację wyrobów zawierających azbest.

I.10.4.5. Plan Odnowy Miejscowości Gminy Kiernozia

Plan Odnowy Miejscowości został przyjęty uchwałą Nr VIII/44/11 Rady Gminy Kiernozia z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kiernozia na lata 2011-2018. W ramach prac nad przygotowaniem Planu Odnowy Miejscowości została wypracowana następująca wizja rozwoju miejscowości Kiernozia: „Miejscowość o charakterze turystyczno – rekreacyjnym opartym o naturalne walory przyrodnicze i historyczne z dobrą infrastrukturą zapewniającą mieszkańcom komfort życia”. Na podstawie aktualnej diagnozy plan wyznacza kierunki rozwoju miejscowości Kiernozia.

W Planie wyznaczono trzy cele rozwojowe miejscowości, na których podstawie określono zakres przedsięwzięć priorytetowych, przewidzianych do realizacji:

- Cel 1. Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej miejscowości

Zadania:

1. Rewitalizacja rynku.
- Cel 2. Rozwój infrastruktury społecznej

Zadania:

1. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego.
2. Budowa hali sportowej.
3. Budowa bieżni i placu zabaw dla dzieci.
- Cel 3. Rozwój infrastruktury związanej z ochroną środowiska

Zadania:

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Kiernozia

Ww. zadania priorytetowe mają być realizowane zgodnie z zamieszczonym w planie harmonogramem, określającym terminy realizacji, wartość projektów oraz źródło ich finansowania.

I.10.5. WNIOSKI ZŁOŻONE DO SUIKZP

Na etapie składania wniosków do studium do Urzędu Gminy w Kiernozi wpłynęły 73 wnioski, w tym 16 wniosków złożonych przez organy i instytucje. Pozostałe wnioski składane były głównie przez mieszkańców gminy. Wśród wszystkich 73 wniosków, 35 wpłynęło do UG przed ogłoszeniem o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium. Wnioski dotyczyły 99 działek ewidencyjnych. Przedmiotem analizowanych wniosków była przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa (45 szt.), stanowią one ponad 60% wszystkich złożonych wniosków. Wśród pozostałych wniosków należy wymienić: wnioski dotyczące lokalizacji turbin wiatrowych (3 szt.), ferm drobiu (3 szt.), stacji paliw płynnych (3 szt.), zabudowy hotelowej (1 szt.) oraz schroniska dla zwierząt (1 szt.). Najwięcej wniosków dotyczyło nieruchomości położonych w: Kiernozi (41 szt.), Natolinie (10 szt.) i Stępowie (10 szt.).

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOWIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

Tabela 19: Wykaz wniosków złożonych przez instytucje do zmiany studium

L.p.	Data wpływu wniosku	Nazwa instytucji	Przedmiot wniosku
1	2	3	4
1	2012-02-07	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Łodzi	WSW wnioskuje o umieszczenie w treści studium zapisu o konieczności zgłoszenia, przed wydaniem pozwolenia na budowę, do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP - Wydział Lotniskowy (ul. Zwirki i Wigury 1C, 00-912 Warszawa 65) poprzez WSzW w Łodzi wszystkich obiektów (wież, kominów, masztów, słupów itp.) o wysokości 50,00 m n.p.t. i większej w celu uzgodnienia lokalizacji i ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów.
2	2012-02-09	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi Terenowy Inspektorat w Kutnie ul. Witosła 1, 99-300 Kutno	<p>WZMiUW w Łodzi Terenowy Inspektorat w Kutnie Filia w Łowiczu informuje, że przez teren gminy przepływają rzeki: Śludwia, Nida, Przysowa, jak również występują na nim urządzenia melioracji wodnych szczegółowych (sieć drenarska, rowy melioracyjne).</p> <p>W związku z powyższym zgłasza następujące wnioski:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozwiązanie kolizji z istniejącymi urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych powinno być dokonane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Po zmianie sposobu użytkowania gruntów zmeliorowanych – w celu wykreślenia z ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów powierzchni zajętej pod zabudowę, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt. 2 a Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 - inwestor winien przesłać pisemną informację o zakończeniu inwestycji wraz z decyzją właściwego organu – pozwoleniem wodno prawnym na przebudowę lub rozbiórkę urządzeń do Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi – Terenowy Inspektorat w Kutnie Filia w Łowiczu. W przypadku stwierdzenia na przedmiotowym obszarze urządzeń melioracji wodnych szczegółowych nie ujętych w ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, kolidujących z realizowaną inwestycją, inwestor zobowiązany jest we własnym zakresie do rozwiązania kolizji w sposób zapewniający prawidłowy odpływ wód. W celu zapewnienia właściwych warunków odbioru wód powierzchniowych należy zachować istniejącą sieć rowów. Zgodnie z art. 27.1 ustawy Prawo Wodne zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Należy określić rezerwę terenową przez wykreślenie na załączniku graficznym granic obszarów pod przyszłą budowę zbiorników, zgłoszonych do opracowanego planu „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji”. Zgodnie z art. 84 ustawy Prawo Wodne, przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Na załączniku graficznym należy wykreślić tereny zmeliorowane, rowy oraz trasę przepływu rzek: Śludwi, Nidy i Przysowy. <p>Szczegółowe informacje na temat położenia urządzeń melioracji wodnych znajdują się w Wojewódzkim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi, Terenowy Inspektorat w Kutnie Filia w Łowiczu.</p>
3	2012-02-09	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	<p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi wnosi, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> zagospodarowanie pasa drogowego i terenów przyległych do drogi wojewódzkiej nr 584 odpowiadało warunkom zawartym w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie dla drogi klasy „G”, a także było zgodne z wytycznymi ujętymi w aktualnym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, istniejący i projektowany układ komunikacyjny był zgodny z wymaganiami w cytowanym rozporządzeniu odległościami pomiędzy skrzyżowaniami w ciągu drogi wojewódzkiej klasy „G”, przy ustalaniu lub zmianie przeznaczenia terenu, określaniu sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy oraz przy podziałach gruntów wykorzystywać dostępność do dróg o niższej klasie technicznej niż droga wojewódzka lub w przypadku działki podlegającej podziałowi wydzielić drogę zbiorczą o szerokości umożliwiającej swobodne mijanie się pojazdów. Nie wykonywać podziałów w wyniku których tereny nie będą miały dostępu do dróg publicznych poprzez system istniejącej komunikacji lokalnej, dla terenów położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej, a ujętych do zmiany przeznaczenia lub podziału, zaprojektować wewnętrzny układ komunikacyjny z wykorzystaniem istniejących skrzyżowań tak, aby ograniczyć ilość i częstotliwość zjazdów zgodnie z wymaganiami cytowanego rozporządzenia, określić linie zabudowy zgodnie z przytoczoną wyżej ustawą, nie lokalizować infrastruktury technicznej niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi w pasie drogowym drogi wojewódzkiej. Infrastrukturę techniczną należy

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

			<p>umieszczać w ramach własnych linii rozgraniczających, w odległościach zgodnych z innymi obowiązującymi przepisami i normatywami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamiar ingerencji w tereny pasa drogowego drogi wojewódzkiej, zmiany zagospodarowania terenu przyległego do pasa drogowego, należy uzgodnić z Zarządem Dróg Wojewódzkich w Łodzi.
4	2012-02-10	Zarząd Województwa Łódzkiego	Zarząd Województwa Łódzkiego informuje, że projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia” winien uwzględnić, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 2 ustawy, ustalenia zawarte w „Strategii rozwoju województwa łódzkiego na lata 2007-2020” przyjętej Uchwałą Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r. i aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” przyjętej Uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r.,
5	2012-02-13	PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź – Teren 90-105 Łódź, ul. Piotrkowska 58	Informuje się, że PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź – Teren nie posiada sieci elektroenergetycznej na tym terenie. Działalność koncesjonowaną w zakresie dystrybucji energii elektrycznej na terenie Gminy Kiernozia prowadzi Energa - Operator S.A. Oddział w Płocku, ulica Wyszogrodzka 106, 09-400 Płock.
6	2012-02-13	Energa - Operator Oddział w Płocku ul. Wyszogrodzka 106 09-400 Płock	<p>Energa - Operator S.A. Oddział w Płocku zgłasza wniosek dokonania w studium następujących zapisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W przypadku występowania kolizji projektowanych urządzeń/budowli z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi należy wystąpić do właściwego terenowo operatora sieci dystrybucyjnej z wnioskiem o określenie warunków przebudowy sieci. Zakres przebudowy zostanie określony w warunkach przebudowy sieci wydanych przez Operatora, o które należy wystąpić przed rozpoczęciem prac projektowych. Koszt przebudowy ponosi Wnioskodawca w ramach umowy o przebudowę. • Przy występujących skrzyżowaniach należy opracować profile skrzyżowań nowej budowli z sieciami elektroenergetycznymi i uzyskać akceptację przedsiębiorstwa energetycznego. • Należy stosować następujące strefy ochronne dla linii SN i nN: <ul style="list-style-type: none"> ○ dla linii napowietrznych: <ul style="list-style-type: none"> - 15 kV: 7,5 m od osi, - 0,4 kV: 1,5 m od osi, ○ dla linii kablowych: <ul style="list-style-type: none"> - 15 kV: 1,5 m od osi - 0,4 kV: 1,0 m od osi. • Dopuszcza się zmniejszenie stref ochronnych z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących norm, przepisów i zasad branżowych po uzgodnieniu indywidualnych przypadków z przedsiębiorstwem energetycznym. • Zasilanie odbiorców będzie realizowane z sieci elektroenergetycznych napowietrzno - kablowych 0,4 kV i 15 kV. • Zasilanie odbiorców z istniejącej sieci elektroenergetycznej napowietrznej przewidzieć w pasach drogowych, liniach rozgraniczających lub po terenach prywatnych z uwzględnieniem zachowania odpowiednich odległości od obiektów budowlanych i urządzeń uzbrojenia terenu. • Urządzenia liniowe w postaci linii napowietrznej i kablowej należy lokalizować w pasach drogowych, liniach rozgraniczających lub po terenach prywatnych w sposób nieograniczający zagospodarowanie terenu. • Zaleca się zapewnienie służebności przesyłu/gruntowej pod istniejącymi lub projektowanymi urządzeniami elektroenergetycznymi. • W przypadku przewidywanego wzrostu zapotrzebowania mocy, należy przewidzieć miejsca na lokalizację stacji transformatorowych SN/nN, w wykonaniu napowietrznym lub budynkowym, w zależności od zapotrzebowania mocy oraz możliwości terenowych, uwzględniając najdogodniejszy dojazd. • Zaleca się lokalizację nowych stacji transformatorowych napowietrznych lub budynkowych w pasach drogowych, liniach rozgraniczających lub na działkach prywatnych po uzyskaniu zgody właściciela terenu. Lokalizacja dodatkowych stacji transformatorowych nie wymaga zmiany ustaleń decyzji. • Powiązania sieci elektroenergetycznej z istniejącą infrastrukturą energetyczną realizować na podstawie odrębnych projektów technicznych, których realizację należy dokonać w oparciu o warunki przyłączenia wydane przez Przedsiębiorstwo Energetyczne na wniosek Podmiotu Przyłączanego. <p>W przypadku zaplanowania na terenie gminy Kiernozia działania farm wiatrowych Energa - Operator S.A. Oddział w Płocku zgłasza wniosek dokonania w studium następujących zapisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Należy zachować dopuszczalne odległości zbliżeń turbin wiatrowych do istniejących sieci napowietrznych (pas techniczny, w jakim nie może znaleźć się jakikolwiek element turbiny, w szczególności jej łopaty. Oś symetrii wyznaczają słupy linii napowietrznej): <ul style="list-style-type: none"> ○ dla linii niskiego napięcia (do 1 kV) - pas techniczny dla istniejącej: <ul style="list-style-type: none"> - linii jednotorowej - 20 m, - linii dwutorowej - 25 m, ○ dla linii średniego napięcia (do 45 kV) - pas techniczny dla istniejącej:

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZEŚĆ I – UWARUNKOWANIA

			<ul style="list-style-type: none"> - linii jednorowej - 25 m, - linii dwutorowej - 30 m, o dla linii wyższych napięć (powyżej 45 kV) - odległość końca łopaty turbiny od istniejącej linii wyposażonej w tłumiki drgań powinna być $\geq 1 D$ od skrajnego przewodu linii (gdzie D jest średnicą okręgu zataczanego przez łopaty turbiny), dla linii niewyposażonej w tłumik drgań - $\geq 3 D$ od skrajnego przewodu linii. <ul style="list-style-type: none"> • Przyłączenie projektowanych farm wiatrowych będzie mogło nastąpić na podstawie określonych przez Operatora sieci dystrybucyjnej warunków przyłączenia, po zrealizowaniu umowy o przyłączenie. • W przypadku występowania kolizji projektowanych urządzeń z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi należy wystąpić do właściwego terenowo Operatora sieci dystrybucyjnej z wnioskiem o określenie warunków przebudowy sieci. Zakres przebudowy zostanie określony w warunkach przebudowy sieci wydanych przez Operatora, o które należy wystąpić przed rozpoczęciem prac projektowych. Koszty przebudowy ponosi Wnioskodawca tj. Inwestor budowy farmy wiatrowej, w ramach umowy o przebudowę. <p>Dla wskazanych terenów na etapie zmian studium/planów zagospodarowania i zasilania energetycznego dla obiektów projektowanej zabudowy oraz istniejących obiektów, uzgodnienia należy prowadzić z Rejonem Dystrybucji Płock z siedziba w Płocku, ul. Wyszogrodzka 106.</p>
7	2012-02-13	Urząd Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Łodzi, ul. Nawrot 85, 90-039 Łódź	<p>Wytyczne do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W projekcie studium należy uwzględnić regulacje zawarte w przepisie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, skutkujące niestosowaniem zakazów lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz nieprzyjmowaniem rozwiązań uniemożliwiających lokalizowanie w/w inwestycji, o ile są one zgodne z przepisami odrębnymi. Uwzględnienie w/w regulacji w projekcie studium ma na celu zapewnienie ustawowej (art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) spójności ustaleń studium z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych dla realizacji polityki przestrzennej, określonej w w/w studium. • W polityce przestrzennej określonej w projekcie studium należy uwzględnić kierunki rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewniając techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej. Z tego względu treść studium powinna przewidywać możliwości: <ul style="list-style-type: none"> o lokalizacji sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych, jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej; o objęcia terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej; o rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i w regionie.
8	2012-02-16	Starostwo Powiatowe w Łowiczu Biuro Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych 99-400 Łowicz, ul. Stanisławskiego 30	Starostwo Powiatowe w Łowiczu informuje, że w Planie Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Łowiczu tereny Gminy Kiernozia nie figurują jako tereny zagrożone powodzią, natomiast w zakresie ewentualnego ustalenia terenów zalewowych Gminy Kiernozia sprawę należy skonsultować z pracownikiem Gminy realizującym zadania zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.
9	2011-04-19	Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Centrum S.A. ul Pruszkowska 17 02- 119 Warszawa	PSE - Centrum S.A. informuje, że: zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27.03.2003 sporządzanie studium (...) lub miejscowego planu (...) wiąże się z obowiązkiem wprowadzenia do ustaleń tego studium lub planu inwestycji celu publicznego przewidywanych w dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego; zarówno w studium (...) jak i planach (...) oprócz naniesionych na mapy tras przebiegu linii istniejących i planowanych powinny znaleźć się szczegółowe informacje dotyczące nazwy linii (relacji) jej napięcia znamionowego, szerokości pasów technologicznych (wzdłuż linii) oraz ustaleń/zapisów dla terenów, na których obowiązywać będą ograniczenia w użytkowaniu.
10	2012-02-20	Urząd Marszałkowski w Łodzi, Departament Rolnictwa i Ochrony Środowiska, al. Piłsudskiego 8, 90-051 Łódź	Urząd Marszałkowski w Łodzi informuje, że studium powinno uwzględniać występujące na terenie gminy udokumentowane złoża kopalin i ujęć wód podziemnych, ustanowione tereny górnicze, obszary ochronne zbiorników wód podziemnych, zasięgi występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), jak również obszary zagrożone osuwiskami i wymagające rekultywacji.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZEŚĆ I – UWARUNKOWANIA

11	2012-02-20	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łowiczu	<p>Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łowiczu zgłasza następujące wnioski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teren wymaga wykonania zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów przy pomocy sieci hydrantowej z hydrantami zewnętrznymi nadziemnymi. • Sieci wodociągowe przeciwpożarowe na terenach miejscowości powinny być budowane jako sieci obwodowe o wydajności minimum 10 dm³/s. Dopuszcza się budowę rozgałęzień z sieci obwodowej w celu zasilania hydrantów zewnętrznych. <p>Informuje ponadto, że należy wziąć pod uwagę m.in. zapisy zawarte w następujących aktach prawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej, • ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, • ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, • rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, • rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, • rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej, • rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, • rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, • rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 lipca 2001 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.
12	2012-02-20	Urząd Gminy Kocierzew Południowy, Kocierzew Południowy 83, 99-414, Kocierzew Południowy	Gmina Kocierzew Południowy informuje, że nie składa wniosków.
13	2012-02-27	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź	<p>Łódzki Urząd Wojewódzki zgłasza następujące wnioski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na obszarze gminy Kiernozia nie występują zadania rządowe wpisane do rejestru programów zadań rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o którym mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. • Kolejna edycja studium powinna zawierać pełne ustalenia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawione w jednolitym tekście i rysunku, z wyróżnieniem projektowanej zmiany, zgodnie ww. ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. • Konieczne jest uwzględnienie ustaleń aktualnego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, przyjętego przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą z dnia 21 września 2010 r. • Z dniem 21 października 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która wprowadziła zmiany w procedurze sporządzania i uchwalania niniejszego dokumentu planistycznego. • Dnia 25 września 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmieniająca art. 10 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez dodanie ust. 2a, nakładającego wymóg uwzględnienia w studium obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. • Ponadto dnia 17 lipca 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Zgodnie z art. 46 ww. ustawy plan miejscowy nie może ustanawiać zakazów ani uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Biorąc pod uwagę fakt, iż plany miejscowe nie mogą naruszać ustaleń studium, zapisy przedmiotowego dokumentu planistycznego nie powinny wprowadzać tego typu ograniczeń w zagospodarowaniu terenów.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

			<ul style="list-style-type: none"> Zgodnie z art. 11 pkt 6 lit. m ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt studium wymaga zaopiniowania przez właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Ponadto na podstawie art. 54 ust 1. w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy przedłożyć do zaopiniowania państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, jako organowi właściwemu w sprawach opiniowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
14	2012-02-24	PERN „Przyjaźń” S.A. Ul. Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock	<p>PERN „Przyjaźń” S.A. informuje, że na terenie gminy Kiernozia ułożone są dalekosiężny rurociąg naftowy DN 400 oraz kabel światłowodowy. Trasa rurociągu i kabla jest zinwentaryzowana na mapie zasadniczej w skali 1:1000 lub 1:500.</p> <p>Przy tworzeniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy zachować następujące warunki:</p> <p>Dla rurociągu naftowego należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości minimum 30 m, której środkiem jest oś rurociągu. Strefa bezpieczeństwa dla rurociągu naftowego ma być użytkowana według pierwotnego przeznaczenia tj. rolniczo i wydzielona z terenu o innym przeznaczeniu. Strefa powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, budynków, ogrodzeń, składów materiałów itp. Nie należy sadzić pojedynczych drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągu i kabla światłowodowego. Tereny działek przeznaczonych pod zabudowę powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa dla rurociągu naftowego. Powyższa strefa przez ograniczenia w jej użytkowaniu i wykonywaniu robót budowlanych ma zapewnić nienaruszalność, a więc bezpieczeństwo dla rurociągu naftowego i kabla światłowodowego oraz umożliwić do niego dostęp w celach kontroli, konserwacji i naprawy.</p> <p>Wszelkie planowane inwestycje liniowe podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa oraz roboty z nimi związane muszą być uzgodnione i wykonywane pod nadzorem PERN „Przyjaźń” S.A.</p> <p>W pracach planistycznych w rejonie urządzeń PERN „Przyjaźń” S.A. należy uwzględnić obowiązujące przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> istniejącego uzbrojenia terenu (rurociąg naftowy i kabel światłowodowy) pierwotne przeznaczenie terenu (rolnicze) bezpieczeństwa ludzi i mienia. <p>PERN „Przyjaźń” S.A. informuje, że należy zwrócić uwagę na Rozporządzenie Ministra Infrastruktury dotyczące budynków i ich usytuowania, które mówi, że należy je lokalizować poza zasięgiem zagrożenia.</p> <p>Uwzględnienie powyższych uwag jest podstawą do określenia w pracach planistycznych odpowiednich odległości dla zabudowy od rurociągu naftowego, ponieważ odległości minimalne nie zawsze można uznać za właściwe i bezpieczne.</p>
15	2012-03-01	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Skiermiewicach	<p>Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Skiermiewicach informuje, że na terenie gminy znajdują się niżej wymienione:</p> <p>obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków:</p> <ul style="list-style-type: none"> w Kiernozi <ul style="list-style-type: none"> kościół p.w. św. Małgorzaty (decyzja nr 114/287 z dnia 15 sierpnia 1967 r.) dzwonnica (decyzja nr 565/387 z dnia 17 sierpnia 1967 r.) pałac (decyzja nr 115/288 z dnia 17 sierpnia 1967 r.) park (decyzja nr 566/384 z dnia 17 sierpnia 1967 r.) <p>podlegające ochronie konserwatorskiej obiekty i obszary:</p> <ol style="list-style-type: none"> w Czerniewie – dwór, zespół folwarczny, w Długich – dwór i park oraz zespół folwarczny, w Kiernozi – cmentarz parafialny, cmentarz wojskowy, dwa cmentarze żydowskie, cmentarz ewangelicki. <p>Ponadto informuje, że zgodnie z art. 143 ust 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku należy opracować gminną ewidencję zabytków gminy Kiernozia.</p> <p>Dla utrzymania ciągłości historycznej użytkowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską najbardziej właściwe jest ustalenia dla nich funkcji nawiązujących do pierwotnego przeznaczenia.</p> <p>Stosownie do obowiązujących uwarunkowań prawnych, wszelkie działania na terenach wpisanych do rejestru zabytków wymagają wydania indywidualnych wytycznych konserwatorskich i uzyskania pisemnej zgody WKZ.</p> <p>Parki powinny być w całości użytkowane przez jednego użytkownika zapewniającego wprowadzenie funkcji wykluczającej dewastację zabytku. Dla terenów przyległych do granic parków i cmentarzy należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję.</p> <p>Wyklucza się realizacją zabudowy w strefach eksponowania parków i cmentarzy.</p> <p>Obszary cmentarzy do zachowania, porządkowania i rewaloryzacji. Dla ochrony cmentarzy należy przyjąć zasadę utrzymania czytelności ich usytuowania, także zasadę</p>

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

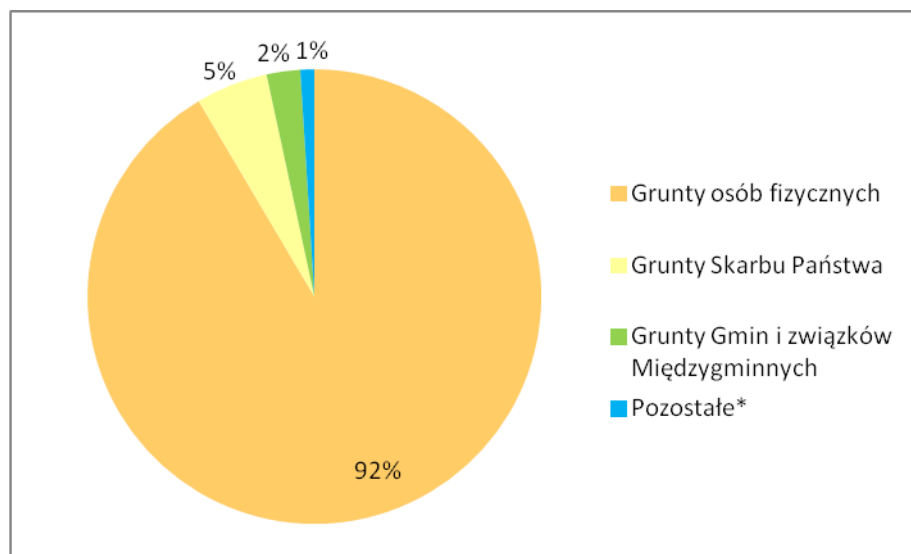
			<p>czytelności układów wewnętrznego rozplanowania wraz z ochroną istniejącego drzewostanu. Zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykatów, formę ogrodzeń należy uwzględnić z WKZ. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia powinna uwzględniać ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zachowania i eksponowanie walorów środowiska kulturowego gminy, 2. konserwacje i przywracania do stanu właściwego zasobów, składników i walorów środowiska kulturowego, 3. kształtowanie harmonijnego, współczesnego krajobrazu kulturowego z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych i regionalnych. <p>W części tekstowej zmiany studium należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> o zamieścić wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków i podlegających ochronie konserwatorskiej wraz z informacją o zasadach ochrony, o dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych, na których obszarze znajdują się obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej zamieścić informację o ich istnieniu oraz o zasadach ich ochrony. <p>W części graficznej zmiany studium należy wrysować obiekty i obszary podlegające ochronie konserwatorskiej oraz granice parków i cmentarzy wraz ze strefami ich ekspozycji.</p> <p>Archeologia W części graficznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Należy wrysować stanowiska archeologiczne i strefy ochrony stanowisk archeologicznych. <p>Dla obszarów objętych zmianą studium strefy powinny zostać wrysowane w taki sposób, żeby stanowiska znajdowały się centralnie w nich. Stanowisko łącznie ze strefą nie powinno przekraczać nw. powierzchni:</p> <ul style="list-style-type: none"> o w przypadku epoki kamienia – chroniona powierzchnia wynosi 1,6 ha. o dla epoki brązu i żelaza, Okresu Wpływów Rzymskich, średniowiecza oraz określanego jako pradziejie będącego śladem osadnictwa lub cmentarzyskiem – 1,5 ha, osadą – 9 ha. <p>W części opisowej należy zamieścić zapisy:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Realizacja inwestycji wymagająca prac ziemnych (w tym zalesienia) na obszarze stanowiska archeologicznego będzie możliwa po wykonaniu ratowniczych badań wykopaliskowych. o Realizacja inwestycji wymagająca prac ziemnych (w tym zalesienia) w strefie ochrony stanowiska archeologicznego wymaga sprawowania nadzoru archeologicznego. <p>Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia należy przedłożyć Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.</p>
16	2012-03-05	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi składa następujące wnioski. Studium winno:</p> <ul style="list-style-type: none"> o ustalać program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami, o uwzględniać obszary występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż, o zapewniać kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni, o uwzględniać konieczność ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej, o zapewniać ochronę walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych, o określać sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych, o projekt zmiany studium należy uzgodnić z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) w przypadku występowania obszarowych form ochrony przyrody na terenie gminy, o projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kiernozia wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy poddać opiniowaniu przez właściwe organy w trybie art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Kiernozia

I.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Gmina Kiernozia zajmuje powierzchnię 7 617 ha. Większość gruntów położonych w gminie jest własnością osób fizycznych (ok. 91%). Spośród nich 96% stanowią grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych. Grunty Skarbu Państwa stanowią 5% powierzchni gminy, natomiast 2% to grunty gmin i związków międzygminnych oraz wspólnot gruntowych. Pozostałe wartości mają znaczenie marginalne i kształtują się poniżej 1 % (grunty spółdzielni, grunty kościoła i związków wyznaniowych, grunty powiatów, grunty województw oraz grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych). Strukturę własności gruntów prezentuje poniższy wykres.

Wykres 23: Struktura własności gruntów w gminie Kiernozia wg grup rejestrowych

Pozostałe*: Grunty powiatów i województw; Grunty kościoła i związków wyznaniowych; Grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych; Grunty spółdzielni.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGiK

I.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

I.12.1. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

Prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody na obszarze gminy Kiernozia są:

- o Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy
- o Obszar Natura 2000 Dolina Słudwi i Przysowy
- o Pomnik przyrody (1)

Występowanie prawnie ustanowionych form ochrony przyrody zostało przedstawione na rysunku „Uwarunkowania”.

I.12.1.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy powołany został uchwałą Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Płockiego z 1988 nr 7 poz. 106), dostosowana Rozporządzeniem Nr 16/98 Wojewody Płockiego z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie dostosowania uchwały Nr 163/XXVI/88 WRN w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 r. (Dz. Urz. Woj. Płockiego z 1988 nr 4 poz. 38).

OChK Dolina Przysowy obejmuje obszar bagienno-torfowy położony w zachodniej części gminy. Głównym celem OChK jest ochrona ekosystemów doliny Przysowy i fragmentów wysoczyzny ze zbiorowiskami roślinności wodno-błotnej, leśnej i zakrzaczeń.

I.12.1.2. Obszar Natura 2000

Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. z 2012r. Nr 25, poz. 133) Dolina Słudwi i Przysowy w granicach gminy Kiernozia została włączona jako obszar specjalnej ochrony ptaków (kod PLB100003) – o powierzchni 311,66 ha. Obszar ten ma istotne znaczenie dla ochrony ptaków migrujących w okresie wiosennym, w szczególności dla: gęsi białoczelnej, gęsi zbożowej, gęgawy, siewki złotej, czajki, bataliona, łączaka, żurawia, krzyżówki, świstuna, cyraneczki. Gatunkami lęgowymi występującymi na opisywanym obszarze są: gęgawa, rybitwa czarna, podróżniczek, błotniak stawny, błotniak łąkowy, rycyk. W granicach gminy wskazany obszar licznie pokrywają torfowiska oraz tereny podmokłe, stanowiąc łąki i nieużytki rolne.

I.12.1.3. Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Kiernozia znajduje się 1 obiekt objęty ochroną w formie pomnika przyrody. Jest to dąb szypułkowy rosnący w parku w Kiernozi, zwany „Dębem Pani Walewskiej”, objęty ochroną na mocy Obwieszczenia Wojewody Płockiego Nr 20 z dnia 27 listopada 1976 r. Jego obwód na wysokości 1,3 m wynosi 385 cm.

I.12.2. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE ZABYTKÓW

I.12.2.1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Tabela 20: Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji	Data wpisu
1	Kiernozia	Kościół p.w. św. Małgorzaty	114/287	15.08.1967 r.
2	Kiernozia	dzwonnica	565/383	17.08.1967 r.
3	Kiernozia	pałac	115/288	17.08.1967 r.
4	Kiernozia	park	566/384	17.08.1967 r.

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomości

Rysunek 12: Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków

Źródło: Opracowanie własne

I.12.2.2. Obiekty i obszary objęte ustaleniami ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Obowiązujący na terenie gminy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XXI/150/05 Rady Gminy z dnia 29 kwietnia 2005 r.) wprowadził ustalenia ochrony zarówno obiektów zabytkowych, jak i obszarów:

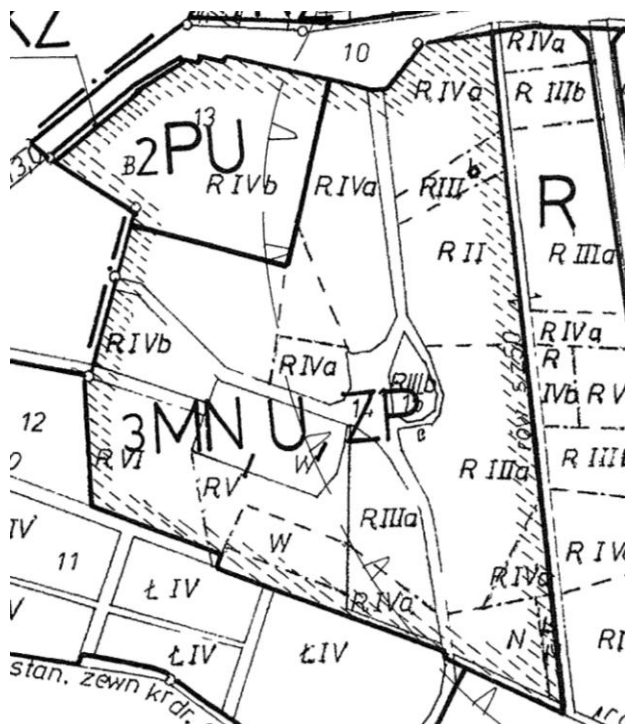
1. Ochronę przed zniszczeniem obiektów i terenów zabytkowych, objętych ochroną konserwatorską, a w szczególności niżej wymienionych:
 - Zespół sakralny w Kiernozi, kościół pw. św. Małgorzaty – wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 114/287 z 15.08.1967 r., dzwonnica – wpisana do rejestru zabytków na mocy decyzji nr 565/288 z 17.08.1967 r.
 - Zespół pałacowo-parkowy w Kiernozi wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji: pałac nr 115/288 z 17.08.1967 r., park – nr 566/384 z 17.08.1967 r.
 - Dwór i zespół folwarczny w Czerniewie, zespół dworsko-parkowy i folwarczny w Długich, cmentarz: parafialny, ewangelicki, wojskowy w Kiernozi oraz żydowski w Natolinie wpisane do ewidencji zabytków.

Zgodnie z zapisami planu miejscowego, wszelka działalność w ramach tych obiektów i obszarów powinna być poprzedzona konsultacjami z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i wymaga jego zgody. Na rysunku planu miejscowego w/w obiekty i obszary zostały wskazane jednolitym symbolem oraz zastosowano dla nich różne, niejednorodne nazewnictwo np. zabytkowe zespoły przestrzenne dworsko-parkowe, zabytkowe zespoły przestrzenne dworsko-parkowe i sakralne, zabytkowe zespoły przestrzenne sakralne i cmentarzy (przykładowo przedstawione na Rysunek 13).

2. Strefa ekspozycji w krajobrazie – obejmuje obszar o promieniu 50 m wokół terenów objętych ochroną konserwatorską (w szczególności: pałac rodziny Łączyńskich, park podworski w Kiernozi, kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty w Kiernozi, dzwonnica, dwór i park podworski w Czerniewie, dwór i park podworski w Długich, cmentarz parafialny w Kiernozi, cmentarz ewangelicki, cmentarz wojskowy żołnierzy polskich poległych w 1939r. w Kiernozi, cmentarz wyznania mojżeszowego Kierchol w Natolinie). W granicach tej strefy zmiany własności, przeznaczenia i sposobu użytkowania wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Strefa ta została wyłącznie opisana w tekście miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nie została wskazana na rysunku planu.

3. Strefy ochrony stanowisk archeologicznych oraz strefa ochrony (archeologicznej)¹⁶ miasta lokacyjnego w Kiernozi – obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania wprowadza wymóg ustanowienia nadzoru archeologicznego oraz nadzoru merytorycznego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków podczas prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji (w tym zalesień). W przypadku stwierdzenia znalezisk archeologicznych należy przeprowadzić ratownicze badania archeologiczne. Obszary te zostały wskazane na rysunkach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako granica strefy ochrony stanowisk archeologicznych oraz granica strefy ochrony archeologicznej miasta lokacyjnego w Kiernozi. Analiza i opis stanowisk w AZP dla terenu gminy Kiernozia, nie uzasadnia objęcia tak dużego przestrzennie obszaru ochroną archeologiczną, stąd postuluje się jej zmniejszenie. Strefa ta w planie miejscowym zajmuje obecnie powierzchnię aż 1178,12 ha, co stanowi 15% całkowitej powierzchni gminy.

Rysunek 13 Fragment planu miejscowego dla PGR Czerniew przedstawiający sposób prezentacji na rysunku zabytkowy zespół przestrzenny dworsko-parkowy

Źródło: Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kiernozia (z 2005 r.)

I.12.3. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE INNYCH NIŻ POWYŻSZE PRZEPISÓW ODREBNYCH

I.12.3.1. Obszary chronione na podstawie przepisów o lasach

Lasy ochronne

Lasy na terenie gminy Kiernozia uznane za ochronne pełnią następujące funkcje: ochronną (wodochronne) oraz dydaktyczną i gospodarczą (drzewostany nasienne). Stanowią je lasy chroniące zasoby wód na siedliskach wilgotnych i bagiennych oraz drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębnego.

Lasy wodochronne obejmują swoim zasięgiem przede wszystkim siedliska wilgotne i bagiennie. Położone są w każdym z czterech zwartych kompleksów leśnych, stanowiących własność Skarbu Państwa. Obszarem najcenniejszym są lasy olsowo-jesionowe położone w dolinie Przysowy

¹⁶ Istnieje rozbieżność terminologiczna pomiędzy tekstem a rysunkiem planu miejscowego. W tekście nazwane jest to strefą ochrony miasta lokacyjnego w Kiernozi, podczas gdy powinno być strefa ochrony archeologicznej miasta lokacyjnego w Kiernozi, tak jak jest to wskazane na rysunku planu.

w obrębie Stępów. W kompleksie leśnym położonym na południe od wsi Kiernozia, znajduje się niewielki obszar drzewostanu nasiennego.

Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Gostynińsko-Włocławskie”

Podstawą powołania Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Gostynińsko-Włocławskie” jest rozporządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Nr 5 z dnia 24.01.2001 r. w sprawie Leśnych Kompleksów Promocyjnych (BI.LP.2001.3.5). Obszar ten leży w granicach administrowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Łodzi, na terenie Nadleśnictwa Gostynin oraz Łąck, a także Włocławek z RDLP w Toruniu.

Powołanie miało na celu pogodzenie funkcji gospodarczych, związanych z produkcją drewna, z funkcją ochrony ekosystemów. Równie istotnym zadaniem LKP jest rola edukacyjna, naukowa i doświadczalna. Na terenie gminy Kiernozia LKP zajmuje powierzchnię 2 263,36 ha.

I.12.3.2. Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych

Ochroną przed przeznaczeniem gruntów na cele nierolnicze objęte są grunty II i III klasy bonitacyjnej, które na obszarze gminy Kiernozia stanowią ok. 66% jej powierzchni (5 067,84 ha). Grunty wysokich klas bonitacyjnych występują na obszarze całej gminy. Obrębami, w których udział gruntów wysokich klas przekracza 75% są: Jerzewo, Brodne Józefów, Witusza, Osiny, Jadzień, Tydówka, Brodne Towarzystwo, Niedzieliska, PGR Długie. Zmiana przeznaczenia gruntów II i III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa.

Gleby pochodzenia organicznego

Gleby organiczne szczególnie chronione (tzn. gleby torfowe, murszowe) występują w zwartym kompleksie w dolinie Przysowy zajmując powierzchnię ok. 176 ha, co stanowi 2,3% całkowitej powierzchni gminy. Ich zasięg został przedstawiony na rysunku „Uwarunkowania”.

I.12.3.3. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Obszary ochrony wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.) w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane strefy ochronne ujęć wody.

Na terenie gminy istnieją 2 ujęcia wód podziemnych: Chruśle oraz Wola Stępowska służące do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych. Dla przedmiotowych ujęć wody ustanowiono strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej w odległości 8 m od obudowy studni, którą może stanowić ogrodzenie stacji uzdatniania wody (strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana).

I.12.3.4. Obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obszary wodno-błotne

Na obszarze gminy Kiernozia występują obszary wodno-błotne. Obszary wodno-błotne, zgodnie z Konwencją z Ramsar (Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, weszła w życie w dniu 21 grudnia 1975 r. Polska przystąpiła do Konwencji w dniu 22 marca 1978 r. (Dz. U. Nr 7 poz. 24)) to wszelkiego rodzaju siedliska ekosystemów hydrogeniczných, czyli uzależnionych od wody. Są to zarówno siedliska lądowe, takie jak obszary bagienne, torfowiskowe, również śródlądowe wody powierzchniowe.

W myśl powyższej Konwencji, w granicach gminy za obszar podlegający ochronie, można uznać przede wszystkim dolinę Przysowy w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Słudwi i Przysowy”, w szczególności zaś obszar zwany jako „Błota Stępowskie”. Są to tereny bagienne, torfowe o istotnym znaczeniu dla migrujących ptaków.

I.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

Przez teren gminy Kiernozia przebiega dalekosiężny rurociąg naftowy DN 400 oraz kabel światłowodowy. Dla rurociągu naftowego należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości minimum 30 m, której środkiem jest oś rurociągu.

I.13.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCEGO Z ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

System transportowy ma znaczący wpływ na możliwości rozwoju gminy. Analiza i ocena stanu istniejącego pozwalają na określenie uwarunkowań wynikających z obecnego rozwoju tego systemu i jego funkcjonowania. Szczególnie istotne są wyposażenie techniczne układu drogowego oraz stopień spełnienia wymagań wynikających z funkcji pełnionych w obsłudze ruchu oraz zagospodarowania.

I.13.1.1. Układ drogowy

Układ drogowy gminy Kiernozia składa się ze 153 km dróg publicznych, w tym:

- 6 km drogi wojewódzkiej,
- 48 km dróg powiatowych,
- 99 km dróg gminnych.

W układzie drogowym wyróżnia się drogi służące połączeniom ponadlokalnym, tzn. nie tylko potrzebom komunikacyjnym gminy, które zapewniają droga krajowa, wojewódzkie, większość dróg powiatowych oraz drogi o znaczeniu lokalnym, obsługujące miejscowe potrzeby komunikacyjne, do których zaliczają się pozostałe drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne.

Gmina Kiernozia znajduje się w zasięgu krajowego i regionalnego układu drogowego województwa. Drogi te wiążą województwo z krajowym oraz europejskim systemem drogowym oraz służą regionalnym potrzebom komunikacyjnym.

Przebiegające przez gminę drogi wojewódzka oraz powiatowe zapewniają połączenia o znaczeniu międzyregionalnym (z sąsiednim województwem mazowieckim) oraz regionalnym z siedzibami powiatów i gmin.

Z uwagi na położenie gminy względem głównych ośrodków miejskich i zlokalizowanych w nich funkcji administracyjnych, gospodarczych, miejscach pracy i nauki oraz powiązania z nadrzędnym układem drogowym, najistotniejszą drogą dla powiązań zewnętrznych gminy jest droga wojewódzka nr 584 o przebiegu Sanniki – Kiernozia - Łowicz, łącząca powiat łowicki z powiatami gostyński i płockim w województwie mazowieckim, zapewniająca dojazd m.in. do dróg krajowych nr 92 (Warszawa – Poznań) i 14 (Łowicz – Łódź/ autostrada A2/) w Łowiczu i wojewódzkiej nr 577 (Sochaczew – Łąck/ Płock/) w województwie mazowieckim. Dla gminy Kiernozia jest to najważniejszy dojazd do Łowicza, będącego głównym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym powiatu.

W dalszej kolejności dla powiązań zewnętrznych, ale także i wewnętrznych gminy istotne są drogi powiatowe:

- nr 2706E o przebiegu Luszyn – gr. powiatu – Stepów – Długie – Złaków Borowy Południowy – droga powiatowa 2709E, droga łączy zachodnią część gminy Kiernozia z gminą Pacyna w województwie mazowieckim,
- nr 2707E o przebiegu Luszyn – gr. powiatu – drogą powiatową 2706E – Wola Stępkowska – Kochanków – Kiernozia – drogą wojewódzka 584 – Brodne Towarzystwo – Wejsce – Kocierzew – Łowicz, łącząca gminy Pacyna, Kiernozia i Kocierzew Południowy, wyprowadzająca ruch w kierunku Łowicza i powiatu sochaczewskiego w województwie mazowieckim,

- nr 2709E o przebiegu Złaków Kościelny – Złaków Borowy – Sokołów Towarzystwo – Kiernozia – Witusza – gr. powiatu – Szkarada, łącząca gminy Zduny i Kiernozia oraz Kiernozię z gminą Sanniki i drogą wojewódzką 577 w województwie mazowieckim,
- nr 2710E o przebiegu Złaków Borowy – droga powiatowa 2709E – Sokołów Kolonia – Czerniew – droga wojewódzka 584 – Osiny – granica gminy – Osiek, łącząca gminy Kiernozia i Kocierzew Południowy, kontynuacją drogi w gminie Kocierzew Południowy jest droga gminna, funkcjonalność drogi jest ograniczona z uwagi na brak nawierzchni twardej na końcowym odcinku w Osinach i sąsiedniej gminie,
- nr 2712E o przebiegu Kiernozia – droga powiatowa 2707E – Niedzieliska – granica powiatu – Wszeliwy, łącząca gminę Kiernozia z gminą Iłów i drogą wojewódzką nr 577 w województwie mazowieckim, funkcjonalność drogi jest ograniczona z uwagi na brak nawierzchni twardej na odcinku poza granicą województwa,
- nr 2713E o przebiegu Wszeliwy – granica powiatu – Wejsce – Błędów – Łowicz, łącząca gminę Kiernozia i wschodnią część powiatu łowickiego z gminą Iłów i drogą wojewódzką nr 577 w województwie mazowieckim.

Część dróg powiatowych służy jedynie zapewnieniu spójności sieci tych dróg i powiązaniom wewnętrznym w gminie, są to następujące drogi:

- nr 2708E o przebiegu droga powiatowa 2707E – Kochanków – Stępów – droga powiatowa 2706E, stanowiąca połączenie wymienionych dróg powiatowych i wewnętrzne w gminie,
- nr 2711E o przebiegu droga wojewódzka 584 – Polanka – Wiśniewo – Osiny – droga powiatowa 2710E, stanowiąca wewnętrzne połączenie w gminie,

Drogi wojewódzka i powiatowe oprócz funkcji ponadlokalnych zapewniają również ważne połączenia wewnętrzne gminy, służąc dojazdowi do poszczególnych wsi oraz łącząc je między sobą. Drogi te łączą funkcje obsługi ruchu w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych z obsługą zagospodarowania, znajdującego się przy drodze

Drogi gminne służą bezpośredniej obsłudze zagospodarowania, wyprowadzają ruch na drogi wyższych kategorii i klas oraz uzupełniają powiązania o lokalnym znaczeniu.

Część zagospodarowania gminy obsługiwana jest przez drogi niezaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Są to drogi wewnętrzne na terenach mieszkaniowych oraz rolnych i leśnych.

Przebiegi istniejących dróg publicznych i kierunki powiązań zewnętrznych, przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania”.

Sieć dróg publicznych oraz wewnętrznych jest dobrze rozwinięta i dobrze udostępnia zagospodarowanie gminy, a także umożliwia wyprowadzenie ruchu na drogi wyższych kategorii i klas.

Droga wojewódzka i prawie wszystkie odcinki dróg powiatowych w gminie (poza krótkim fragmentem drogi 2710E w Osieku) posiadają nawierzchnię bitumiczną. Nawierzchnie bitumiczne posiada także większość dróg gminnych.

Drogi o nawierzchni bitumicznej obsługują najważniejsze połączenia zewnętrzne i wewnętrzne gminy oraz tereny zainwestowane i zabudowy na terenach rolnych. Drogi o nawierzchni nieulepszonej obsługują głównie tereny ekstensywnie zagospodarowane – użytków rolnych i leśne.

Dane dotyczące obecnego poziomu ruchu przedstawiono w tabeli „Pomiary ruchu”. Informacje pochodzą z Generalnego Pomiaru Ruchu przeprowadzonego w 2010r. Oszacowano także ruch w 50-tej godzinie w roku, przyjmowanego jako miarodajny dla określania przepustowości dróg zamiejskich. W zależności od charakteru drogi, ruch ten waha się w granicach 8 - 14% SDR (Średniego Dobowego Ruchu).

Tabela 21: Pomiary ruchu

Lp.	Numer drogi	Odcinek	SDR 2010	Udział proc. pojazdów ciężarowych	Ruch w 50-tej godzinie
1	584	Sanniki – gr. województwa	1.939	19	250
2	584	gr. województwa - Łowicz	2.880	15	350

Zródło: GDDKiA

Dla dróg powiatowych i gminnych brak jest pomiarów ruchu. Ocenia się, że poziom ruchu na ważniejszych drogach powiatowych jest mniejszy niż na drodze wojewódzkiej.

Poziom ruchu na drodze wojewódzkiej w Kiernozi jest stosunkowo niewielki. Droga posiada rezerwy przepustowości, którą dla dróg jednoprzestrzennych dwupasowych przyjmuje się na poziomie 2.000 pojazdów na godzinę w obydwu kierunkach.

Klasy dróg w stanie istniejącym przedstawiono na rysunku uwarunkowań, na podstawie informacji uzyskanych od ich zarządców. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.99.43.430), przez klasę drogi rozumie się przyporządkowanie drodze odpowiednich parametrów technicznych, wynikających z jej cech funkcjonalnych. Zasadniczym problemem przy określaniu klas dróg istniejących jest niepełne dostosowanie parametrów technicznych dróg do funkcji przez nie pełnionych. Większy ruch ogółem i większy udział ruchu ponadlokalnego, szczególnie międzyregionalnego i regionalnego, wymagają lepszych parametrów technicznych i ograniczenia obsługi zagospodarowania – dostępności do drogi.

W stanie istniejącym droga wojewódzka posiada klasę drogi klasy głównej (G). Droga posiada jezdnie o szerokości 6,0 – 7,0 m i chodniki na odcinkach zabudowy w Kiernozi.

Droga oprócz ruchu międzyregionalnego i regionalnego obsługuje również ruch lokalny oraz przyległe zagospodarowanie. Odległości między skrzyżowaniami i zakres obsługi zagospodarowania nie w pełni odpowiadają wymaganiom dla dróg klasy głównej, szczególnie na odcinkach zabudowy. Poza odcinkami zabudowy ruch piesz i rowerowy odbywa się na jezdni. Przebieg drogi wojewódzkiej przez centrum wsi gminnej i zabytkowy rynek stanowi uciążliwość dla mieszkańców i użytkowników usług, zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu oraz utrudnia sprawny przejazd.

Drogi powiatowe o nawierzchni twardej, z uwagi na ich obecne parametry techniczne i użytkowe oraz funkcje w sieci, są drogami klasy zbiorczej (Z), poza droga nr 2711E, która jest drogą klasy lokalnej (L). Drogi te mają nawierzchnie o szerokości 5,5 – 7,0 m. Odległości między skrzyżowaniami dróg zbiorczych i zakres obsługi zagospodarowania w większości odpowiadają wymaganiom dla tej klasy drogi. Drogi powiatowe nie posiadają chodników, poza odcinkami na terenach zabudowy oraz ścieżek rowerowych.

Drogi gminne są drogami klasy lokalnej (L) i dojazdowej (D). Znaczna część tych dróg posiada nawierzchnie bitumiczne o szerokości 3,5 – 5,0 m. Część z nich to drogi o jezdniach jednopasowych z mijankami, co jest wystarczające dla terenów rolnych, ekstensywnie zagospodarowanych. Podobnie jak drogi powiatowe, nie posiadają one chodników, poza odcinkami na terenach zabudowy oraz ścieżek rowerowych.

I.13.1.2. Komunikacja publiczna autobusowa

Linie autobusowe prowadzone są drogą wojewódzką oraz niektórymi drogami powiatowymi. Główny przystanek w gminie znajduje się na rynku w Kiernozi. Najwięcej autobusów kursuje w kierunku Łowicza. Uzupełnieniem regularnej komunikacji autobusowej są kursy autobusów szkolnych, stanowiących często jedyne połączenie dla niektórych obszarów. Oferta przewozowa dostosowana jest do istniejącego zapotrzebowania.

Komunikacja autobusowa zapewnia zadawalające warunki obsługi dla terenów położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej i części dróg powiatowych. Część zabudowy znajduje się poza zasięgiem bezpośredniej obsługi komunikacją autobusową – przystanki znajdują się w odległości ponad 1 km.

I.13.1.3. Transport ładunków

W gminie brak jest istotnych źródeł i celów ruchu ciężarowego. Ruch ten jest związany z obsługą gospodarki rolnej oraz handlu i usług.

Tranzytowy ruch ciężarowy występuje na drogach wojewódzkiej i powiatowych.

I.13.1.4. Ruch pieszy i rowerowy

Większość dróg na terenach zabudowanych wyposażonych jest w chodniki dla pieszych. Na pozostałych odcinkach dróg ruch pieszy odbywa się na poboczach i na jezdni.

Na terenie gminy brak jest wydzielonych ścieżek rowerowych. Ruch rowerowy odbywa się na jezdniach na zasadach ogólnych.

Przez teren gminy przebiega znakowany szlak rowerowy *Dwory i kościoły* o przebiegu Łowicz – Kocierzew Południowy – Osiek – Brodne Towarzystwo – Kiernozia – Wola Stępkowska – Stępów – Złaków Borowy – Zduny – Sobota – Łowicz, poprowadzony drogami powiatowymi.

I.13.2. OCENA FUNKCJONOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO GMINY

Do podstawowych problemów funkcjonowania systemu transportowego gminy należą:

- nie w pełni zhierarchizowany układ drogowy – droga wojewódzka, której podstawową funkcją w sieci drogowej powinno być prowadzenie ruchu, obsługuje jednocześnie przyległą zabudowę,
- przebieg drogi wojewódzkiej przez obszary zabudowy, przy czym szczególnie jest to uciążliwe w centrum wsi gminnej, gdzie występuje zwarta zabudowa i koncentracja różnych funkcji o istotnym znaczeniu dla gminy,
- zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, wynikające z nieograniczonej dostępności do dróg wyższych klas i konfliktów będących skutkiem wspólnego wykorzystywania jezdni przez wszystkich użytkowników, a w szczególności „niechronionych uczestników ruchu” (pieszych i rowerzystów), zmuszonych do korzystania z jezdni ze względu na brak chodników i ścieżek rowerowych,
- trudności w poprawie parametrów technicznych i użytkowych drogi wojewódzkiej na terenach zabudowy w zakresie ograniczenia dostępności do drogi i obsługi przyległego zagospodarowania z uwagi na ograniczoną szerokość pasa drogowego (brak możliwości poszerzenia jezdni, budowy jezdni serwisowych /zbiorczych/ lub dodatkowych pasów ruchu dla obsługi zagospodarowania bez istotnego poszerzenia istniejących pasów drogowych) oraz zwiększenia odległości pomiędzy skrzyżowaniami, poprzez ograniczenie ich liczby, ponieważ spowodowałyby to znaczne utrudnienia w dostępie do zagospodarowania lub wręcz uniemożliwiło z uwagi na brak dróg alternatywnych,
- braki w wyposażeniu w nawierzchnie twarde ulepszone dużej części dróg gminnych,
- parametry techniczne drogi wojewódzkiej i części powiatowych nie odpowiadające wymaganiom określonym dla poszczególnych klas dróg publicznych w zakresie szerokości jezdni, pasa drogowego i dostępności do drogi,
- niedostateczne szerokości istniejących pasów drogowych dróg publicznych, utrudniające poprawę ich parametrów i wyposażenie w chodniki i ścieżki rowerowe,
- trudny dostęp do komunikacji autobusowej poza wsią gminną.

Uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi gminy w zakresie komunikacji są:

- istniejący i planowany korzystny przestrzennie układ powiązań drogowych z nadrzędną siecią drogową oraz gminami sąsiednimi – dobra dostępność komunikacyjna gminy,
- dobrze rozwinięta sieć dróg, zapewniająca powiązania zewnętrzne i wewnętrzne oraz dojazd do zagospodarowania - dobra dostępność komunikacyjna poszczególnych terenów w gminie,
- gęstość sieci drogowej odpowiednia do struktury osadniczej,
- wysoki udział dróg o nawierzchni twardej,
- deklarowane w polityce państwa oraz w strategii i planie zagospodarowania województwa realizacja polityki transportowej opartej na zasadach rozwoju, w tym poprawa stanu dróg i funkcjonowania komunikacji zbiorowej i wsparcie dla działań lokalnych w tym zakresie,
- możliwość uzyskania środków na rozwój infrastruktury z funduszy Unii Europejskiej,

- możliwości przestrzenne rozbudowy dróg oraz chodników i ścieżek rowerowych na terenach otwartych – poza terenami zwartej zabudowy.

Zagrożeniami dla rozwoju gminy w zakresie komunikacji mogą być:

- rozpraszanie zabudowy, powodujące wzrost zapotrzebowania na transport,
- opóźnienia w rozbudowie i modernizacji układu drogowego,
- wstrzymywanie inwestycji drogowych,
- pogarszanie się jakości obsługi komunikacją publiczną,
- niedostatek środków finansowych na rozwój i utrzymanie sieci drogowej oraz komunikacji publicznej, w tym na wkład własny, konieczny do uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej,
- konflikty społeczne i ekologiczne, ujawniające się przy modernizacji i rozbudowie układu drogowego.

Wnioski

Obecny system transportowy gminy dość dobrze zaspokaja podstawowe potrzeby komunikacyjne mieszkańców i gospodarki.

Istotnym problemem są natomiast szeroko rozumiane standardy funkcjonowania tego systemu i obsługi jego użytkowników, obejmujące wyposażenie i stan infrastruktury, dostępność do dróg i przystanków oraz poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Rozwiązanie tych problemów wymaga podjęcia szeregu działań modernizacyjnych i inwestycyjnych, zgodnie z właściwościami właścicieli i zarządców poszczególnych podsystemów poprzez ich rozbudowę i modernizację.

W zakresie uwarunkowań wynikających z diagnozy dotychczasowego rozwoju systemu transportowego oraz planowanego jego rozwoju, określonego w dokumentach wojewódzkich, w kierunkach rozwoju systemu transportowego gminy, określonych w Studium powinny być uwzględnione w szczególności:

- zapewnienie możliwości przestrzennych dla budowy obwodnicy Kiernozi klasy drogi głównej (G) w ciągu drogi wojewódzkiej nr 584,
- zapewnienie możliwości przestrzennych do rozbudowy i przebudowy pozostałych odcinków drogi wojewódzkiej do parametrów drogi klasy głównej (G),
- zapewnienie możliwości przestrzennych do rozbudowy i przebudowy dróg powiatowych do parametrów drogi klasy zbiorczej (Z), poza drogą 2711E dla której wystarczająca jest klasa lokalna (L),
- kontynuacja przebudowy i rozbudowy istniejących dróg gminnych,
- budowa nowych dróg gminnych dla obsługi nowego zagospodarowania,
- przystosowanie dróg różnych kategorii do prowadzenia komunikacji autobusowej,
- budowa ścieżek rowerowych dla codziennych potrzeb i rekreacji,
- budowa chodników dla pieszych.

I.13.3. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

I.13.3.1. Zaopatrzenie w wodę

System zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych gminy Kiernozia oparty jest na dwóch stacjach ujmowania i uzdatniania wody z czwartorzędowego i trzeciorzędowego poziomu wodonośnego. Są to następujące ujęcia:

- Chruśle,
- Wola Stępowaska.

Ujęcie wody „Chruśle”

Ujęcie posiada zasoby wód podziemnych w wysokości $Q = 110 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 6,5 \text{ m}$.

Ujęcie wody składa się z dwóch studni głębinowych ujmujących wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Decyzją Starosty Łowickiego SRZ.I.6223-1-3/05 udzielono pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód dla potrzeb komunalnych w ilości:

$$\begin{aligned} Q_{h_{\max}} &= 110,0 \text{ m}^3/\text{h} \\ Q_{d_{\max}} &= 1447,0 \text{ m}^3/\text{d} \\ Q_{d_{\text{sr}}} &= 1066,0 \text{ m}^3/\text{d} \end{aligned}$$

Dla przedmiotowego ujęcia wody ustanowiono strefę ochrony sanitarnej bezpośredniej w odległości 8 m od obudowy studni, którą może stanowić ogrodzenie stacji uzdatniania wody (strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana).

Ujęcie wody „Chruśle” eksploatowane jest przez Gminę Kiernozia.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód traci ważność 22 kwietnia 2015 r.

Ujęcie zaopatruje w wodę następujące wsie: Kiernozia, Brodne Towarzystwo, Chruśle, Czerniew, Długie, Jadzień, Jerzewo, Lasocin, Natolin Kiernozki, Niedzieliska, Osiny, Sokołów Towarzystwo, Stępów, Teresew, Tydówka, Wiśniewo, Witusza, Wola Stępowska, Zamiary.

Ujęcie wody „Wola Stępowska”

Ujęcie posiada zasoby wód podziemnych w wysokości $Q = 106 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 4,45 \text{ m}$.

Ujęcie wody składa się z dwóch studni głębinowych, ujmujących wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Decyzją Starosty Łowickiego OS.6341.1.5.2012.EW udzielono pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód dla potrzeb komunalnych w ilości:

$$\begin{aligned} Q_{h_{\max}} &= 42,8 \text{ m}^3/\text{h} \\ Q_{d_{\max}} &= 441,0 \text{ m}^3/\text{d} \\ Q_{d_{\text{sr}}} &= 327,0 \text{ m}^3/\text{d} \end{aligned}$$

Dla przedmiotowego ujęcia wody ustanowiono strefę ochrony sanitarnej bezpośredniej w odległości 8 m od obudowy studni, którą może stanowić ogrodzenie stacji uzdatniania wody (strefa ochrony pośredniej nie jest wymagana).

Ujęcie wody „Wola Stępowska” eksploatowane jest przez Gminę Kiernozia.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód traci ważność 30 sierpnia 2022 r.

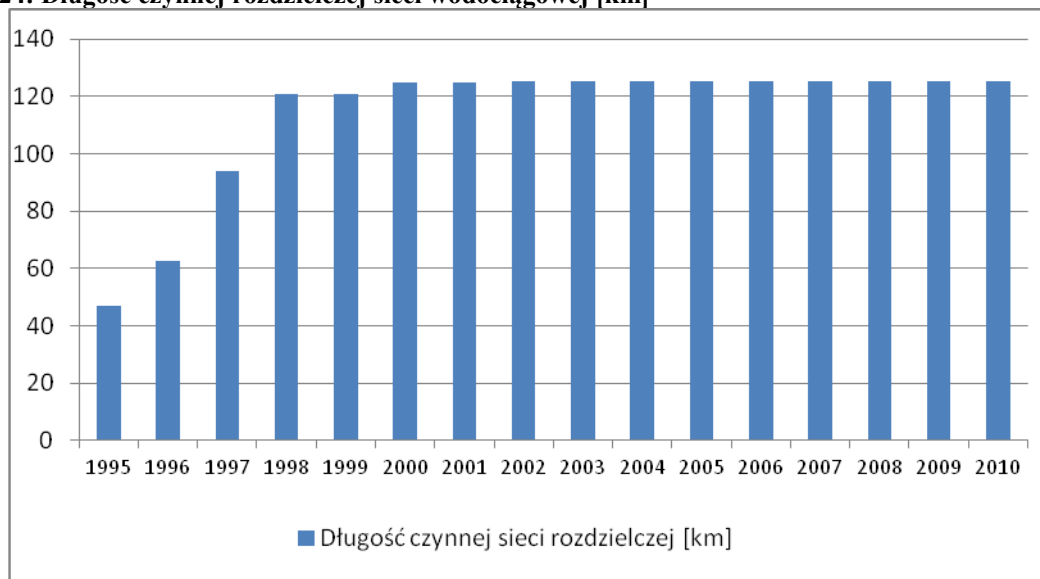
Ujęcie zaopatruje w wodę wsie: Wola Stępowska, Stępów, Natolin Kiernozki, Długie.

Ponad to na terenie gminy wykonane są otwory dla zaopatrzenia wodociągów wiejskich m.in. w Kiernozi, Stępowie, Czerniewie, Sokołów Towarzystwo, Osiny oraz punkty czerpalne m.in. w Brodne Towarzystwo, Osiny oraz Sokołów Towarzystwo,

I.13.3.2. Sieć wodociągowa

Według danych GUS w 2010 r. połączenia wodociągowe prowadziły do 1 052 mieszkań, co stanowi 91% zasobu mieszkaniowego gminy. W ciągu ostatnich kilku lat wzrosła długość rozdzielczej sieci wodociągowej. W 2010 r. jej długość wynosiła 125,2 km. Dynamikę zmian długości sieci ilustruje poniższy wykres.

Wykres 24: Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej [km]

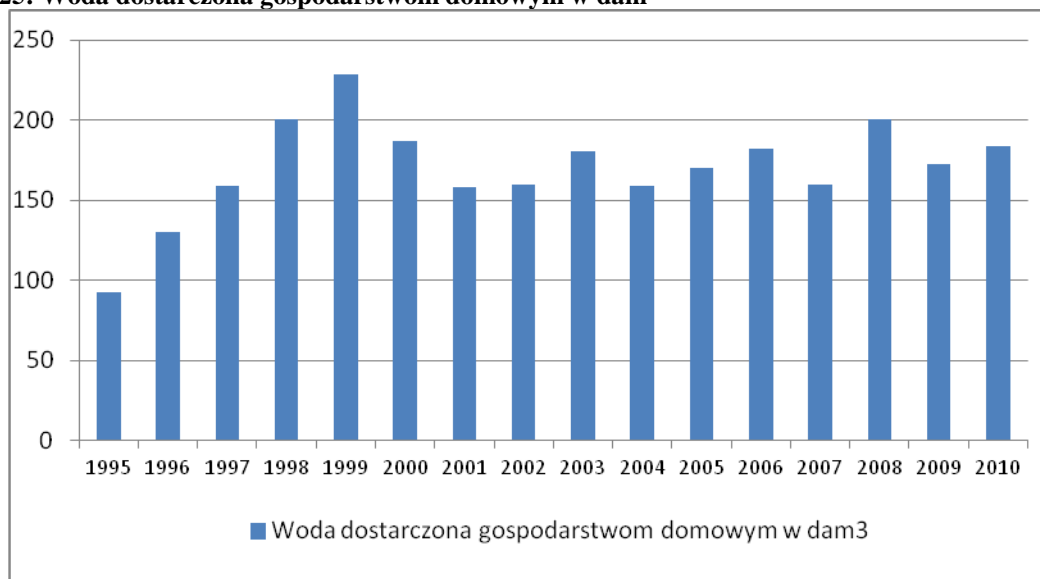

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Obecnie wszystkie wsie w gminie Kiernozia są podłączone do wodociągu. Poza jego zasięgiem znajdują się nieliczne pojedyncze rozproszone gospodarstwa.

Gmina Kiernozia jest samowystarczalna w zakresie zaopatrzenia w wodę. Obecnie ilość wody dostarczanej mieszkańcom zaspokaja ich potrzeby w tym zakresie. W 2010 r. 86,2% ludności korzystało z sieci wodociągowej. Dynamikę zapotrzebowania na wodę ilustruje poniższy wykres.

Wykres 25: Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam³

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

I.13.3.3. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

Stan gospodarki ściekowej w gminie jest niezadowalający. Na terenie gminy Kiernozia od lipca 2010 r. funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków stanowiąca własność Gminy Kiernozia, zlokalizowana w Kiernozi (odprowadzająca oczyszczone ścieki do rzeki Nida). W 2010 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosiła 0,8 km. Do sieci kanalizacyjnej było podłączone 4 budynki (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum i dom nauczyciela). W 2010 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało zaledwie 12 osób.

Docelowo oczyszczalnia w Kiernozi będzie odbierać ścieki z czterech wyznaczonych na terenie gminy zlewni, tj. zlewni nr 1 – Kiernozia, zlewni nr 2 – Kochanków, zlewni nr 3 – Wiśniewo oraz zlewni nr 4 – Brodne Towarzystwo. Obecnie trwają prace nad budową sieci kanalizacyjnej w zlewni nr 1. Planuje się je zakończyć w 2013 r.

Na mocy decyzji Starosty Łowickiego, znak: OS.I.6223-3-9/08 z dnia 2 czerwca 2008 r. udzielono gminie Kiernozia pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzanie oczyszczonych ścieków z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Kiernozi, znajdującej się na działce o nr ewid. 449/45 do rzeki Nida w następujących ilościach:

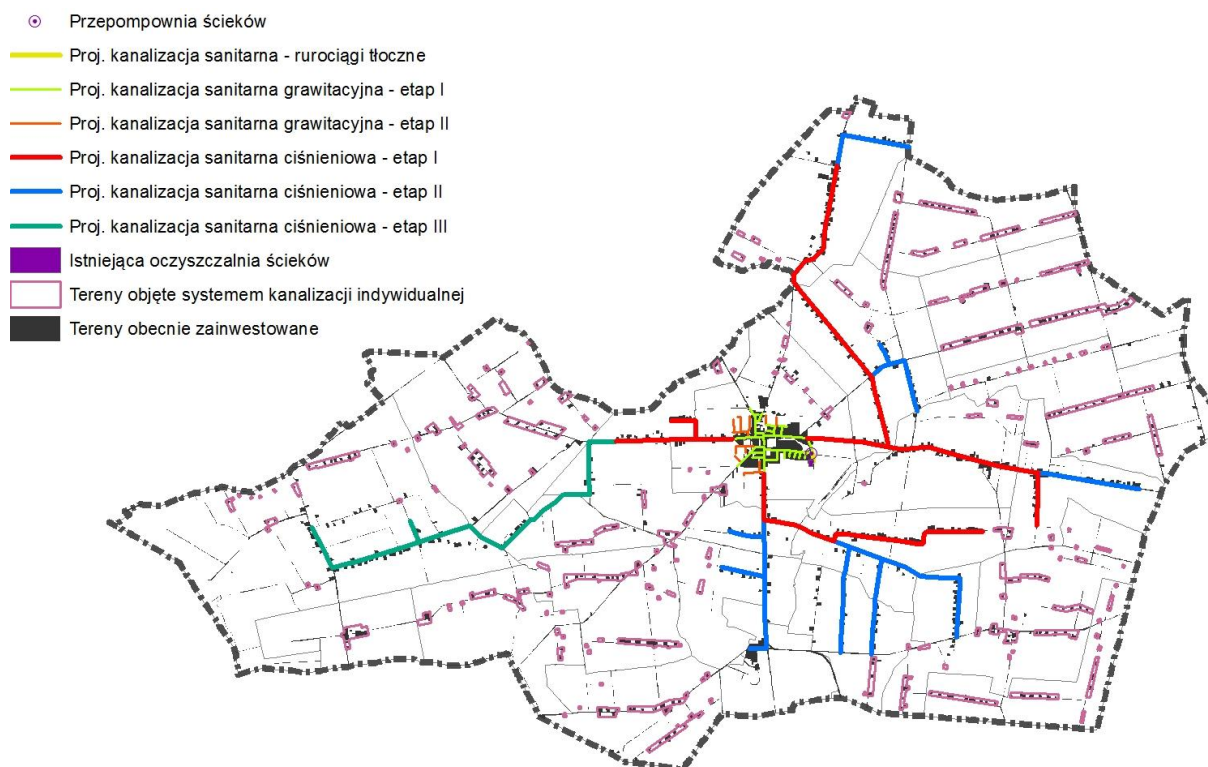
$$Q_{h_{\max}} = 30,7 \text{ m}^3/\text{h}$$
$$Q_{d_{\max}} = 380,0 \text{ m}^3/\text{d}$$
$$Q_{d_{\text{śr}}} = 300,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

Stężenie zanieczyszczeń w oczyszczonych ściekach ograniczają następujące limity:

$$BZT_5 = 25,0 \text{ mg O}_2/\text{l}$$
$$ChZT = 125,0 \text{ mg O}_2/\text{l}$$
$$S_{\text{zawiesiny ogólne}} = 35 \text{ mg}/\text{dm}^3$$

Wokół oczyszczalni ścieków nie wyznaczono strefy izolacji sanitarnej, która wykraczałaby poza obręb działki, na której jest posadowiona. Pozwolenie jest ważne do 30 maja 2018 r.

Rysunek 14: Koncepcja kanalizacji sanitarnej dla gminy Kiernozia, 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kiernozia

Obecnie ścieki socjalno – bytowe z obszarów położonych poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej (praktycznie obszar całej gminy, za wyjątkiem 4 budynków w Kiernozi), gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (768 zbiorników na terenie gminy), a następnie wywożone taborem asenizacyjnym do gminnej oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy w 2010 r. funkcjonowały 3 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Obowiązek posiadania umów na wywóz nieczystości płynnych reguluje „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kiernozia”. Nie jest znana ilość ścieków odprowadzanych do gruntu oraz wód powierzchniowych wskutek niespektowania zasad wymienionych w regulaminie.

Dla obszaru gminy Kiernozia została opracowana „Koncepcja kanalizacji sanitarnej dla gminy Kiernozia” (2007 r.).

I.13.4. ELEKTROENERGETYKA

Na terenie gminy Kiernozia nie występują źródła wytwarzania energii elektrycznej.

Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV relacji „Konin-Mory”.

Energia elektryczna dostarczana jest dla odbiorców w gminie Kiernozia napowietrzną siecią elektroenergetyczną średniego napięcia 15 kV z GPZ Szkarada (stacja 110/15 kV), który wyposażony jest w dwa transformatory o mocy 10 MVA każdy.

Sieć linii średniego napięcia jest spięta, jej odcinki wyprowadzane są poza gminę i zasilają sąsiednie miejscowości. W gminie funkcjonuje jeden system średniego napięcia 15 kV, jego długość wynosi 74,7 km. Dla napowietrznych linii 15 kV pas ochronny ma szerokość 15 m.

Sieci, w przeważającej mierze napowietrzne, doprowadzają napięcie do stacji transformatorowych, w których następuje obniżenie napięcia średniego do wartości 0,4 kV (napięcie sieci konsumpcyjnej i oświetleniowej). Przez teren gminy przebiega 102,7 km linii nN 0,4 kV (linie napowietrzne – 100,6 km, linie kablowe – 2,1 km).

Stacje transformatorowe na terenie gminy w zdecydowanej większości są wolnostojące, słupowe, w wykonaniu prefabrykowanym. Łącznie na terenie gminy Kiernozia ustawiono 72 stacje transformatorowe 15 kV/ 0,4 kV o łącznej mocy zainstalowanej 5,13 MVA, ich średnie obciążenie wynosi 25%.

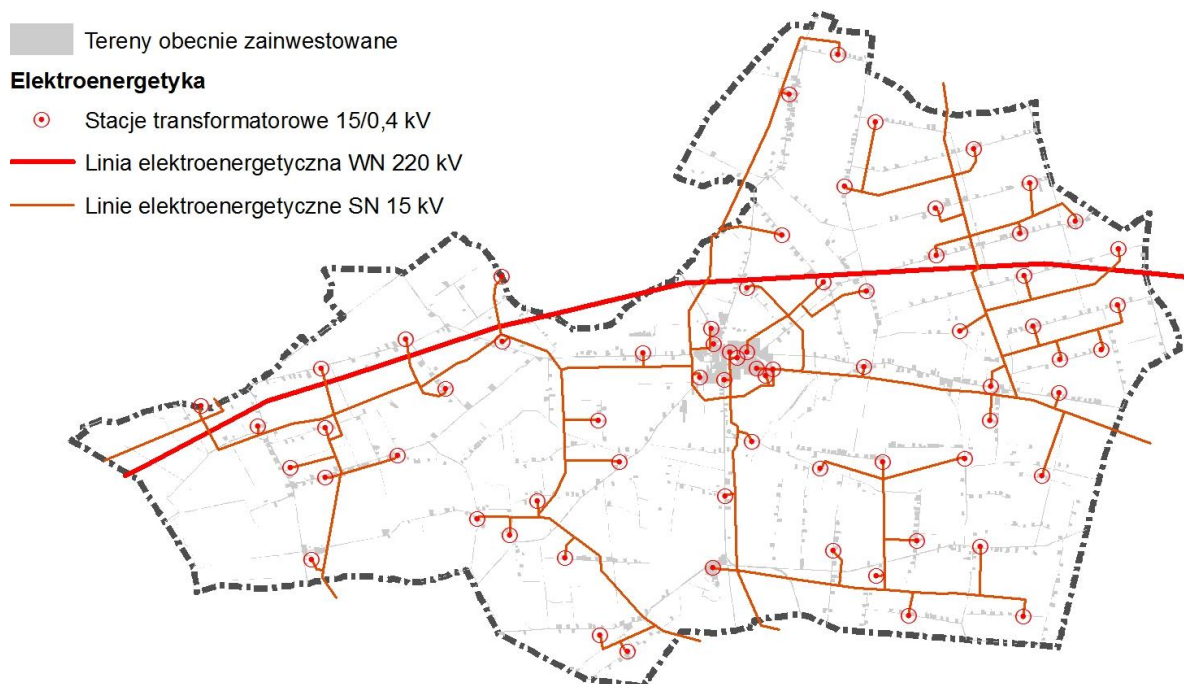
Ogólny stan techniczny urządzeń zasilających teren gminy Kiernozia określa się jako dobry. Na bieżąco prowadzone są prace polegające na wymianie wyeksploatowanych urządzeń na nowe, zmniejszające możliwość wystąpienia awarii.

Sieć energetyczna na terenie gminy jest administrowana i eksploatowana przez Energa-Operator S.A. Oddział w Płocku.

Istniejący system zasilania gminy Kiernozia liniami 15 kV zapewnia zaopatrzenie w energię elektryczną z możliwością zwiększenia zapotrzebowania.

Gmina Kiernozia nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kiernozia”. Przebieg sieci elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia prezentuje poniższy schemat.

Rysunek 15: Sieć elektroenergetyczna w gminie Kiernozia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Kiernozia

I.13.5. ZAOPATRZENIE W GAZ

Gmina nie posiada dostępu do gazu przewodowego. W chwili obecnej zapotrzebowanie w gaz zaspokajane jest z butli lub zbiorników napełnianych w odpowiednich punktach. Dystrybucja gazu propan-butan prowadzona jest przez kilku prywatnych pośredników.

Na terenie gminy Kiernozia „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego - aktualizacja” wskazuje planowany gazociąg wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I-ego stopnia. Przewiduje¹⁷ się gazyfikację gminy w oparciu o gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 Skierniewice – Łowicz oraz planowaną stację redukcyjno-pomiarową zlokalizowaną w sołectwie Witusza. Zasilanie gminy zgodnie z przyjętą koncepcją odbywać się będzie wzdłuż istniejących dróg, w tym drogi powiatowej Kiernozia-Szkarada oraz drogi wojewódzkiej na odcinku Osmolin –Kiernozia.

Gmina Kiernozia nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kiernozia”.

I.13.6. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Gmina nie posiada sieci ciepłowniczej. Zabudowa mieszkaniowa oraz zakłady produkcyjne i usługowe posiadają indywidualne systemy grzewcze oparte głównie na paliwach stałych, rzadziej na gazie ziemnym lub oleju opałowym. W obiektach użyteczności publicznej (m.in. przedszkole, szkoła podstawowa wraz z gimnazjum w Kiernozi, urząd gminy, ośrodek zdrowia) istnieją lokalne kotłownie oparte na oleju opałowym lub paliwie stałym.

Gmina Kiernozia nie opracowała dotychczas „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kiernozia”.

I.13.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie Gminy Kiernozia nie ma oraz nie planuje się lokalizacji składowisk odpadów komunalnych. Odbiór odpadów odbywa się na podstawie indywidualnych umów spisanych z osobami fizycznymi, podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy. Obowiązek posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości reguluje „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kiernozia”. W ramach powyższych umów jest również realizowana selektywna zbiórka odpadów. Zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych z terenu gminy posiadają dwie firmy.

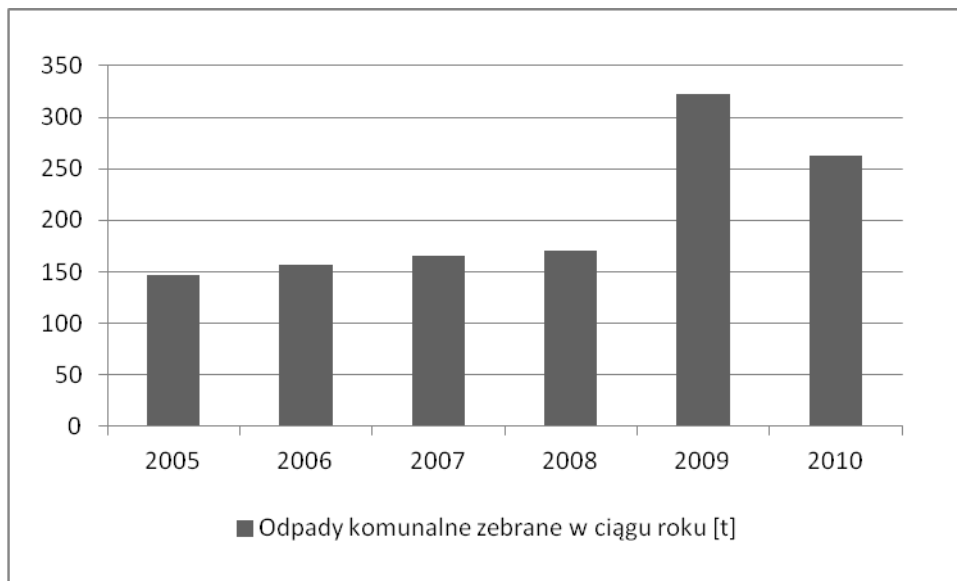
Na terenie gminy cyklicznie jest organizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych i elektro-sprzętów. W 2011 r. z 745 budynków mieszkalnych była prowadzona zbiórka odpadów komunalnych.

Niektóre spośród odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych przeznacza się na kompost, część jest spalana a część jest nielegalnie składowana w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Ilość zbieranych odpadów stałych w gminie wzrasta co ilustruje poniższy wykres.

¹⁷ Koncepcja gazyfikacji gminy, 1965 r.

Wykres 26: Odpady komunalne zmieszane zebrane w ciągu roku ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wzrasta również udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu roku. W 2010 r. odpady zebrane selektywnie stanowiły 4% wszystkich zebranych odpadów. Obecnie ilość selektywnie zbieranych odpadów kształtuje się na poziomie ok. 10 t.

Gmina Kiernozia posiada opracowany w 2005 r. „Plan gospodarki odpadami dla gminy Kiernozia.

I.13.8. TELEKOMUNIKACJA

Potrzeby mieszkańców Kiernozia w zakresie dostępu do sieci telekomunikacyjnej są w pełni zaspokojone. Gmina posiada rozwiniętą sieć telekomunikacyjną opartą na istniejącej sieci kablowej, napowietrznej i światłowodowej. W latach 1998/99 zrealizowano sieć światłowodową - pętlę SDH relacji Płock - Czerwińsk - Iłów - Kiernozia - Gąbin - Płock wraz z sieciami abonenckimi.

Oprócz stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej, na terenie miejscowości istnieje możliwość dostępu do usług wszystkich operatorów sieci komórkowej. Na terenie Kiernozia znajdują się dwa maszty operatorów telefonii komórkowej: Polkomtel S.A. oraz PTC S.A.

I.14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z pismem Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 21 lutego 2012 r. na obszarze gminy Kiernozia nie występują zadania rządowe wpisane do rejestru programów zadań rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o którym mowa w art. 48 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, zatwierdzony uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r., wśród zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych na terenie gminy Kiernozia wskazuje:

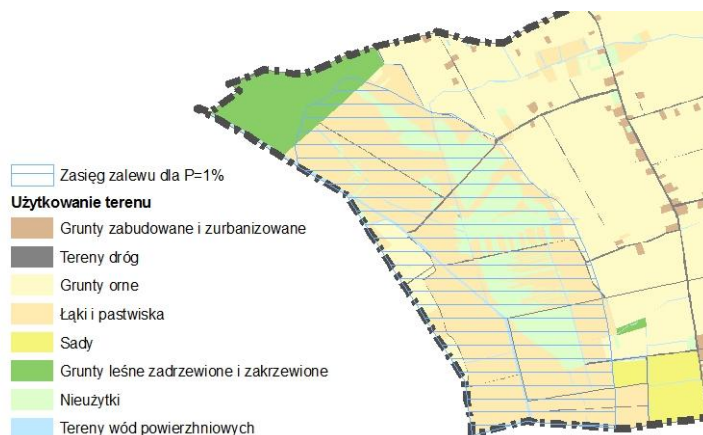
- budowę obwodnicy Kiernozi w ciągu drogi wojewódzkiej nr 584,
- budowę gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I-ego stopnia,
- utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych, w którego skład wchodzi m.in.:
proponowany obszar chronionego krajobrazu Doliny Słudwi-Przysowy (obejmujący istniejące OChK Dolina Przysowy i OChK Doliny Bzury).

I.15. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej na terenie gminy Kiernozia nie wskazuje obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Wobec powyższego dla terenu gminy Kiernozia nie zostały opracowane mapy ryzyka powodziowego oraz mapy zagrożenia powodziowego.

W ramach Programu przeciwdziałania powodziom na terenie województwa łódzkiego (grudzień, 2003)¹⁸ na terenie gminy Kiernozia zostały wskazane obszary o prawdopodobieństwie zalewu $p=1\%$. Wskazane obszary zajmują powierzchnię 262,5 ha co stanowi 3,5% powierzchni gminy. Są to obszary położone w zachodniej części gminy, o wysokim poziomie wód gruntowych, wolne od istniejącej oraz planowanej zabudowy, w ewidencji gruntów oznaczone jako łąki oraz nieużytki. Poniższy rysunek ilustruje obszary o prawdopodobieństwie zalewu $p=1\%$.

Rysunek 16: Obszary o prawdopodobieństwie zalewu $p=1\%$

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WZMiUW w Łodzi

¹⁸ Program został opracowany przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi oraz Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Łodzi w grudniu 2003 r.

I.16. SPIS RYSUNKÓW, TABEL, WYKRESÓW, SCHEMATÓW I ZAŁĄCZNIKÓW

Spis rysunków

Rysunek 1: Położenie gminy Kiernozia w regionie	6
Rysunek 2: Gminy sąsiednie	7
Rysunek 3: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w SUIKZP z 2000 r.....	9
Rysunek 4: Stan obecnego zainwestowania na tle ustaleń SUIKZP z 2000 r.	12
Rysunek 5: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w obowiązującym MPZP	14
Rysunek 6: Stan obecnego zainwestowania na tle ustaleń obowiązującego mpzp	16
Rysunek 7: Różnice pomiędzy ustaleniami studium a obowiązującego planu	17
Rysunek 8: Rozmieszczenie pozwoleń na budowę wydanych w okresie lat 2007 – 2011	19
Rysunek 9: Rozmieszczenie kompleksów glebowych w gminie Kiernozia	33
Rysunek 10: Rozmieszczenie gleb o najwyższej przydatności rolniczej	34
Rysunek 11: Gęstość zaludnienia w gminie Kiernozia z podziałem na sołectwa	47
Rysunek 12: Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków	73
Rysunek 13 Fragment planu miejscowego dla PGR Czerniew przedstawiający sposób prezentacji na rysunku zabytkowy zespół przestrzenny dworsko-parkowy.....	74
Rysunek 14: Koncepcja kanalizacji sanitarnej dla gminy Kiernozia, 2007 r.	83
Rysunek 15: Sieć elektroenergetyczna w gminie Kiernozia	84
Rysunek 16: Obszary o prawdopodobieństwie zalewu p=1%	87

Spis tabel

Tabela 1: Struktura funkcjonalno-przestrzenna obowiązującego SUIKZP na tle obecnego stanu zainwestowania	10
Tabela 2: Rezerwy terenów przewidzianych do zainwestowania w obowiązującym mpzp	15
Tabela 3: Struktura użytkowania terenu.....	21
Tabela 4: Zasoby mieszkaniowe w gminie	23
Tabela 5: Budynki nowe oddane do użytkowania.....	23
Tabela 6 Wykaz ptaków zaobserwowanych na badanym obszarze	28
Tabela 7: Struktura hodowli zwierząt	36
Tabela 8: Podmioty gospodarki narodowej – sekcja A	37
Tabela 9: Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków	42
Tabela 10: Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków – zabytki nieruchome	44
Tabela 11: Liczba ludności gmin powiatu łowickiego w roku 1996 i 2010.....	45
Tabela 12: Liczba mieszkańców w gminie Kiernozia.....	46
Tabela 13: Wskaźnik przedsiębiorczości w gminach powiatu łowickiego w latach 2000-2010.....	50
Tabela 14: Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych.....	50
Tabela 15: Pracujący w gminie w latach 2000-2010	52
Tabela 16: Publiczne placówki oświatowe	54
Tabela 17: Liczba odnotowanych zdarzeń w latach 2007-2011.....	56
Tabela 18: Stan bezpieczeństwa na drogach w gminie Kiernozia w latach 2007-2010.....	56
Tabela 19: Wykaz wniosków złożonych przez instytucje do zmiany studium	65
Tabela 20: Obiekty wpisane do rejestru zabytków	72
Tabela 21: Pomiaru ruchu	78

Spis wykresów

Wykres 1: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w SUIKZP z 2000 r.	10
Wykres 2: Rezerwy terenów przewidzianych do zainwestowania w SUIKZP z 2000 r. z podziałem na obręby .	12
Wykres 3: Zestandaryzowana struktura funkcjonalno-przestrzenna w obowiązującym mpzp	14
Wykres 4: Liczba wydanych pozwoleń na budowę w okresie lat 2007 – 2011	18
Wykres 5: Struktura wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na przedmiot pozwolenia	19
Wykres 6: Struktura użytkowania terenu	21
Wykres 7: Struktura typów gleb w gminie Kiernozia	25
Wykres 8: Struktura typów siedliskowych lasu	32
Wykres 9: Struktura kompleksów rolniczej przydatności gleb	33
Wykres 10: Ilość gospodarstw rolnych wg powierzchni.....	35
Wykres 11: Struktura powierzchni zasiewów	36

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KIERNOZIA
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA

Wykres 12: Dynamika zmian liczby ludności w gminie Kiernozia w latach 1996-2011	45
Wykres 13: Dynamika zmian przyrostu naturalnego w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]	47
Wykres 14: Dynamika zmian salda migracji ogółem w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]	48
Wykres 15: Dynamika zmian przyrost rzeczywistego w gminie Kiernozia w latach 1996-2010 [os.]	48
Wykres 16: Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze ludności gminy w 1996 r. i w 2010 r.	49
Wykres 17: Struktura wieku i płci w gminie Kiernozia.....	49
Wykres 18: Dynamika zmian liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2000-2010.....	51
Wykres 19: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 (2011).....	51
Wykres 20: Udział pracujących w sektorach ekonomicznych w 2003 r.....	52
Wykres 21: Dynamika zmian liczby bezrobotnych w gminie Kiernozia.....	53
Wykres 22: Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.....	53
Wykres 23: Struktura własności gruntów w gminie Kiernozia wg grup rejestrowych.....	71
Wykres 24: Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej [km].....	82
Wykres 25: Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam ³	82
Wykres 26: Odpady komunalne zmieszane zebrane w ciągu roku ogółem	86